KOSIMOV ABDULAZIZ DURDIKULOVICH

ORKESTR SINFI

Kitob quyidagi ko'rsatilgan muddatda topshirilishi shart

Oldingi foydalanishlar miqdori____________

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

KOSIMOV ABDULAZIZ DURDIKULOVICH

ORKESTR SINFI

O'QUV QO'LLANMA

60111300 - Musiqa ta'limi yo'nalishi uchun

Toshkent
"METODIST NASHRIYOTI"
2026

UDK: 78.087.68
BBK: 85.315.3
A 95

A.D. Kosimov
Orkestr sinfi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: "METODIST NASHRIYOTI", 2026. – 208 b.

Ushbu o'quv qo'llanma oliy ta'lim muassasalarining 60111300- musiqa ta'limi yo'nalishi o'qituvchilari va talabalariga yo'naltirilgan bo'lib, unda ko'p ovozli milliy cholg'ular orkestri (o'zbek xalq cholg'ulari orkestri) uchun nazariy va amaliy asarlar kiritilgan. Ushbu asarlar o'quv dasturi va konsert repertuari sifatida samarali foydalanish uchun mo'ljallangan.

Настоящее учебное пособие предназначено для преподавателей и студентов направления 60111300 «Музыкальное образование» высших учебных заведений, и включает в себя теоретические и практические работы для оркестра узбекских народных инструментов многоголосного оркестра национальных инструментов. Эти работы предназначены для эффективного использования в качестве учебной программы и концертного репертуара.

This manual is directed to the teachers and students of 60111300- music education department of higher educational institutions, it includes theoretical and practical works for multi-voice national orchestra (Uzbek folk orchestra). These works are intended for effective use as curriculum and concert repertoire.

Muallif:
Kosimov Abdulaziz Durdikulovich
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti "Maktabgacha ta'lim" kafedrasi, musiqa ta'limi o'qituvchisi

Taqrizchilar:
Muzaffar Naimov
Denov tadbirkorlik va pedagogika Instituti S.B.F.D (PhD) professori
Abduraim Tursunov
Termiz davlat universiteti Musiqa ta'limi kafedrasi dotsenti

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025-yil 21-avgustdagi 316-sonli buyrug`iga asosan nashrga tavsiya etilgan.

ISBN 978-9910-12-107-4

© A.D. Kosimov va boshq, 2026.
© "METODIST NASHRIYOTI", 2026.

KIRISH

Hozirgi kunda cholg'u ijrochiligi san'atiga bo'lgan qiziqish tobora ortib bormoqda. Tariximizga bir nazar tashlasak, o'tgan asrning 20-30 yillarida Toshkent, Samarqand, Buxoro xalq konservatoriyalarida o'zbek xalq cholg'ularida o'qitish uslubi an'anaviy tarzda, ya'ni og'zaki uslubda olib borilar edi. O'zbek milliy cholg'ular orkestri asoschisi A.I.Petrosyans rahbarligida 1936 yildan O'zbekiston bo'yicha birinchi marta yozma ravishda, ya'ni nota bo'yicha Toshkent musiqa texnikumida boshlandi.

O'rta Osiyo musiqiy san'ati tadqiqotchilari Viktor Aleksandrovich Uspenskiy va Viktor Mixaylovich Belyayevlar an'anaviy cholg'ularni o'zgartirish, ya'ni ularning tuzulishi va tovushqatorlarini o'zgartirish, ya'ni ularning tuzulishi va tovushqatorlarini o'sha davr talabiga moslashtirish va "katta cholg'u ansambllarni tashkil etish ehtiyoji paydo bo'ldi" degan xulosaga kelishdi. Ushbu asarlarning kelib chiqishiga ikki asos ustun bo'lib xizmat qildi: ulardan biri uzoq asrlar davomida shakllanib kelgan Sharq milliy madaniyatining qadimiy an'analari bo'lsa, ikkinchisi - yangi davrda yuzaga kelgan an'analar edi.

Ushbu tamoyillarning amalga oshirilishi O'zbekiston cholg'u ijrochiligi madaniyatida yangi shakl – ko'p ovozli milliy cholg'ular orkestrining yaratilishiga olib keldi.

«Orkestr sinfi» fani musiqiy ta'lim muassasalarining barcha tizimlari «Cholg'u ijrochiligi» (60211500), Musiqa ta'limi (60111300) bakalavriat ta'lim yo'nalishida taxsil olayotgan talablar kasbiy tayyorgarligining muhim bo'laklaridan biri hisoblanadi. «Orkestr sinfi» fanining asosiy maqsadi – ko'p ovozli o'zbek xalq cholg'ulari orkestri va ansambllari uchun yuqori malakali sozanda ijrochilarni tayyorlashdan iborat. Ushbu fan xalq cholg'ulari orkestri yoki ansambllarida ijro etish, jamoaviy ijro sirlarini o'zlashtirish, bir-birini eshitish, o'z ijrosini eshitish va uni nazorat qilish, konsert ijrochiligi madaniyatini o'stirish, jo'rnavozlik ko'nikmalarini shakllantirish, orkestr jamoasiga rahbarlik qilish va orkestr adabiyotini o'rganish kabi ko'plab omillarni o'z ichiga oladi.

Fan vazifasiga amaliy ko'nikmalar bilan bir qatorda bo'lajak mutaxassislarning badiiy didini tarbiyalash va shakllantirish, tafakkurlarini kengaytirish, ijrochilik uslublarini o'rganish, xalq va

DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI ARM
№ 36/86

kompozitorlar ijodiyotlarining eng yaxshi namunalari bilan tanishtirish kiradi. Orkestr sinfida har bir talaba xalq cholg'u orkestrlari uchun maxsus yozilgan kompozitorlar asarlarini yaxshi o'rganishi, notaga qarab ijro etish ko'nikmalarini rivojlantirishi bilan birga dirijyorning barcha ko'rsatmalariga amal qilishi lozim.

Ushbu o'quv qo'llanmaning maqsadi – yoshlarning ma'rifiy va estetik tarbiyasida muhim vositalardan biri bo'lmish orkestr jamoa ijrochiligi kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirishdan iborat. o'quv qo'llanma uslubiy qism va o'zbek xalq cholg'ulari orkestriga mo'ljallangan partituralardan tashkil topgan. O'quv qo'llanmaga kiritilgan ma'lumotlar va asarlar jamoada ijrochilikning har-xil tomonlarini ochish va cholg'ularning turli ijrochilik usullarini o'rganishiga qaratilgan.

Fanning mazmuni. *Orkestr sinfi fani ko'p ovozli xalq cholg'ulari orkestri yoki ansambllar uchun yuqori malakali sozanda ijrochilarni tayyorlashga asoslanadi. Orkestr sinfi ijrochilarning ko'p jihatdan takomil tarzda voyaga yetishida muhim rol o'ynaydi, xususan, nafaqat mohir ijrochi, balki keng dunyoqarashga ega sozanda ijrochi bo'lishida o'z o'rniga ega bo'ladi.*

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda san'at sohasida faoliyat olib boradigan turli tarkibdagi orkestrlarda mohir sozanda-ijrochilik yo'nalishi bo'yicha Davlat ta'lim standartlariga asoslangan holda mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanning vazifasi – talabalarga orkestr badiiy jamoalarida ijodiy faoliyat olib borish, madaniyat va san'at ta'lim muassasalarida malakali sozanda-ijrochilarni tarbiyalashga o'rgatishdan iborat. Orkestr sinfi fani bo'yicha o'qitish jarayonida quyidagilar amalga oshiriladi:

-cholg'u musiqasini, o'zbek va jahon kompozitorlari ijodiga xos katta va kichik shakllardagi turli janrlardagi musiqiy asarlarni jamoaviy ijrochilik qoidalarini uyg'unlashtirishgan holda yuqori darajada bajarish;

-cholg'uda yuksak ijrochilik texnika san'atini mukammal va chuqur o'zlashtirish;

-cholg'uni avaylash, asrash va hamisha soz holatida saqlash;

-jamoaviy ijrochilikda bir-birini eshitish qobiliyatini yanada izchillik bilan oshirish.

I BOB. NAZARIY QISM

ORKESTR SINFI RAHBARI VAZIFALARI VA DARS JARAYONINING PSIXOLOGIK JIHATLARI

Rahbar – orkestr sinfi faoliyatining bevosita tashkilotchisidir. Jamoani tashkillashtirish, o'quv-tarbiyaviy va ijodiy jarayonlarni tizimlash, ularni uzviy bog'lab olib borish rahbarning kasbiy mahoratiga va bilim darajasiga bog'liqdir. U jamoa darslari nafaqat o'quv, balki tarbiyaviy maqsad va vazifalarni o'z ichiga olishini doimo esda tutmog'i lozim. Haqiqiy o'qituvchi-rahbar orkestrdagi har bir sozandaning ruhiyatini biladi va doim u bilan til topisha oladi. Jamoada mehnat intizomini yo'lga qo'yish, orkestrni o'z irodasiga bo'ysundirish, talabalarga ochiq shaklda oddiy va xotirjam o'z talablarini tushuntira bilish va umuman orkestrni ijodiy jamoa sifatida shakllantirish o'qituvchining asosiy vazifasidir. Orkestr sinfi rahbari tashkilot-chilik va o'qituvchilik qobiliyatlaridan tashqari yaxshi eshitish, usul va asar shaklini his qilish qobiliyati, musiqiy-nazariy bilimlari, manual texnika va badiiy madaniyatga ega bo'lishi hamda umumiy pedagogika va psihologiyadan xabardor bo'lishi lozim.

Rahbarning jamoa bilan ishlay bilishi eng muhim omillardandir. Ba'zi paytda teskari, ya'ni jamoani rahbardan ustun kelish holatlari ham uchrashi mumkin. Bunday vaziyat dirijyorning qat'iyligi va tashabbuskorligi yo'qligidan darak beradi va u orkestr ketidan borishga majbur bo'ladi. Bu yerda biz dirijyorlik mutaxassisligining diskriminatsiya (kamsitish) holatlari ro'y berishini kuzatamiz. Shuning uchun kasb nuqtai nazaridan, rahbarning jamoa bilan ishlashi uchun doimiy tayyorgarligi, ansambl va shtrixlar birligi, intonatsiya tozaligi, frazirovka, dinamika uyg'unligi kabi qo'yilgan vazifalarni tushunib yetishi katta ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqsadlarga erishish uchun orkestr rahbari manual texnikani puxta o'zlashtirgan bo'lishi kerak. Bu talab nafaqat amaliyotchi dirijyor, balki talaba dirijyorlar amaliyoti uchun ham muhimdir.

Rahbar-dirijyorning jamoa bilan muloqoti davrida badiiy vazifalar bilan bir qatorda musiqachilarni ijro etilishi kerak

bo'lgan asarni ruhiyatiga tayyorlash muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Musiqachi sozandalar ruhiyatini dinamik, ichki mazmun-mohiyati tuzilishi bilan bog'liq jixatlar ustida ishlash tabiiyki bir muncha vaqt talab etadi. Jamoani kerakli yo'sinda va yo'nalishda tayyorlab borib, rahbar talabalarni ma'lum badiiy natijalarga erishishga yo'naltiradi, yangi ijodiy natijalarni o'rnatishga yordam beradi. Rahbarning vazifalari ham aynan shular, ya'ni, umumlashtirib aytganda musiqachilarnig ijodiy qobiliyatlarini yanada yaqqolroq ochib berish, musiqiy jarayonda o'z o'rnini topa olishiga ko'maklashishdan iborat.

Dirijyor-rahbarning kasbiy yetukligi orkestrda ishlash jarayonini chuqurroq va samaraliroq o'tkazishida, hamda talaba-sozandalar bilan o'zaro to'liq hamfikrlilik-ga erishishida namoyon bo'ladi. Rahbar o'z ishiga professional jamoalar bilan ishlab erishgan amaliy tajribasini qo'shsa, uning o'quv orkestrlari bilan olib boradigan pedagogik faoliyati sifati shuncha yuqori bo'ladi. Aytib o'tilgan fikrlar kasbiy dadillikka, o'qituvchi va talabaning bir-birini tushunishlariga, o'zaro hurmat va jamoa umumiy madaniya-tining o'sishiga yordam beradi.[1]

O'ZBEK XALQ CHOLG'ULARI ORKESTRINING YARATILISHI

O'zbek xalq cholg'ularida jamoa ijrochiligi uzoq o'tmishga borib taqaladi. An'anaviy ijrochilik ansambllarida qatnashuvchilarning soni bir nechta bo'lishiga qaramay, ularning barchasi bir xil ohangni unison tarzida ijro etar edi. Ko'povozlikning sodda ko'rinishi faqat qaysidir cholg'u ijrosida paydo bo'lishi mumkin edi. Urma – zarbli cholg'ularda boshqa cholg'ularga nisbatan bir oz erkinlik bo'lganligi sababli, ularning ansambldagi ijro jarayonida o'ziga xos poliritmiya paydo bo'lar edi. Bu kabi ijrolar, sozandalarning ko'povozli asarlarni chalishga bo'lgan ishtiyoqlarini oshirishga sabab bo'ldi. 1936 yili o'zbekiston Davlat filarmoniyasi qoshida 98 kishidan iborat unison ansambl tuzildi. Unga rahbar etib, xalq orasida sozanda

[1] F.Abdurahimova "Orkestr sinfi" o'quv qo'llanma Toshkent 2017. 12-13b

sifatida mashhur bo'lgan, bastakor To'xtasin Jalilov tayinlandi. Ular o'zbek xalq kuylarini tashviqot qilish borasida nafaqat o'zbekistonda balki, qo'shni respublikalarda ham o'z eshituvchilarini topdi. Lekin vaqt o'tib, ushbu yo'nalish, eshituvchilar tomonidan yangi – yangi ijro uslublarini talab etilishi oqibatida, jamoa ijrochiligining barcha jabhalarini qamrab olmagani ma"lum bo'la boshladi. Hayotning o'zi talab qilgani bois, boshqa ansambllarda ko'povozlik ijroni amalga oshirish harakatlari ko'rina boshlagan edi. 1937 yilda N.Mironov rahbarligida o'zbek xalq cholg'ularidan tuzilgan va notaga asoslangan orkestr tuzildi. Uning tarkibiga fortepiano, truba va trombon kabi qo'shimcha Yevropa cholg'ulari ham kiritildi. Ular filarmoniya tashkil etgan konsertlarda faol qatnashib, Belorussiya Respublikasining bir nechta shaharlarida konsert berib keldi. Ushbu jamoaning dasturidan: qayta ishlangan ko'povozli o'zbek xalq kuylari bilan birga chet el kompozitorlarining klassik asarlari ham o'rin olgan edi. T.Jalilov va N.Mironov tuzgan orkestrlar, to'liq ko'povozli o'zbek xalq cholg'ulari orkestrining tuzilishi uchun katta rol o'ynadi. 1938 yili N.Mironov tuzgan orkestrga jamoat arbobi, dirijor, tashkilotchi va o'zbek xalq cholg'ularining takomillashtirishda bosh – qosh bo'lgan A.I.Petrosyants rahbar sifatida taklif etildi. Bu taklif bejiz emas edi. O'zbekiston Davlat filarmoniyasi 30 nafar sozanda va xonandalardan tashkil topgan, to'liq xoldagi xalq cholg'ulari orkestrini tuzishni, aynan shu insonga ishonib topshirdi.[2]

YANGI ASARLAR BILAN TANISHUV

Orkestr bilan ishlash uchun asarlar – orkestr sinfini olib borayotgan o'qituvchi tomonidan tanlanadi. Asarlar talabalarning ijro ko'nikmalarini shakllantiradigan, ijro uslublarining mukammalligi, asarning orkestr ijrosidagi jarangi kabi jihatlarni o'ylagan holda tanlanadi. Shuningdek, tanlanayotgan asarlar: xarakter, o'lchov, shakl, jo'rnavozlik (xonanda, xor, yakkanavoz)

[2] Sh.Umarov "Dirijyorlik" o'quv qo'llanma Toshkent Musiqa nashiryoti 2016. 16-17b

DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI ARM
№

musiqiy yo'nalishlar (klassik, romantik, zamonaviy va h.k.) hamda kompozitorlarning geografik jihatdan turli ko'rinishda bo'lishiga (o'zbekiston va boshqa o'lka kompozitorlari) ahamiyat beriladi. Ushbu asarlar semester oxirida beriladigan konsertni (yoki imtihonni) hisobga olgan holda tanlanadi.

Asarlarning to'liq mazmuni, o'lchovi, shakli, kompozitorning hayoti va ijodi bilan o'qituvchi talabalarni tanishtiradi. Tarqatilgan asarlarning ilk nota o'qishlari boshlanadi.

NOTA O'QISH MAHORATI

Nota o'qish ko'nikmasini chuqurroq o'zlashtirish juda muhimdir, talabalarning to'liq kasbiy tayyorgarligining ustivor bo'limlaridan biri hisoblanadi. Bu endi oddiy nota o'qish emas, balki kuy matni, ya'ni notani o'qiyotganda jumla, motiv, kuy-usul hamda shtrixlarga e'tibor berish malakasini o'zlashtirish degani.

Nota o'qishni dastlab musiqa maktablari fanlari: mutaxasisslik, solfejio, musiqa nazariyasi va orkestr sinfi fanlaridan taniy boshlaydi. Nota o'qish malakasi bilan talaba ilk bor litsey va kollejlar mutaxassislik sinfida tanishadi. o'qituvchi ushbu jarayonni boshqarib, Oliy ta'lim muassasalarining talablaridan kelib chiqqan holda asarlarning murakkablik darajasiga qarab tanlaydi. Ayni holat jamoa ijrochiligida biroz qiyinlashadi, chunki musiqiy matn partitura holatida bo'ladi va har bir orkestr sozandasi alohida kuy yo'lini olib boradi. Shulardan kelib chiqib orkestr sinfi o'qituvchisi sozandalarni bir vaqtda kuy matnini to'g'ri ijro etishlarini kuzatishi lozim. Ko'proq e'tiborni kasbiy tayyorgarligi pastroq talabalar talab etadi. Ular o'zlarining mahoratlarini oshirishlari uchun ko'proq nota matnini o'qishlari lozim, bu esa o'z o'rnida ularga musiqiy-eshitish tasavvurlarini boyitishda yordam beradi. Nota matnini erkin o'qish malakasini oshirish uchun o'qituvchi dars avvalida kuy-usul elementlari, belgilar, shtrixlar, ijro uslublari bo'lgan, talabalarga yaxshi tanish oddiy asarlar havola etmog'i darkor. Talabalar mashg'ulotlar jarayonida ularning musiqiy saviyalarini oshirishga hech qanday ta'sir o'tkazmaydigan aloxida kuy balandliklari nisbatini aniqlashga emas, balki butun kuy jumlalarini his etib,

ongli ravishda asarni ijro etish ko'nikmalarini o'zlashtirishlari juda muhim ahamiyat kasb etadi. Talaba asarni kuy-tuzilma (struktura) holatida fikrlash, ya'ni kuyning jumla va kichik bo'laklarini idroklay olish malakasi musiqachi-sozandada asarni o'rganish jarayonida ichki musiqiy obrazlarni tasavvur etishiga yordam beradi. Orkestr sinfi mashg'ulotlarida nota o'qish ko'nikmalarini oshirish uchun doimiy ravishda 15-20 daqiqa mobaynida har-xil murakkab bo'lmagan mashiqlarni va asarlarni ijro etib turish maqsadga muvofiq bo'ladi. Mashq jarayonining ushbu qismida talaba nafaqat nota o'qish malakasini oshiradi, balki dirijyorni yaxshiroq tushunishi uchun imkoniyat yaratiladi, bu esa orkestr ijrochiligi samaradorligini yanada oshiradi.[3] [11,15b]

DINAMIKA USTIDA ISHLASH

Asarda dinamik ijro mukammalligi ham – muhim omillardan biri hisoblanadi. Butun orkestrda hamma vaqt ham bir hil dinamik belgi qo'yilmaydi. Masalan; asosiy ohang bir guruhda (yoki cholg'uda) bo'sa, qolgan guruhlar jo'rnavoz sifatida ijro etishi mumkin. Asta – sekin ovozni kuchaytirish (crescendo) va aksincha: asta – sekin ovozni susaytirish (diminuendo), sforsando yoki subitopiano va h.k. ijrolarini amalga oshirish jarayonida dirijor talabaga o'rgatadi va ijroni talab qiladi.

XALQ VA O'ZBEK KOMPOZITORLARI ASARLARI IJROCHILIGI

Har bir xalqning asarlari o'z jozibasiga ega. Shu sababli ham – o'zbek xalq kuylari (qayta ishlangan) va o'zbekiston kompozitorlarining asarlarini o'rganish, alohida ahamiyatga ega. o'zbek musiqasi – shtrix va melizmlarg boy va ijro jihatidan katta e'tibor hamda professionalism talab etadi. Melizmlarning guruhlarda yoki orkestrda bir xil chiqishi uchun o'qituvchi biror melizmning bittasini – eng chuqur va asarning xarakteriga mos

[3] F.Abdurahimova "Orkestr sinfi" o'quv qo'llanma Toshkent 2017. 15-bet

kelganini tanlab oladi (melizmni har bitta ijrochi o'zicha tushunishi va talqin etishi mumkin). Ular turli guruhlarda turlicha ijro etilganligi uchun, o'qituvchi orkestrning ansambl ijrosini ta'minlash maqsadida, har bir soz (guruh) uchun eng mos ijroni tanlaydi va guruh sozandalaridan bir xil ijroni talab etadi.

Talabalarni o'zbek musiqasi va o'zbekiston kompozitorlari va ularning asarlari bilan tanishtiradi.

O'zbek xalq ashula-qo'shiqlari va cholg'u kuylari deyarli hamma vaqt pastki tonika bilan tugallanadi. O'zbek xalq kuylarida pasayib boradigan harakat bilan muvozanatlanmaydigan kuy ohang rivojini uchratish qiyin. Kuy harakatining pog'onama-pog'ona siljishi aksariyat hollarda ma'lum tovushlarning yuqori tomon keng intervallarga sakrashi bilan birga kuzatiladi va ko'pincha ular kuy tuzilmasining o'rtasiga emas, balki uning boshlanishi yoki qo'shni tuzilmalar chegarasiga to'g'ri keladi.

II BOB. AMALIY QISM.
ORKESTR SINFI FANI UCHUN ASARLAR

"Val's"

"Mahallada duv-duv gap" filmidan

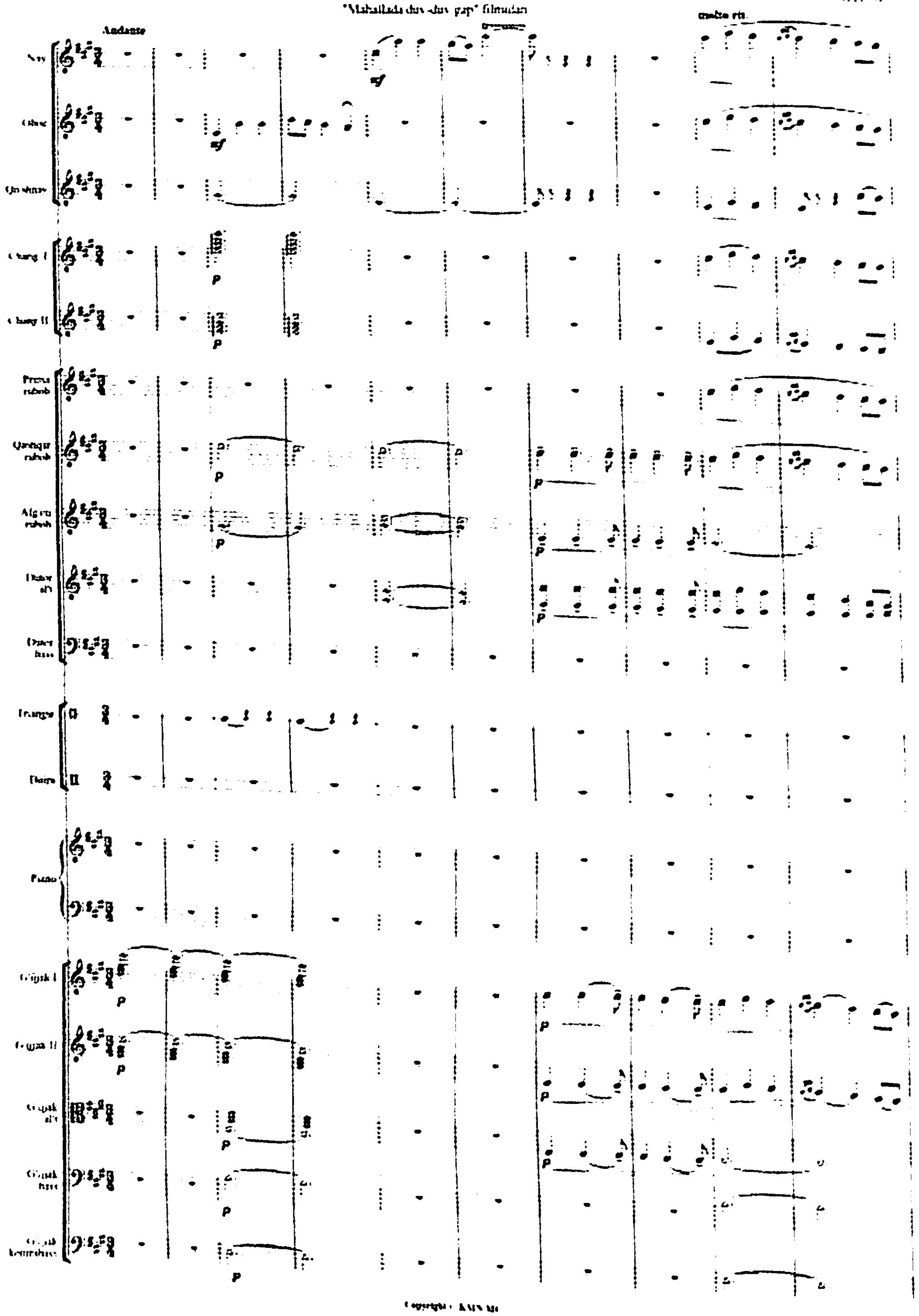

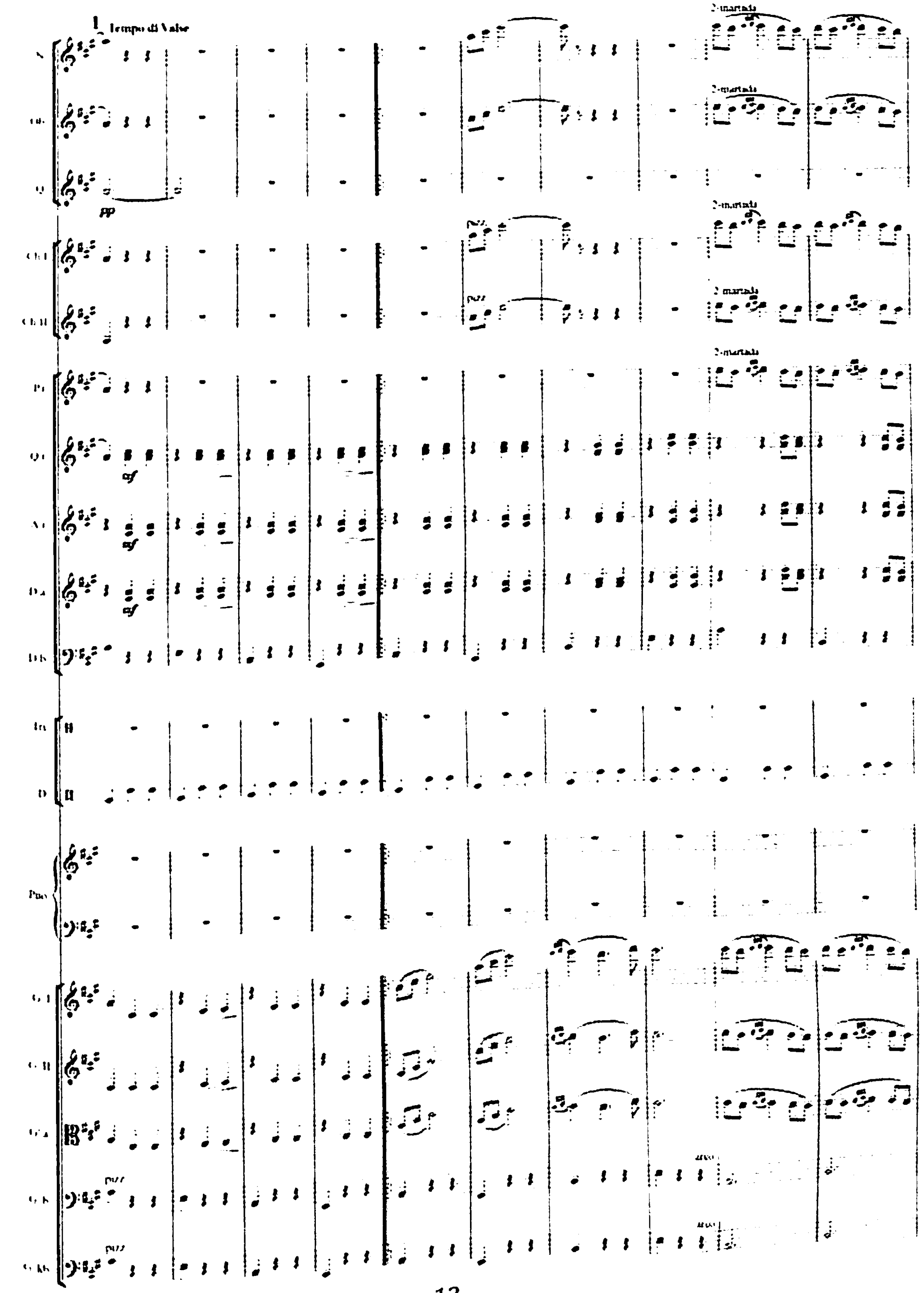

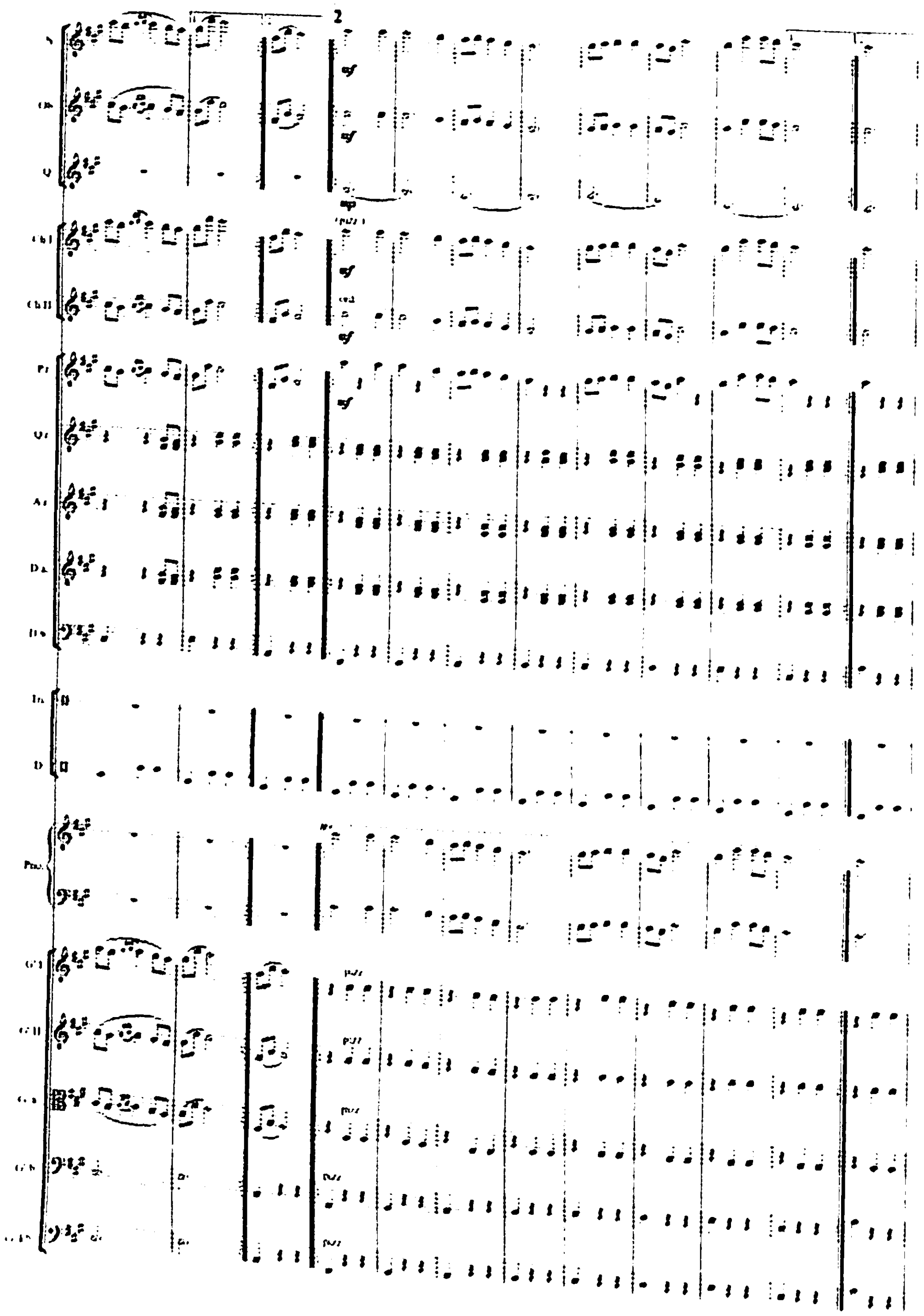
2

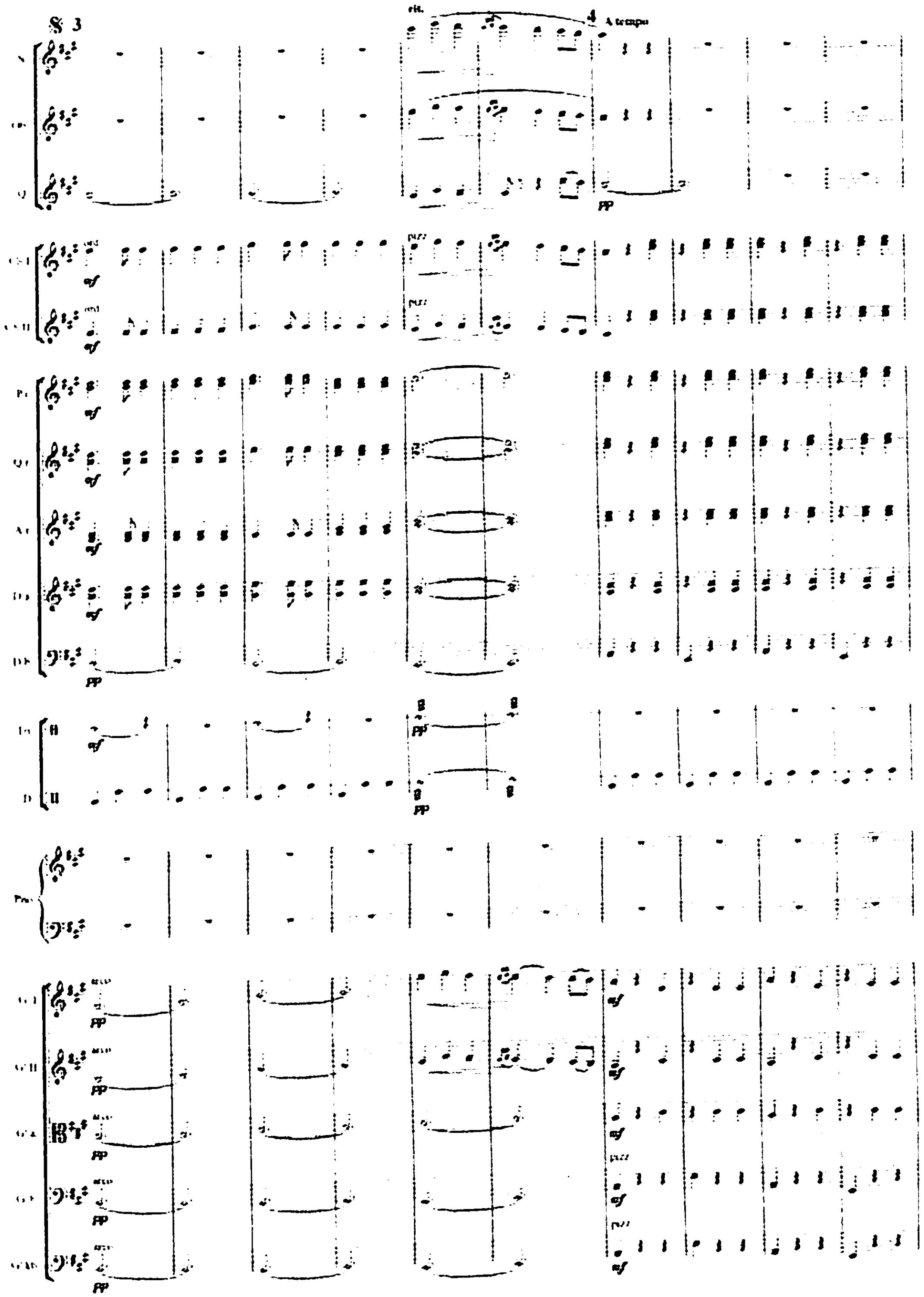
3
rit.
4
A tempo

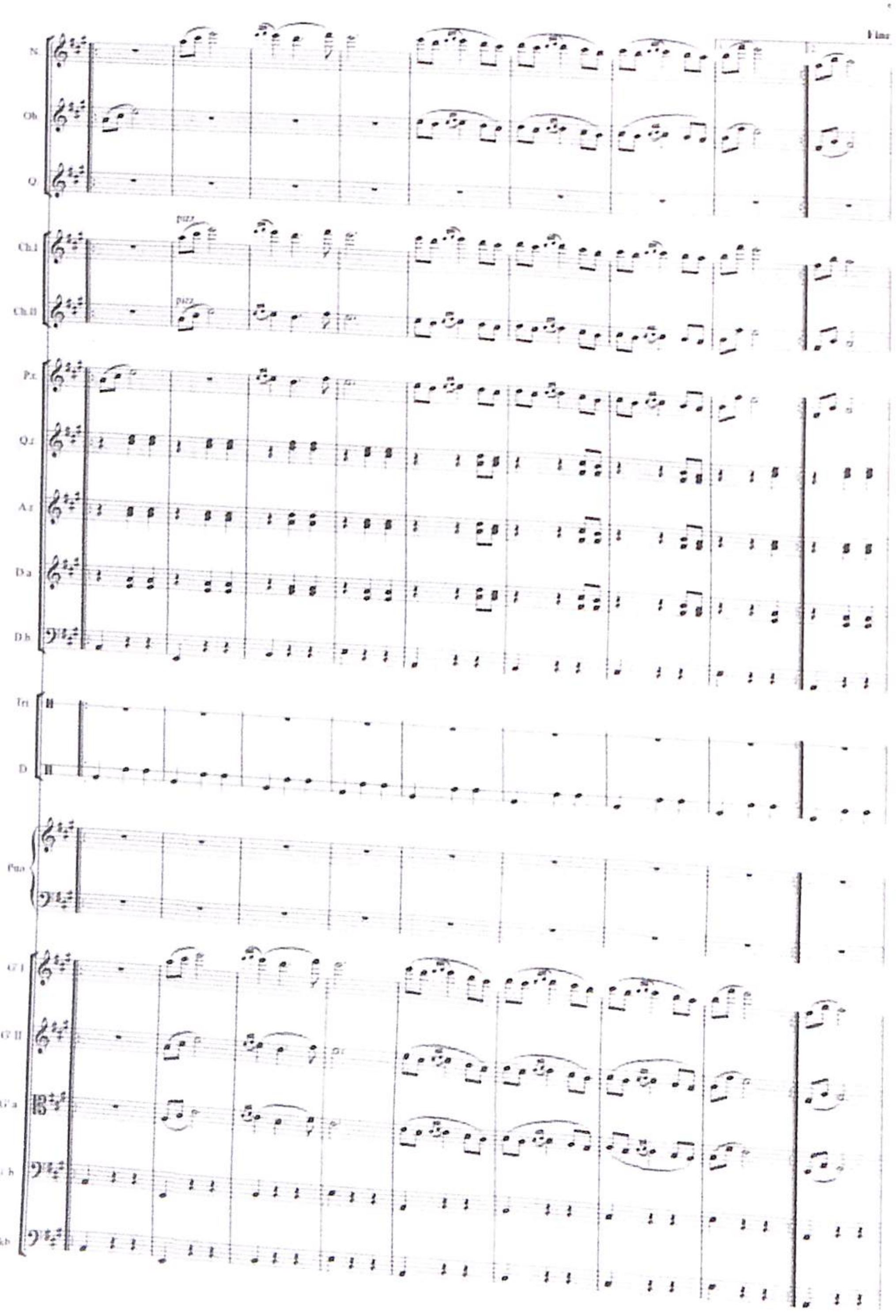

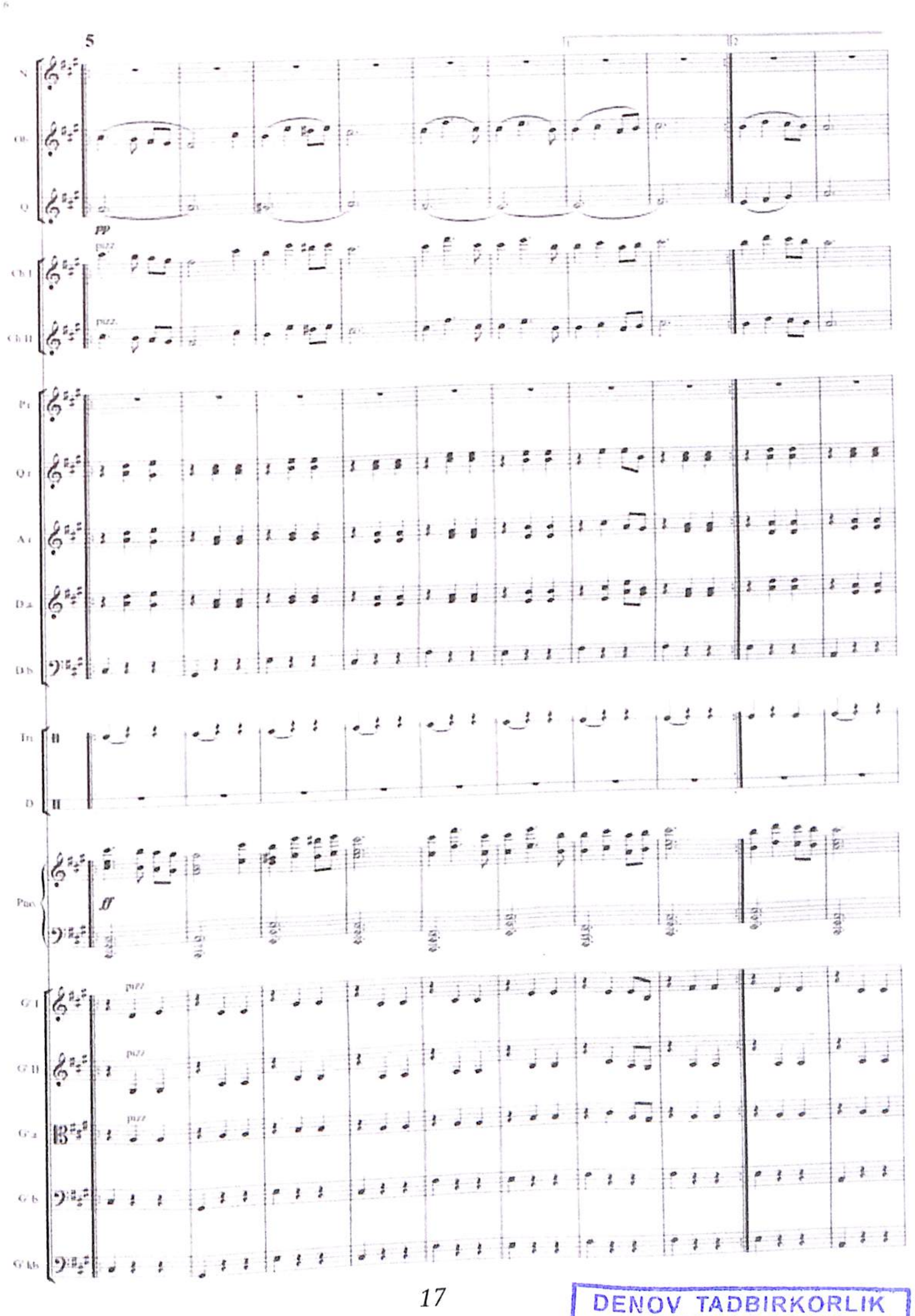

DENOV TADBIRKORLIK
VA PEDAGOGIKA
INSTITUTI ARM
№ 36186

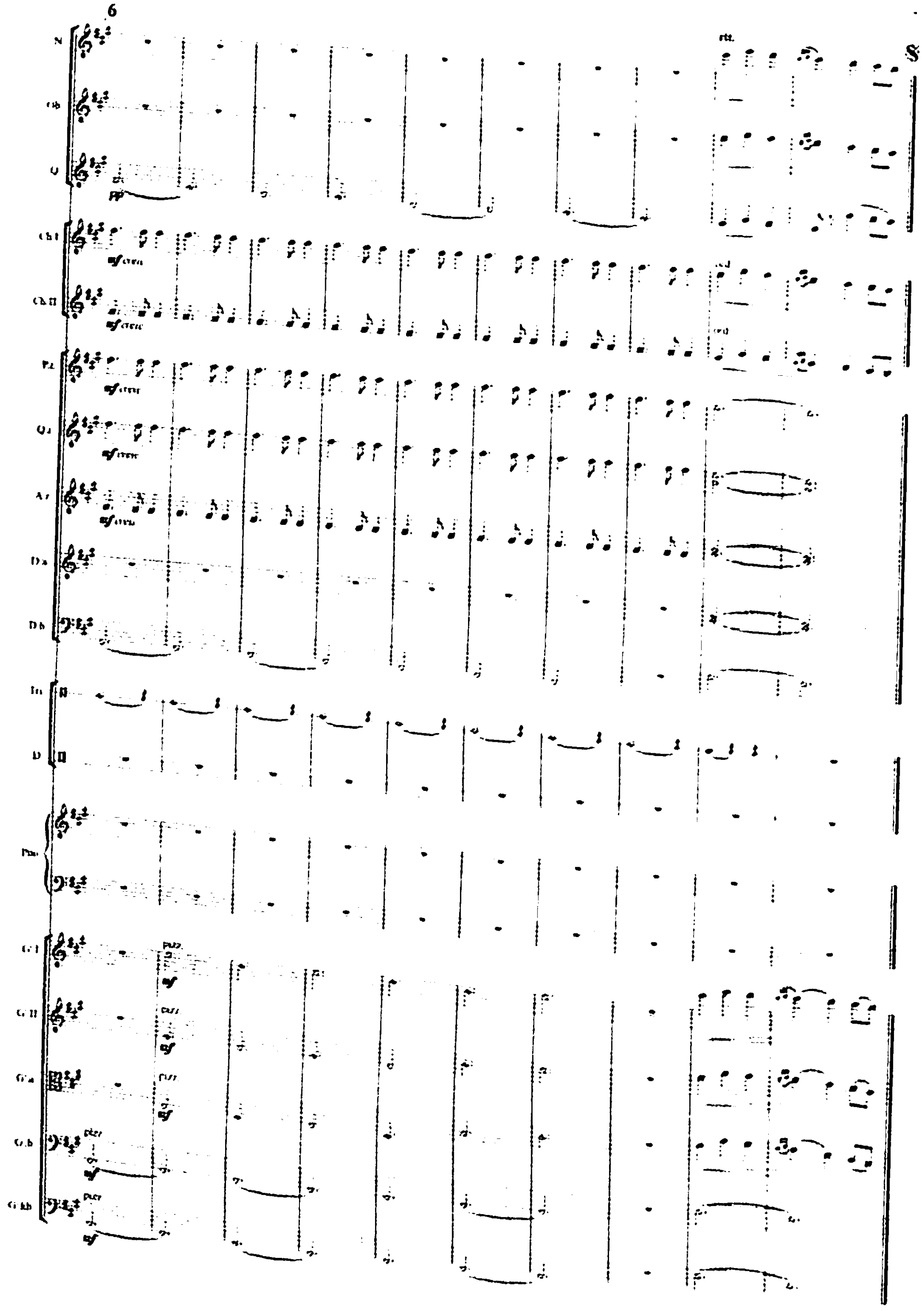

Maftun bo'ldim

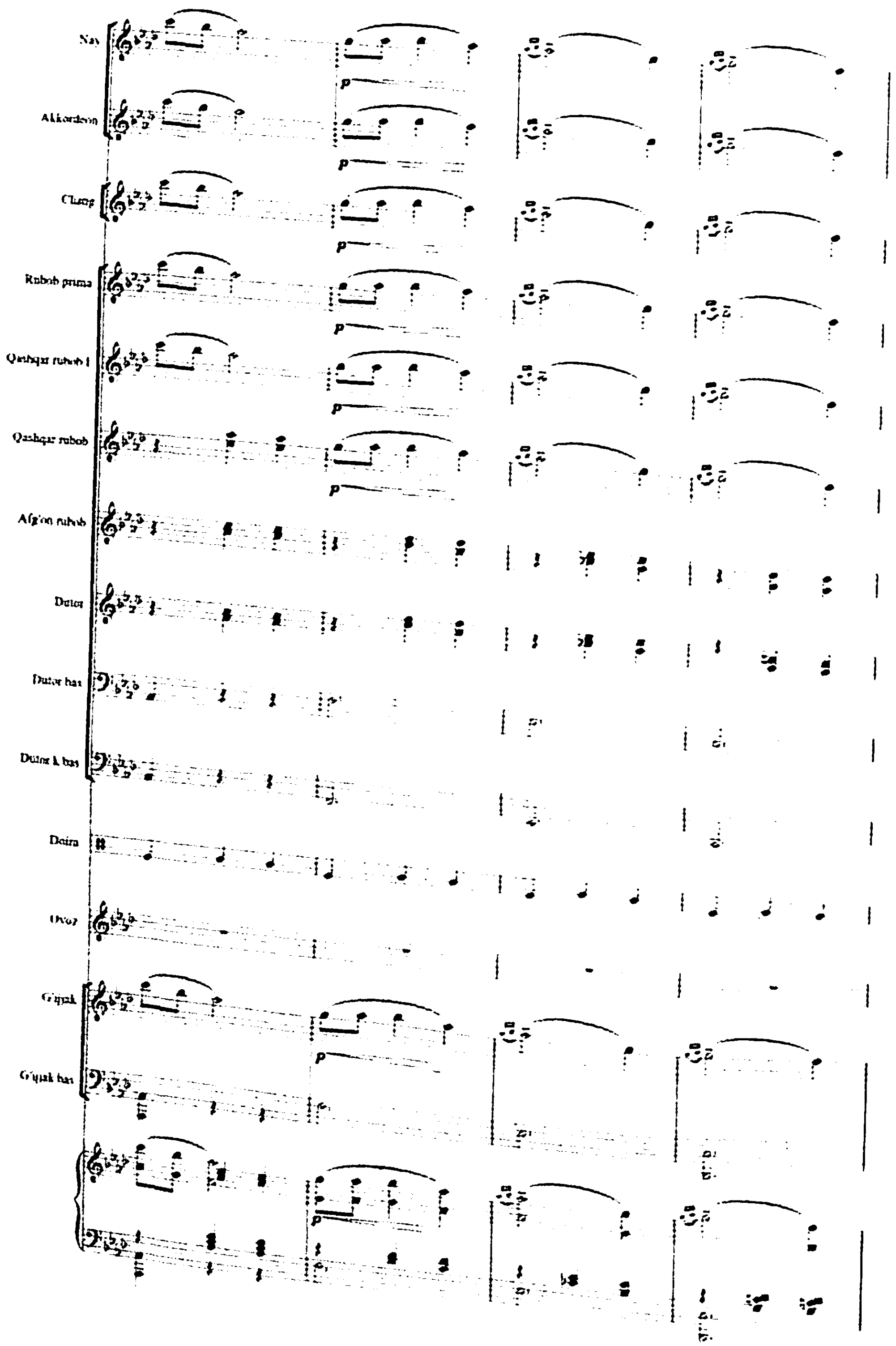
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k.bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

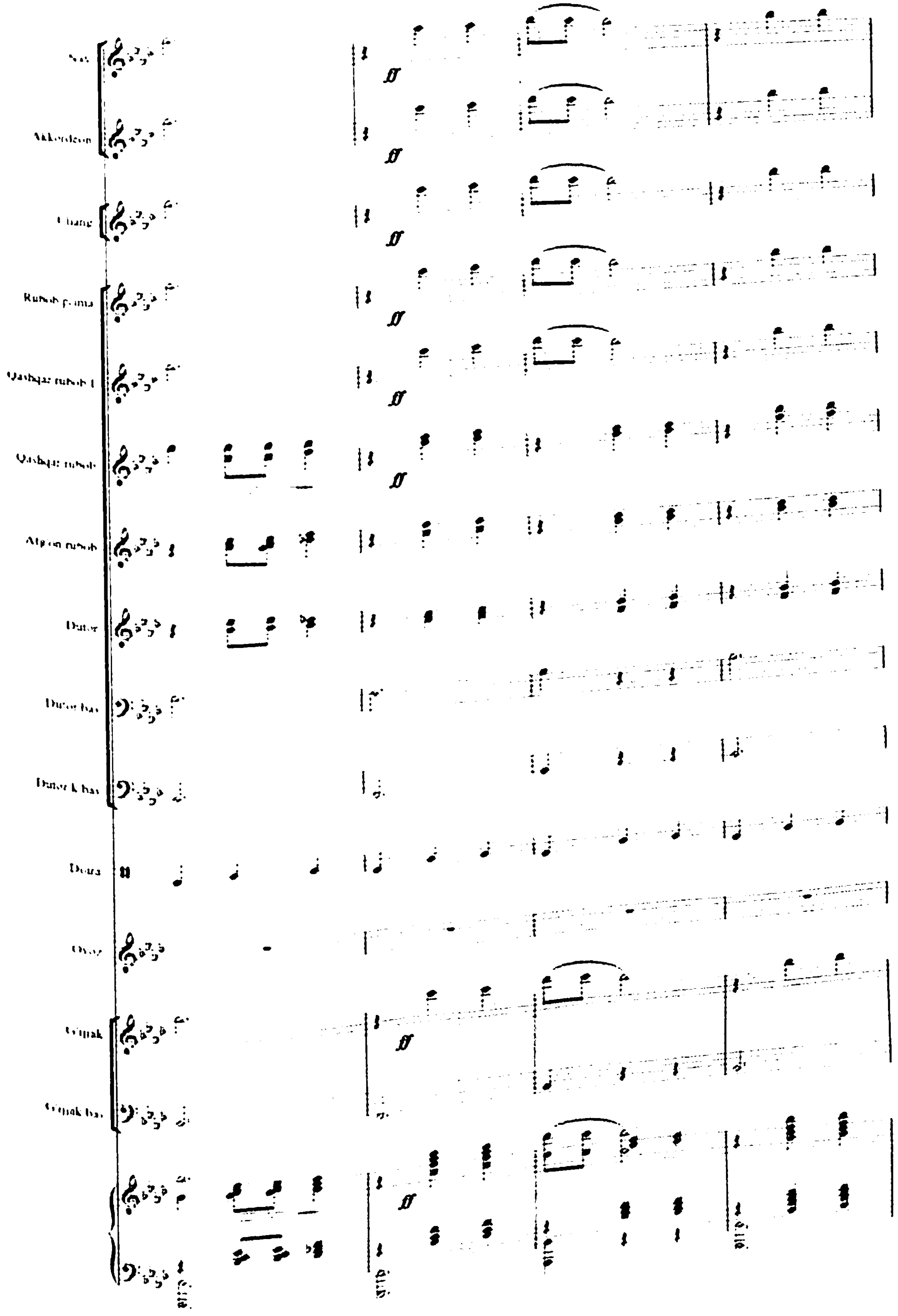
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k.bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

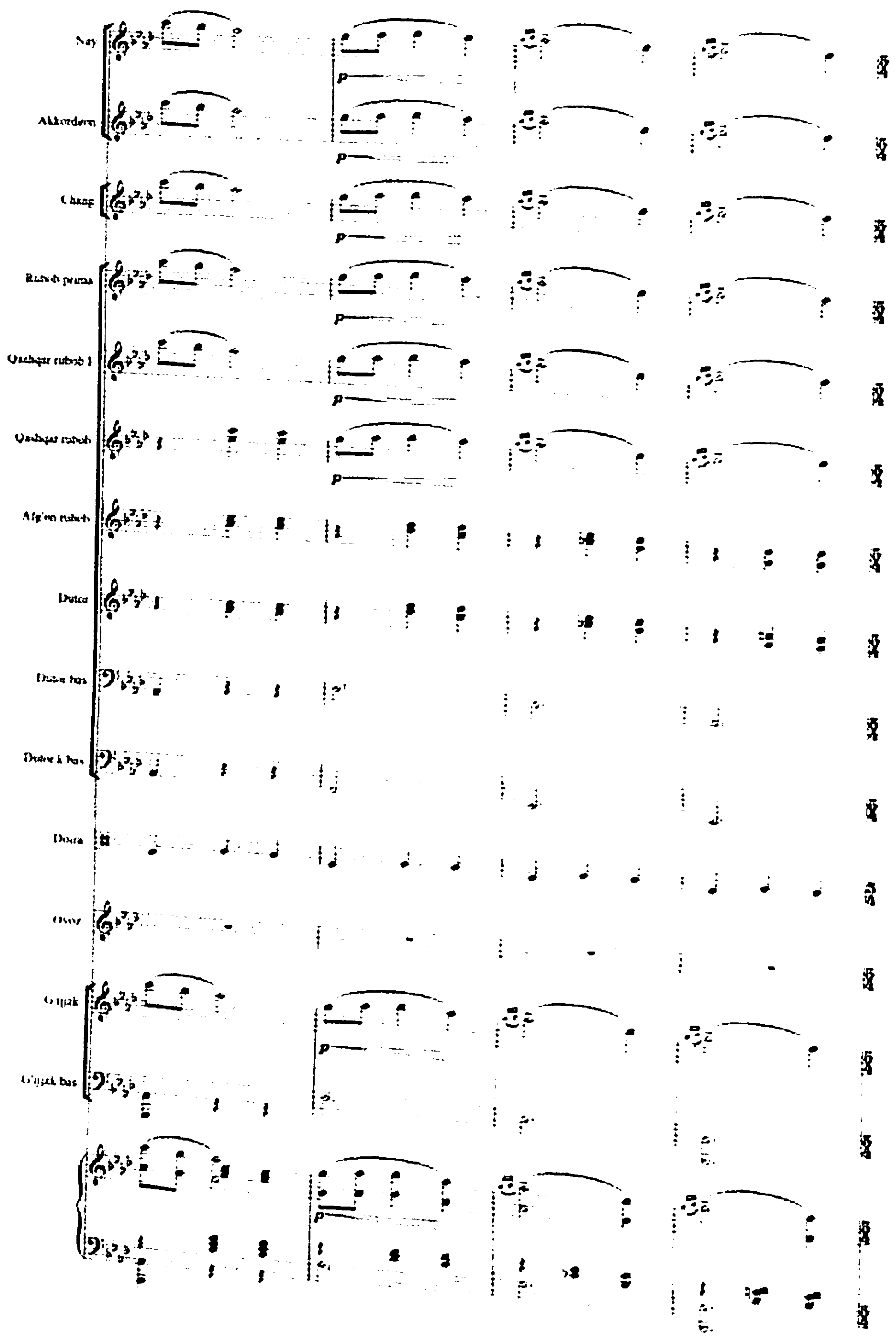
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
p

Nay
Chang
Rubob prima
Dutor
Dutor bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas
mf
pp
ppp

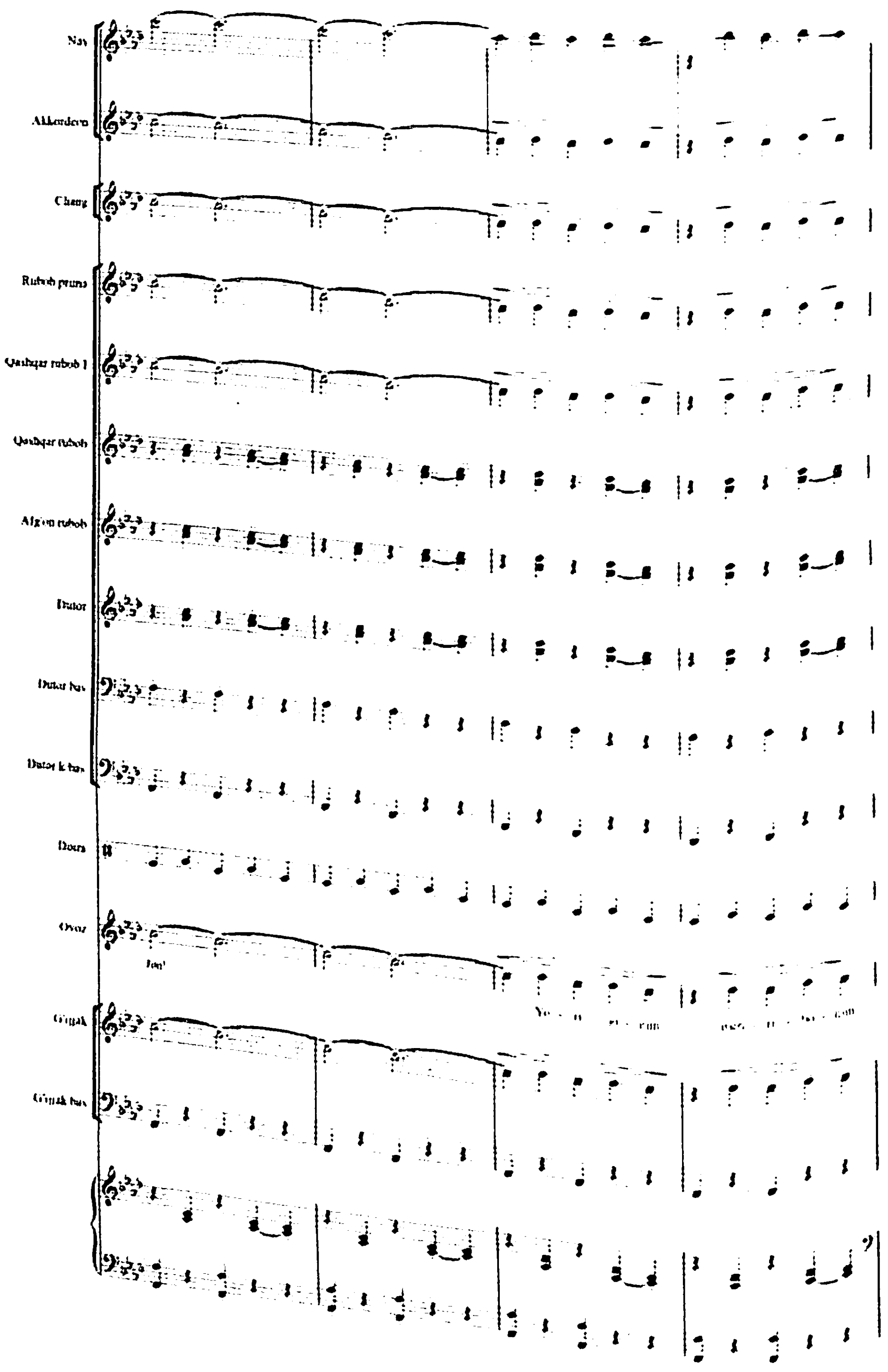
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

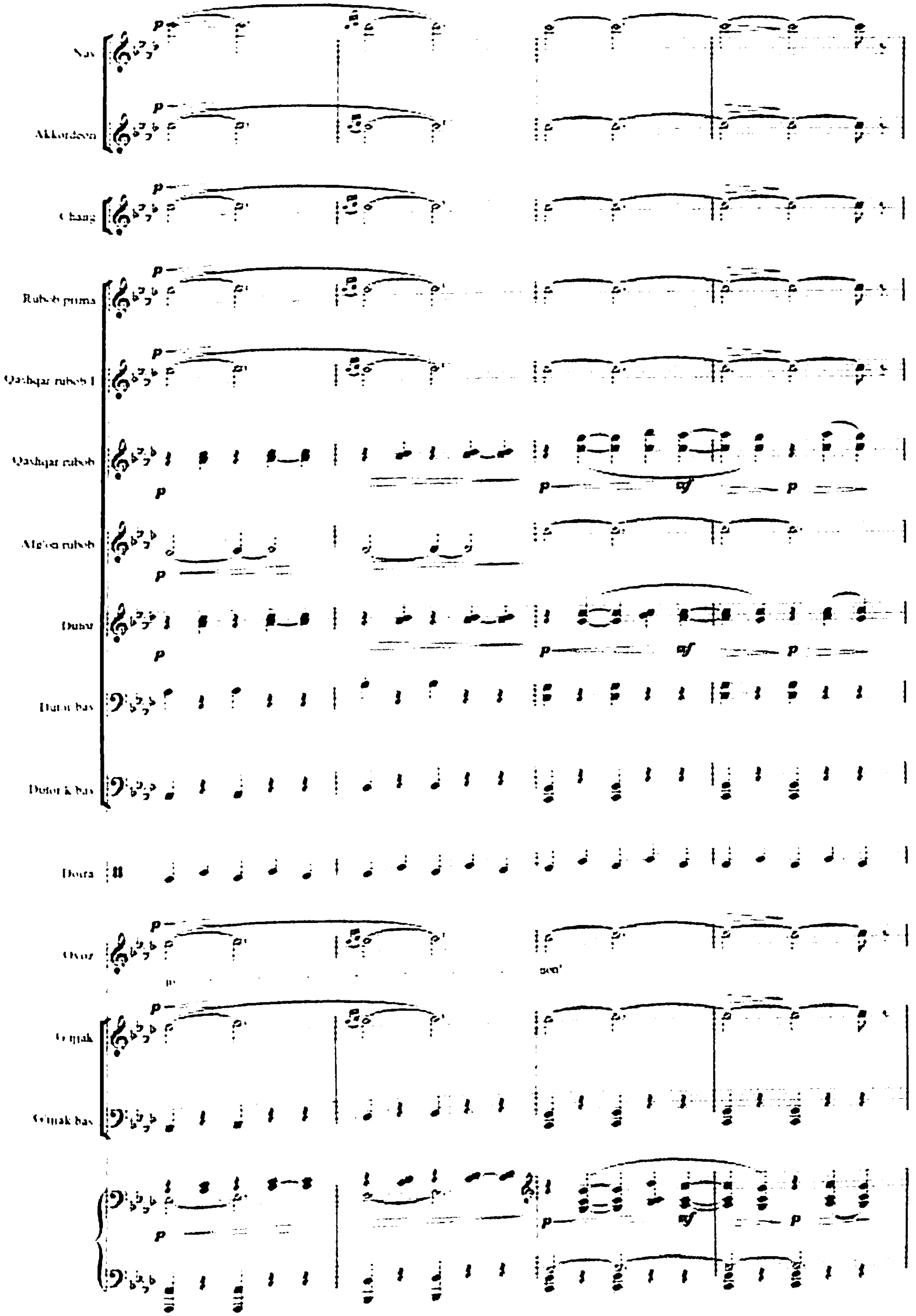
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

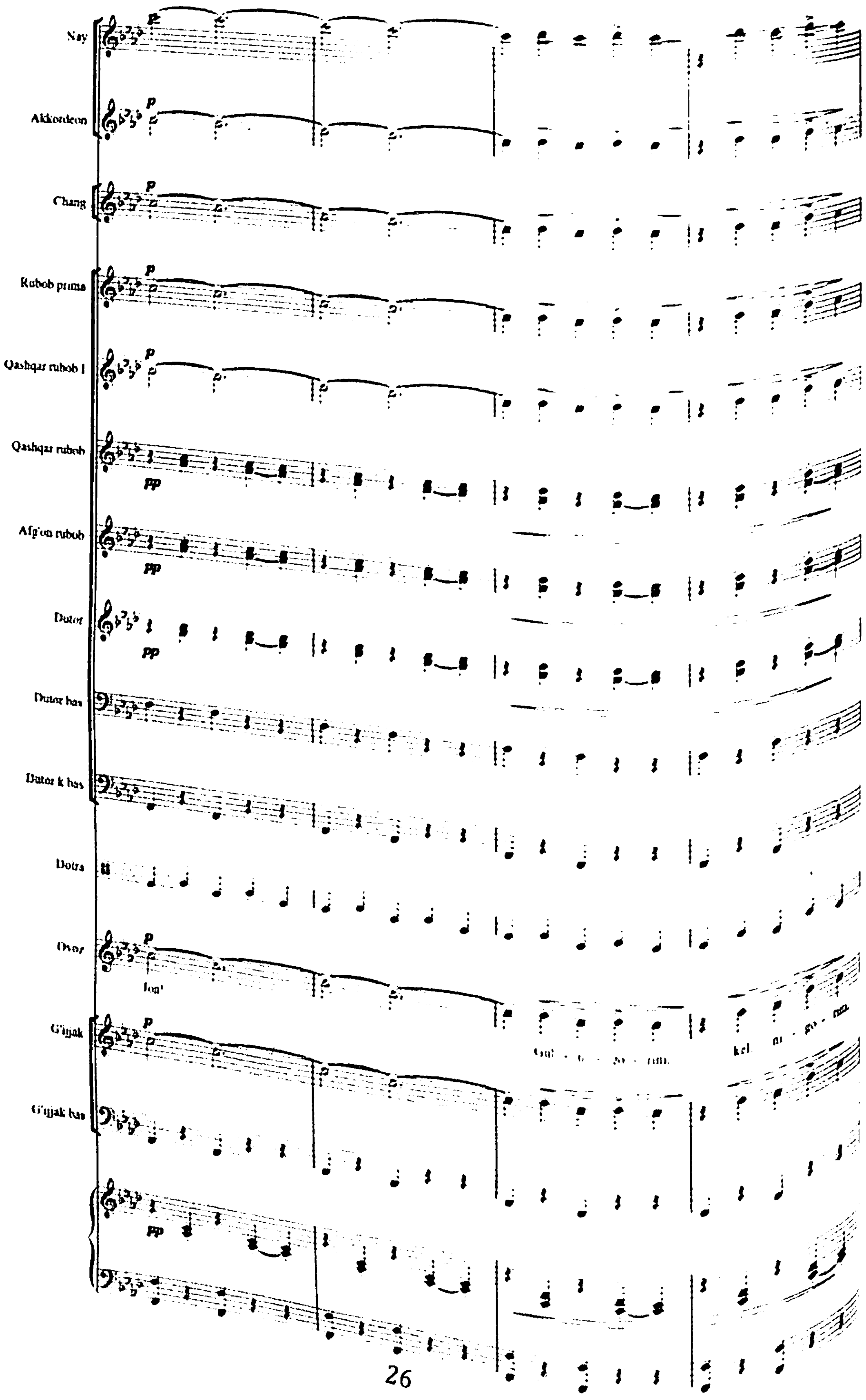
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

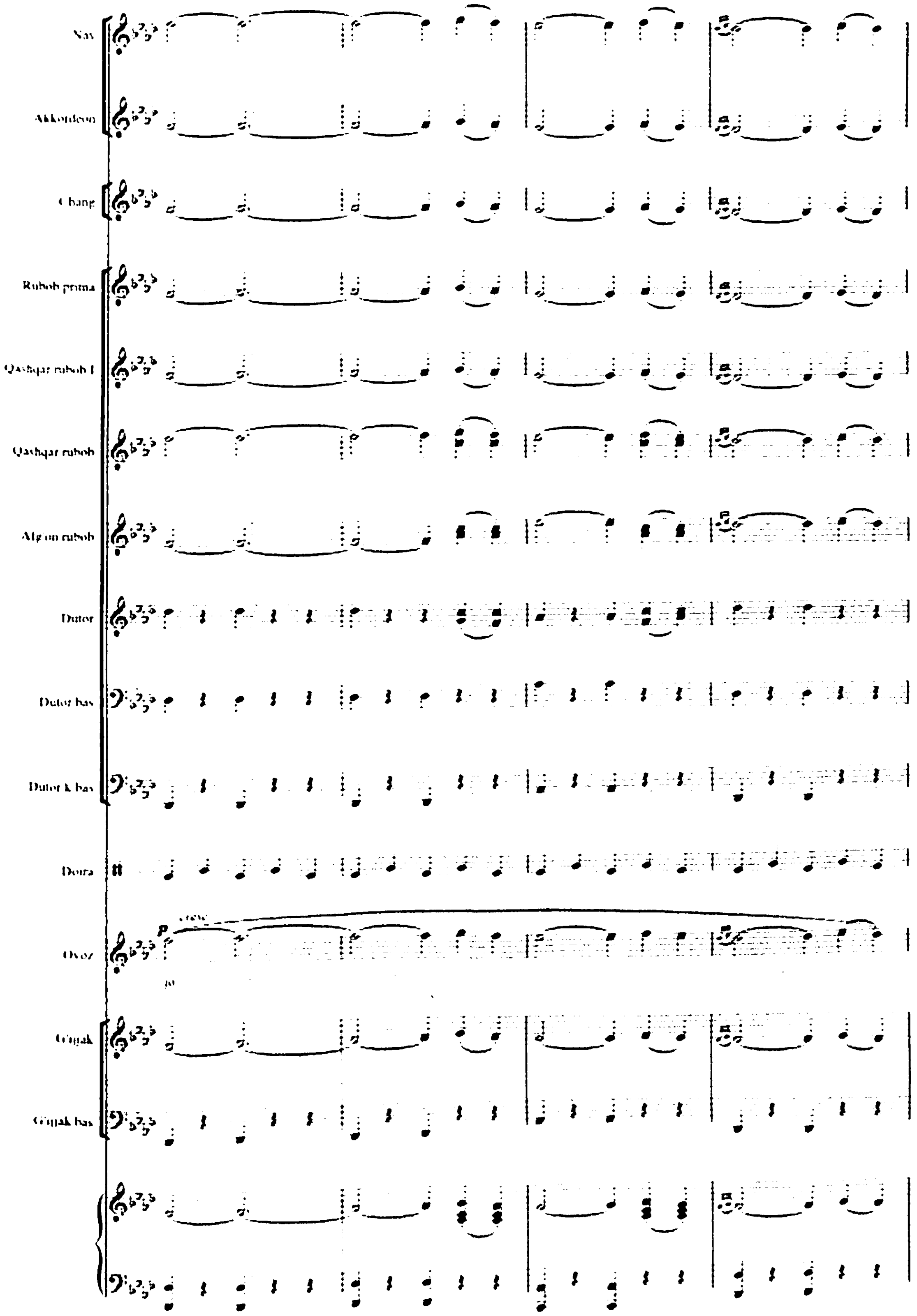
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

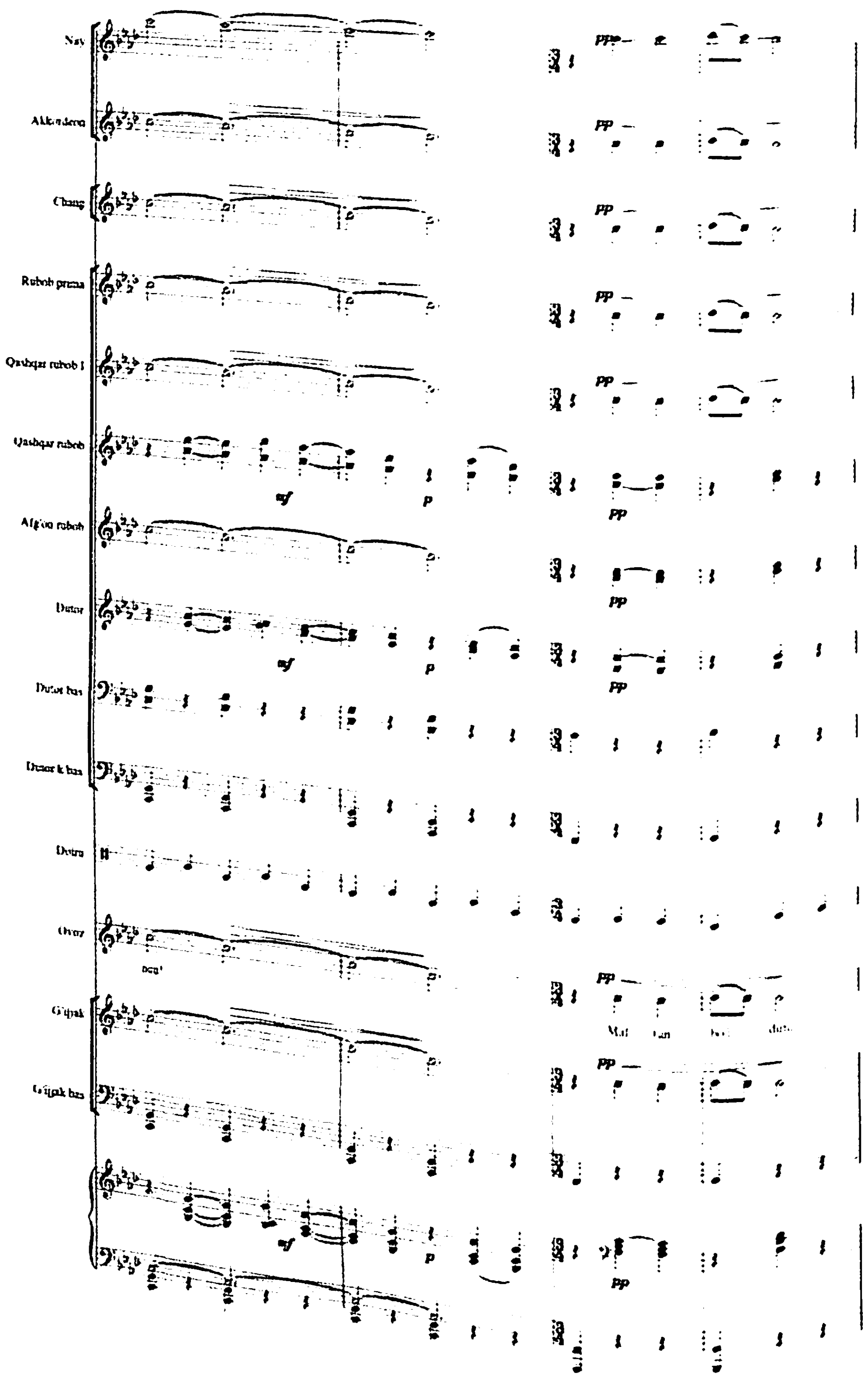
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

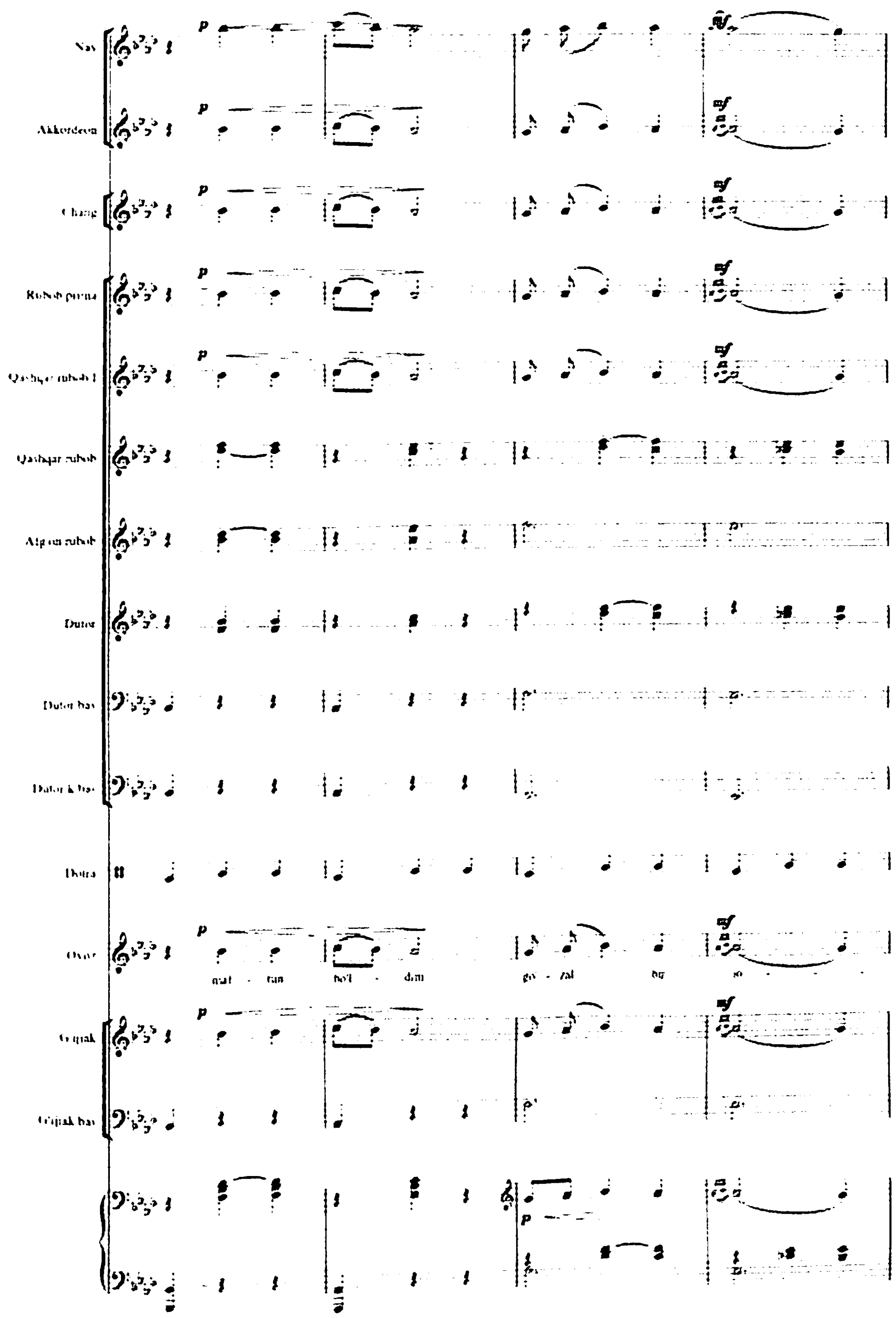
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas

Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k/bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas
pp
nou - ga
Maf - tun bo'l - dim.

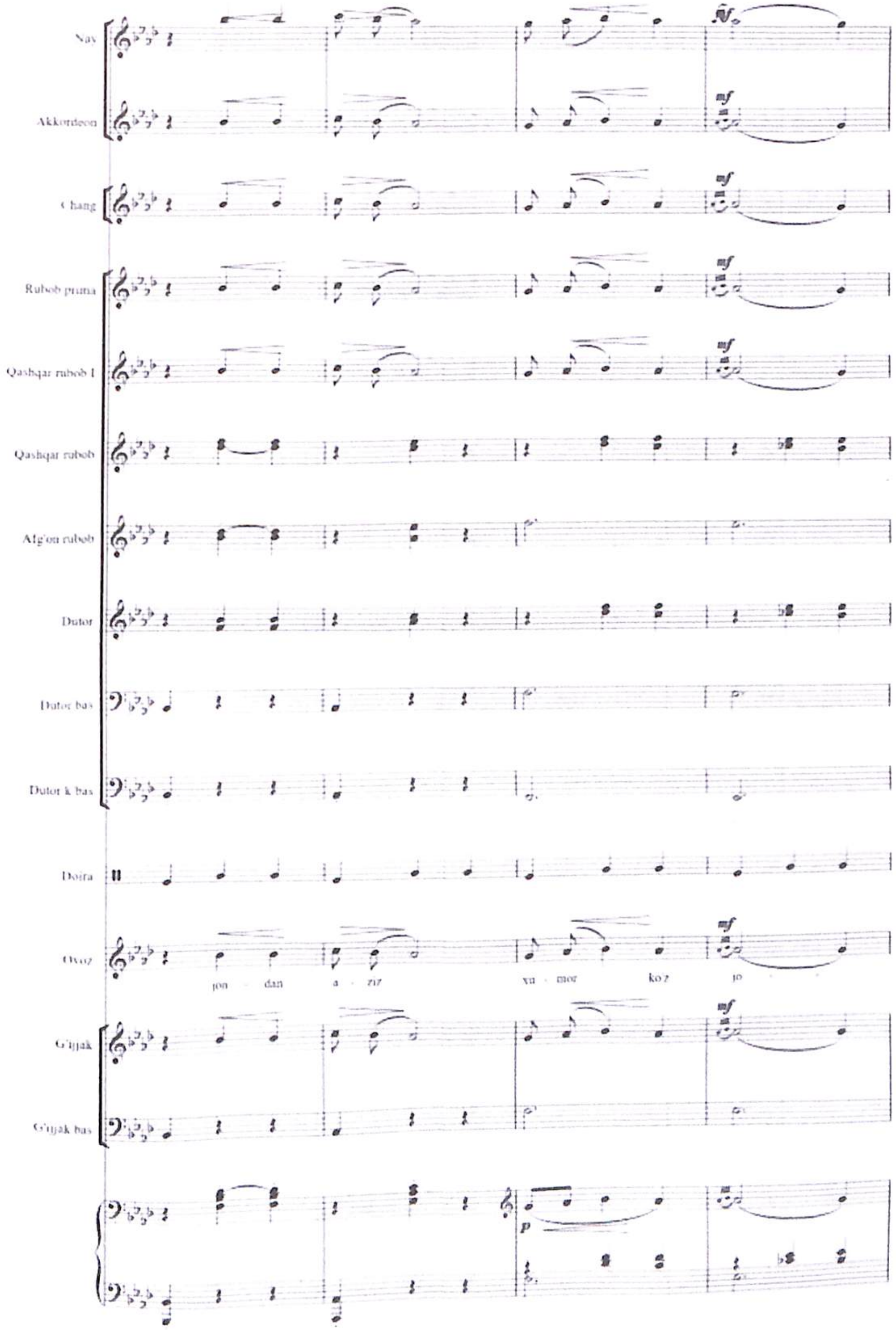
Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k/bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas
mf
p
jon - dan a - ziz xu - mor ko'z jo

Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k/bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas
pp
p
non
ga
ga
Xo

Nay
Akkordeon
Chang
Rubob prima
Qashqar rubob I
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Dutor k bas
Doira
Ovoz
G'ijjak
G'ijjak bas
pp
poco rit

"El Bimbo"

Copyright © KMN MC

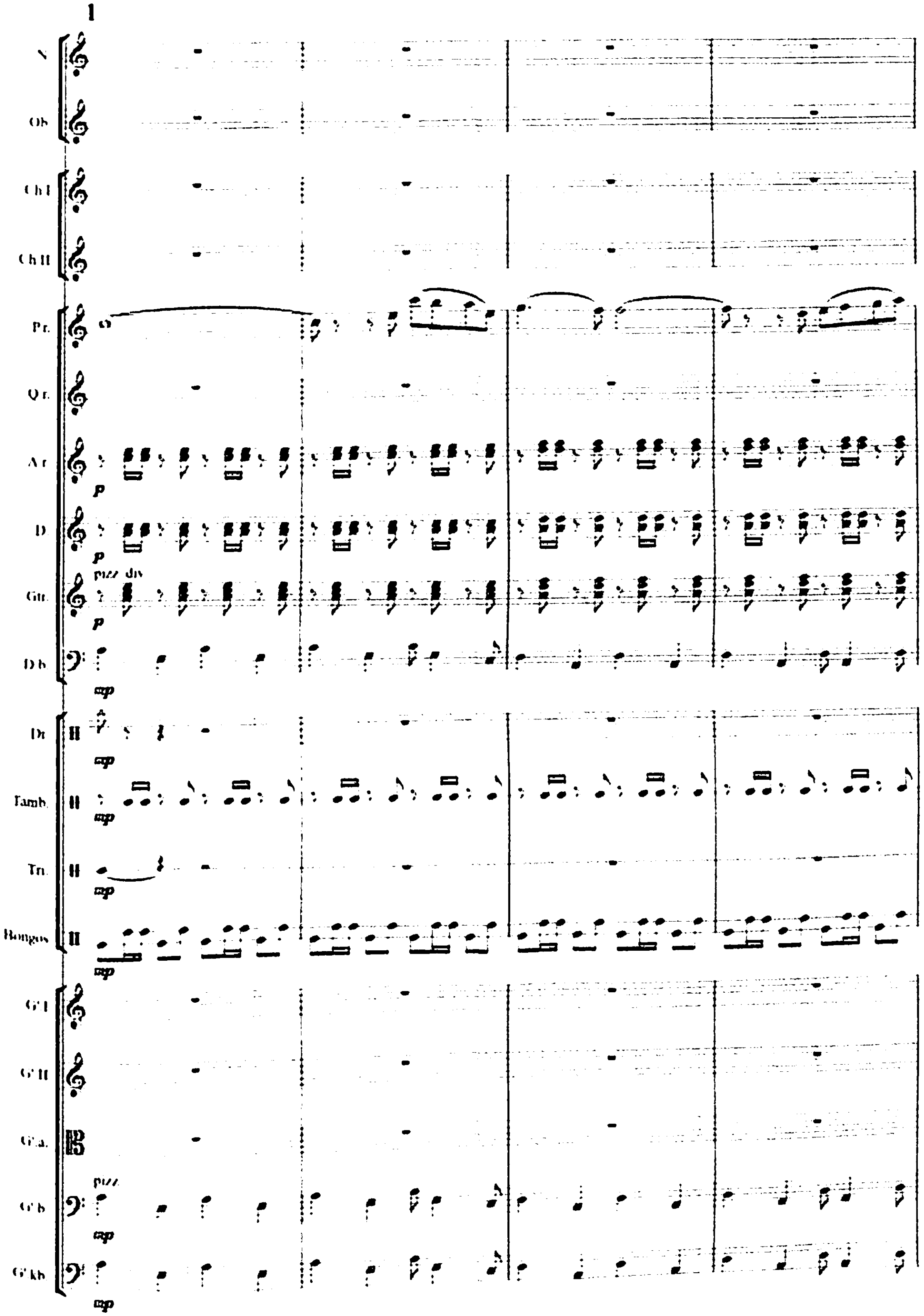

N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
Pr.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
mp
mf
pp
p

2
N
Ob
Ch.I
Ch.II
Pr
Q.r
A.r
D
Gtr
D.b
Dr
Tamb
Tri
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a
G'.b
G'.kb
mf
mp
ppp

3
N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
mf

6
N
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.

N
Ob
Ch I
Ch II
P.r
Q r
A r
D
Gu
D b
Dr
Tamb
Tr.
Bongos
G'I
G'II
G'a
G'b
G'kb
cresc
f
pp

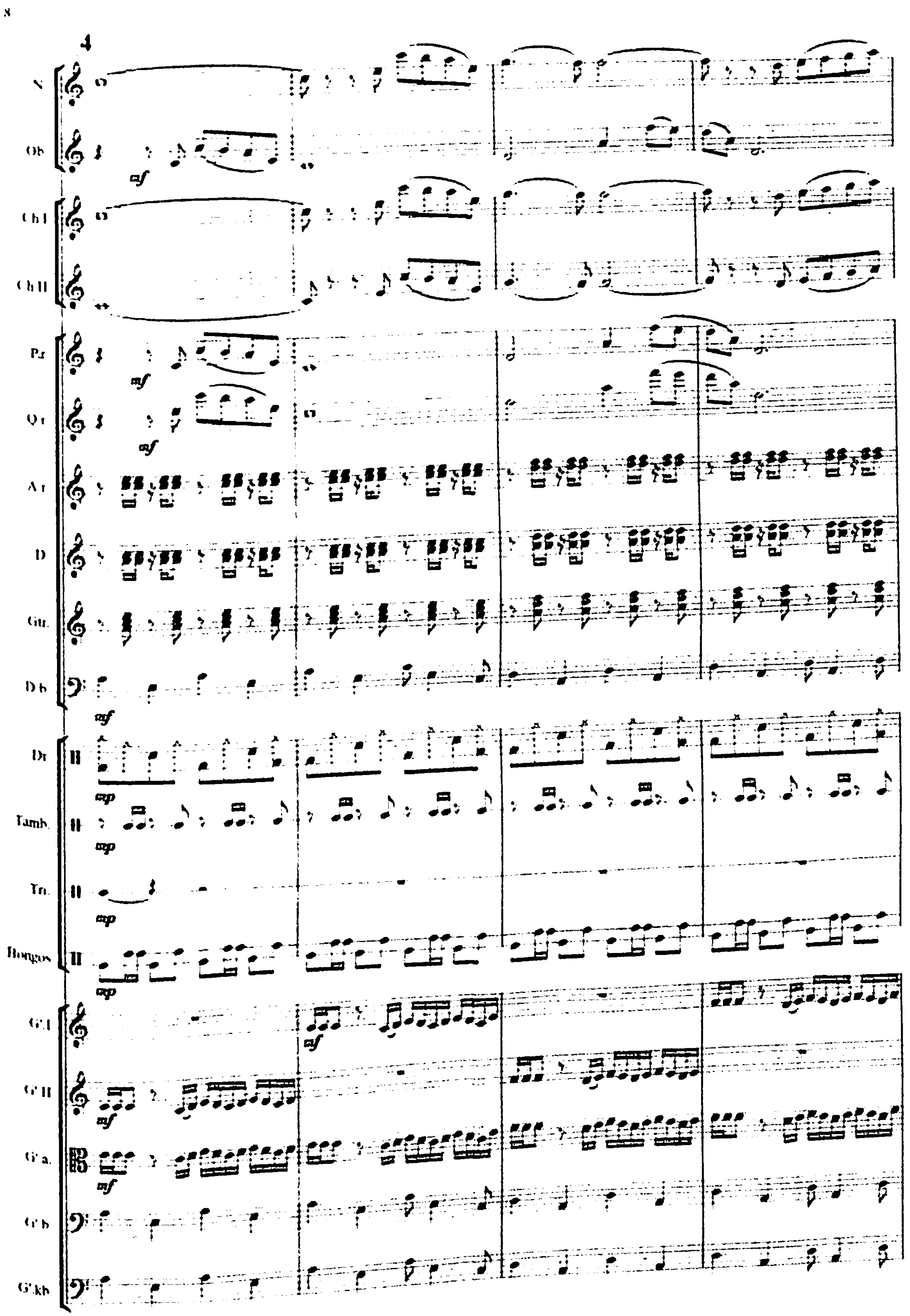
4
N
Ob
Ch I
Ch II
P.r
Q r
A r
D
Gtr.
D b
Dr
Tamb.
Tr.
Bongos
G'I
G'II
G'a.
G'b
G'kb
mf
mp

9
5
N.
Ob.
Ch I
Ch II
Pr.
Q r.
A r.
D.
Gtr.
D b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G' I
G' II
G' a.
G' b.
G' kb.

10
N
Ob
Ch I
Ch II
Pr
Q r
A r
D
Gtr
D b
Dr
Tamb
Tri
Bongos
G' I
G' II
G' a
G' b
G' kb

N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tn.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
cresc
f
11

12
6
N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tn.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
pp
mf
mp

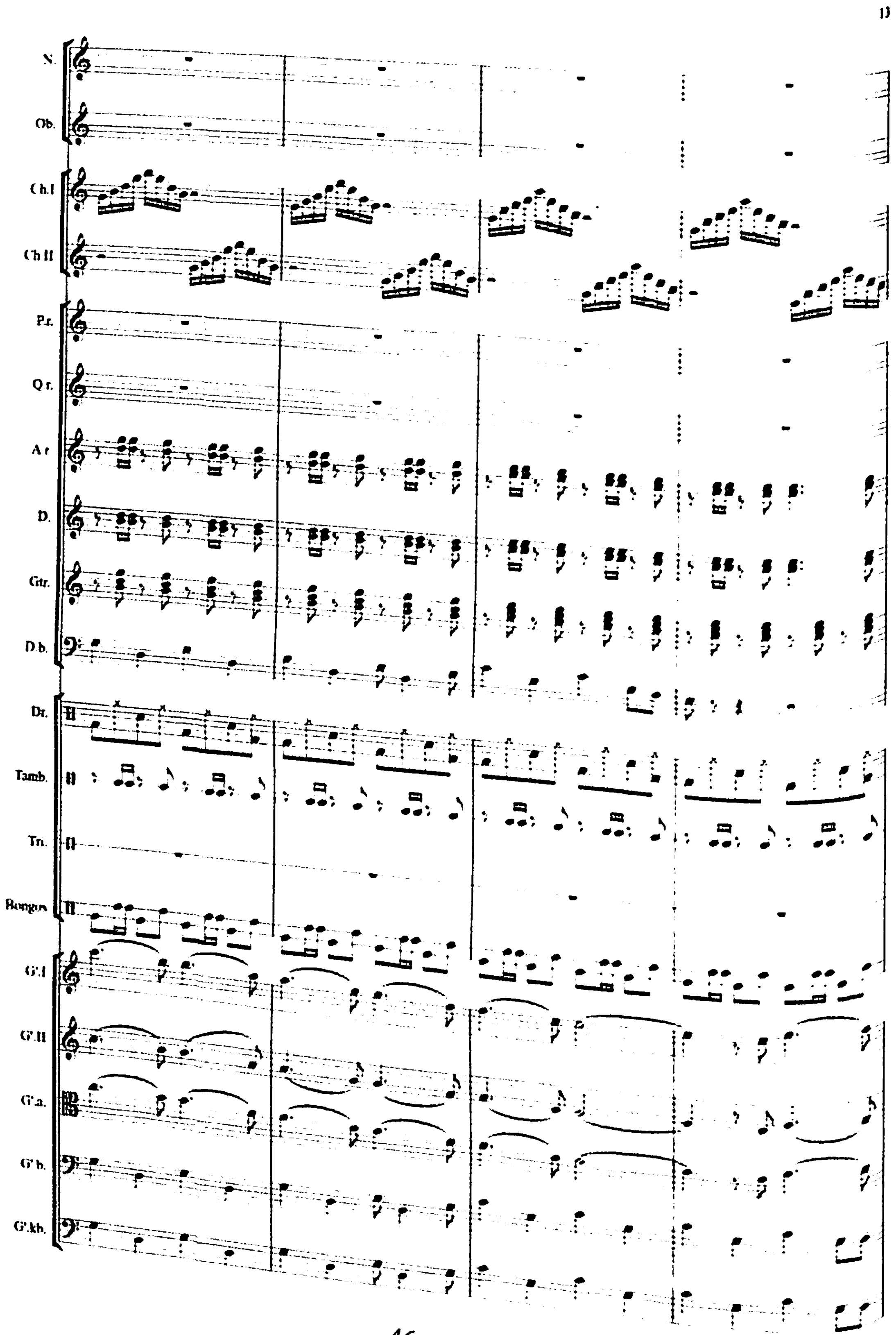
13
N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.

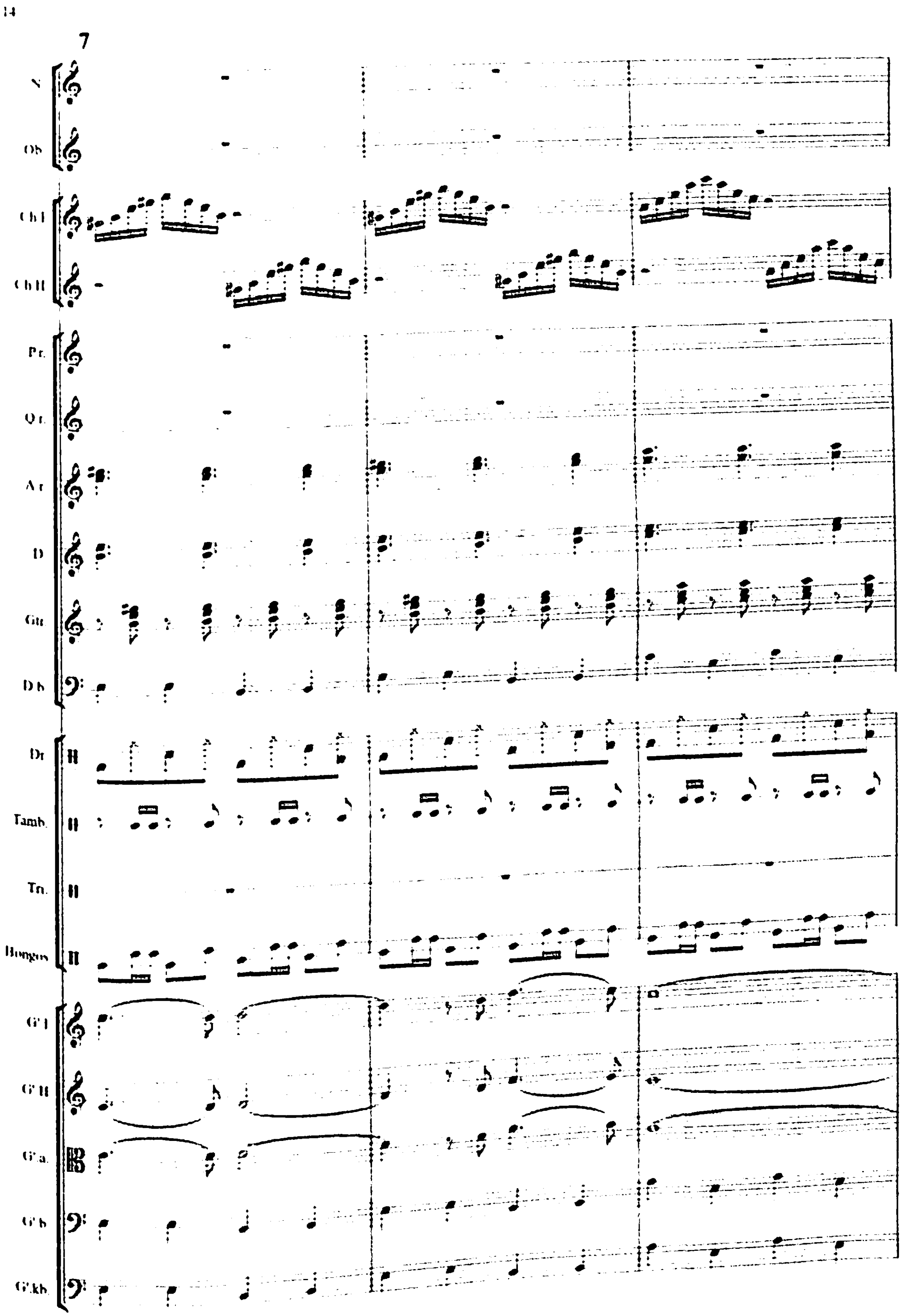
14
7
N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.

N
Ob.
Ch.I
Ch.II
Pz.
Qz.
A.r.
D
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'I
G'II
G'a.
G'b.
G'kb.
mf
mf

N
Ob
Ch I
Ch II
Pr.
Qr.
Ar
D.
Gtr.
D b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'I
G'II
G'a.
G'b.
G'kb.
cresc
cresc
f
f
f
f

8
N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
mf
mp

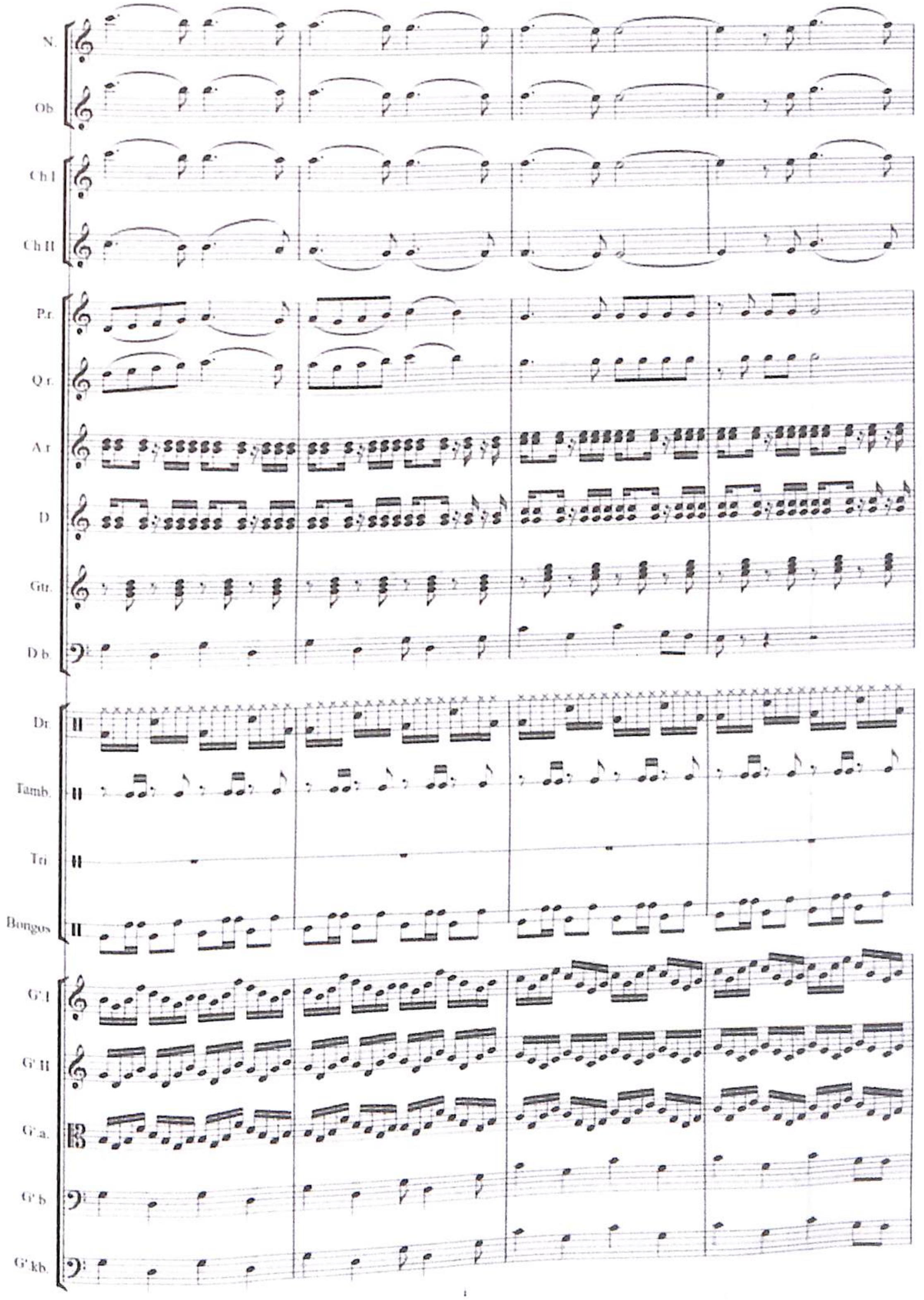
N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.

9
N.
Ob.
Ch I
Ch II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Trn.
Bongos
G'I
G'II
G'a.
G'b.
G'kb.
mf
mf

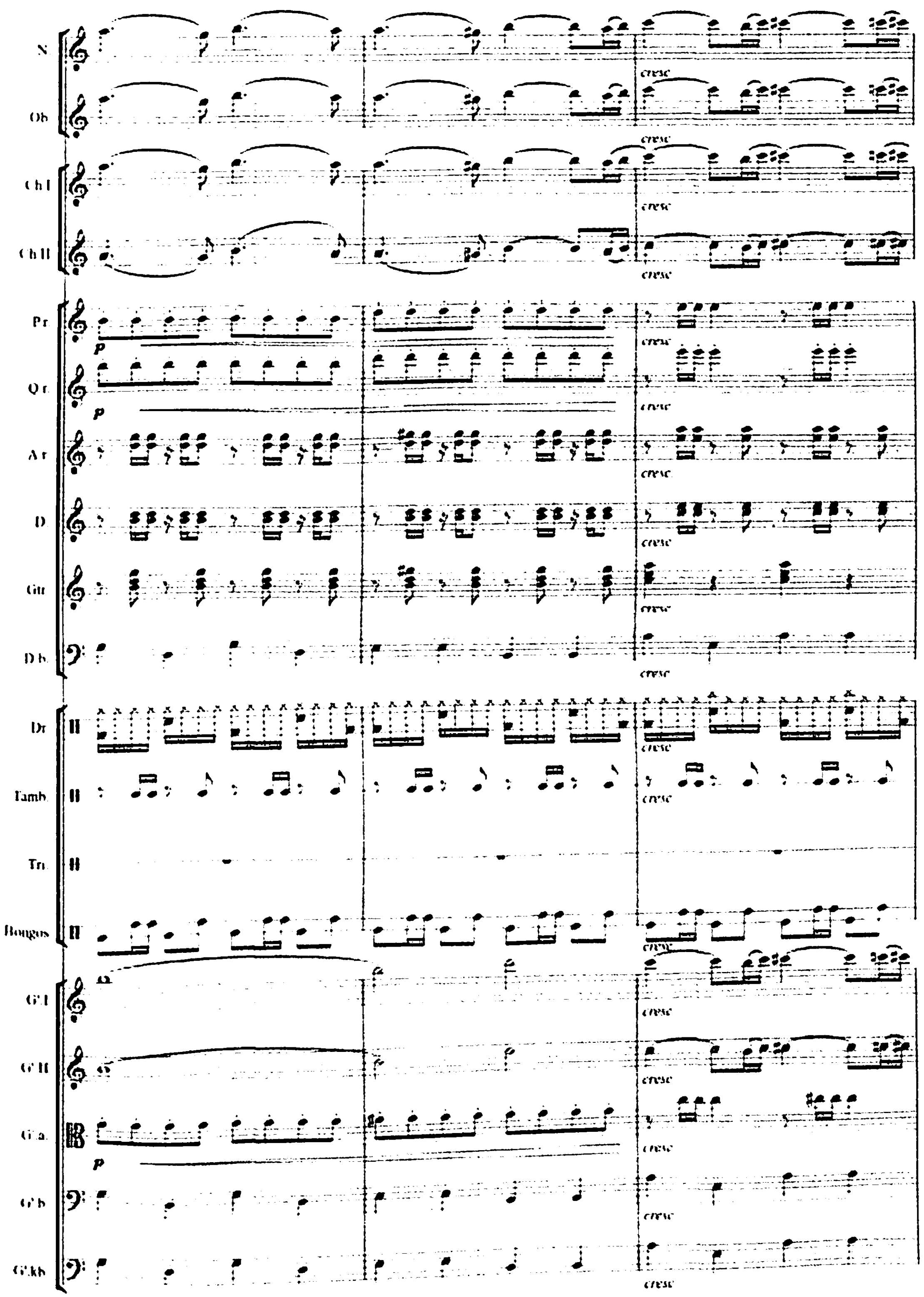
N
Ob
Ch I
Ch II
Pr
Q r
A r
D
Gtr
D b
Dr
Tamb
Trn
Bongos
G'I
G'II
G'a
G'b
G'kb
p
p
p
cresc

N.
Ob.
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D.
Gtr.
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
f
arco
arco

rit.
N
Ob
Ch.I
Ch.II
P.r.
Q.r.
A.r.
D
Gtr
D.b.
Dr.
Tamb.
Tri.
Bongos
G'.I
G'.II
G'.a.
G'.b.
G'.kb.
dim
pp
I pizz
colla bacch'

Ҳаёт

"Маҳаллада дув-дув гап" кинофильмидан

М.Левиев мусиқаси
Н.Ибрагимов нотага
олган ва қайта ишлаган

fff
fff
fff

1
mf
mf
ppp
pp
1

2
fff
mf
fff
fff
pp
2

fff
pp
f

fff
ppp

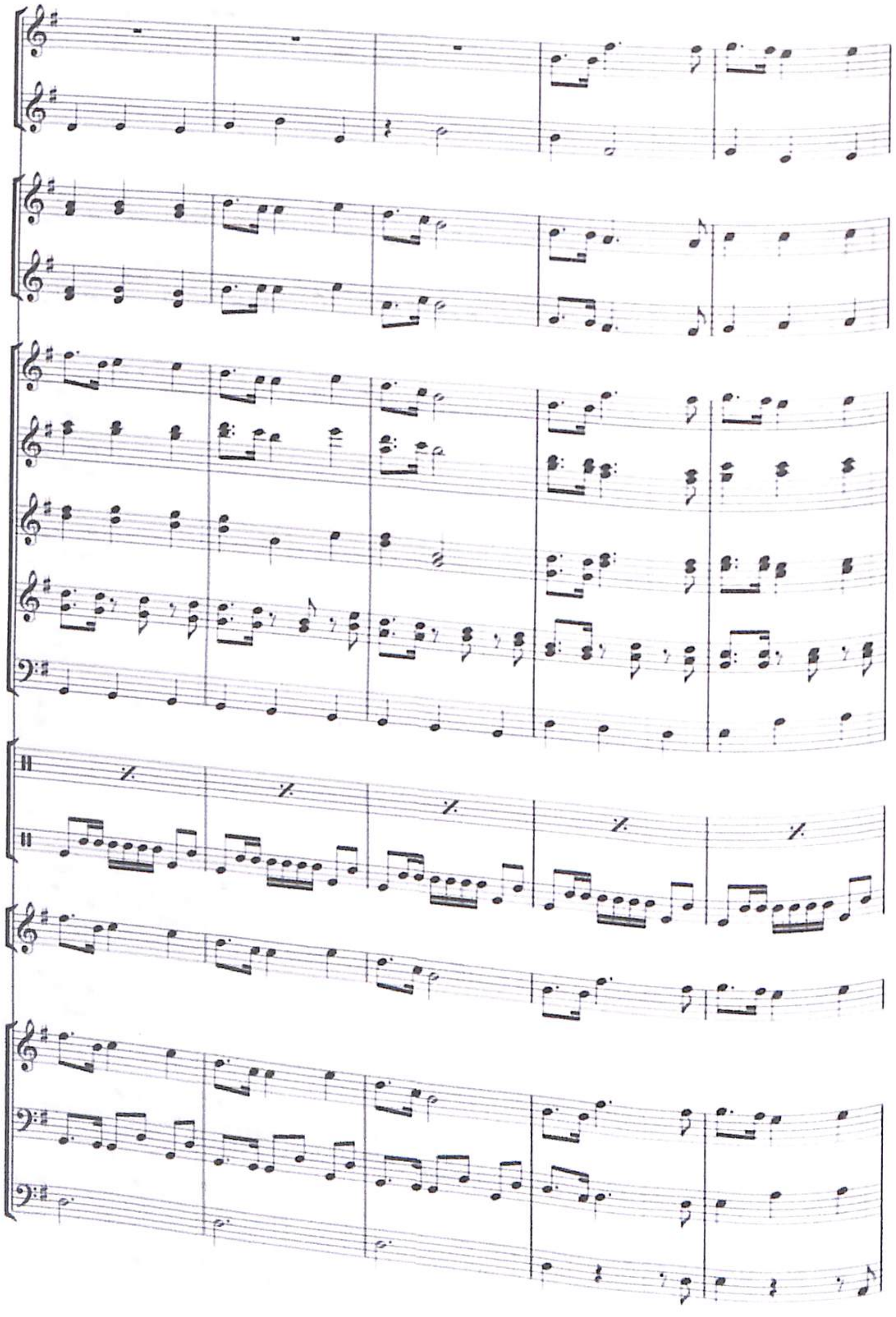

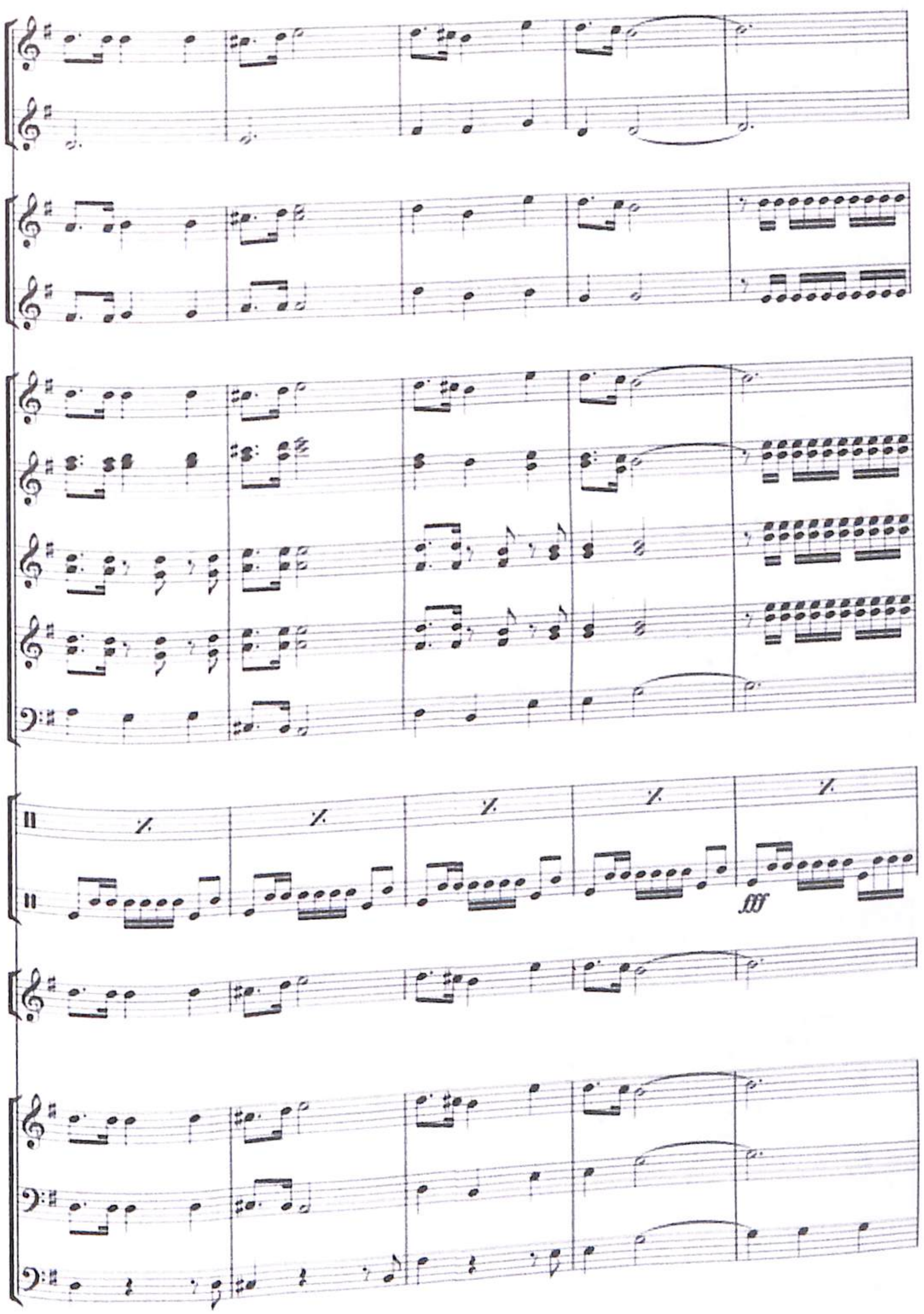
fff

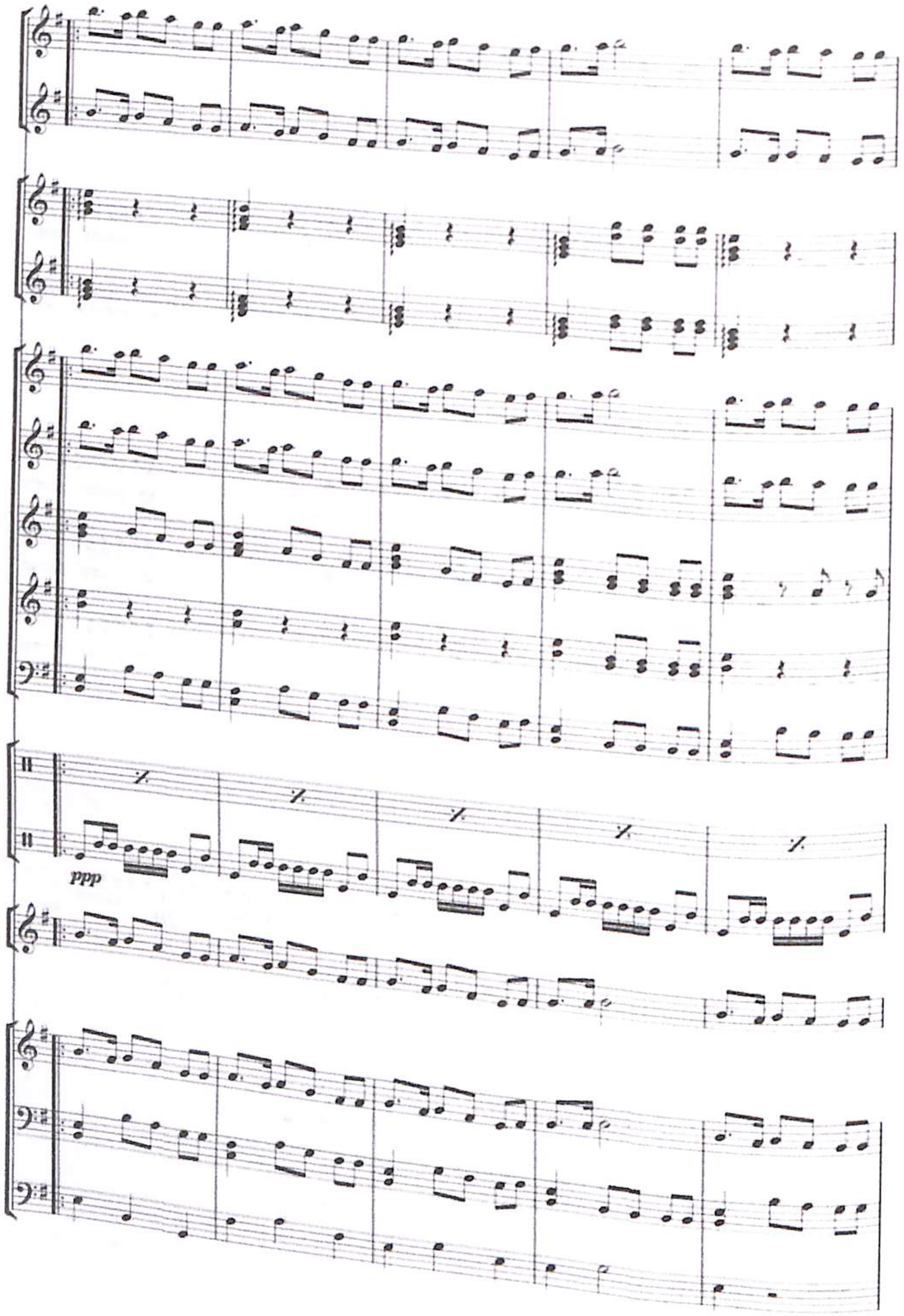
ppp

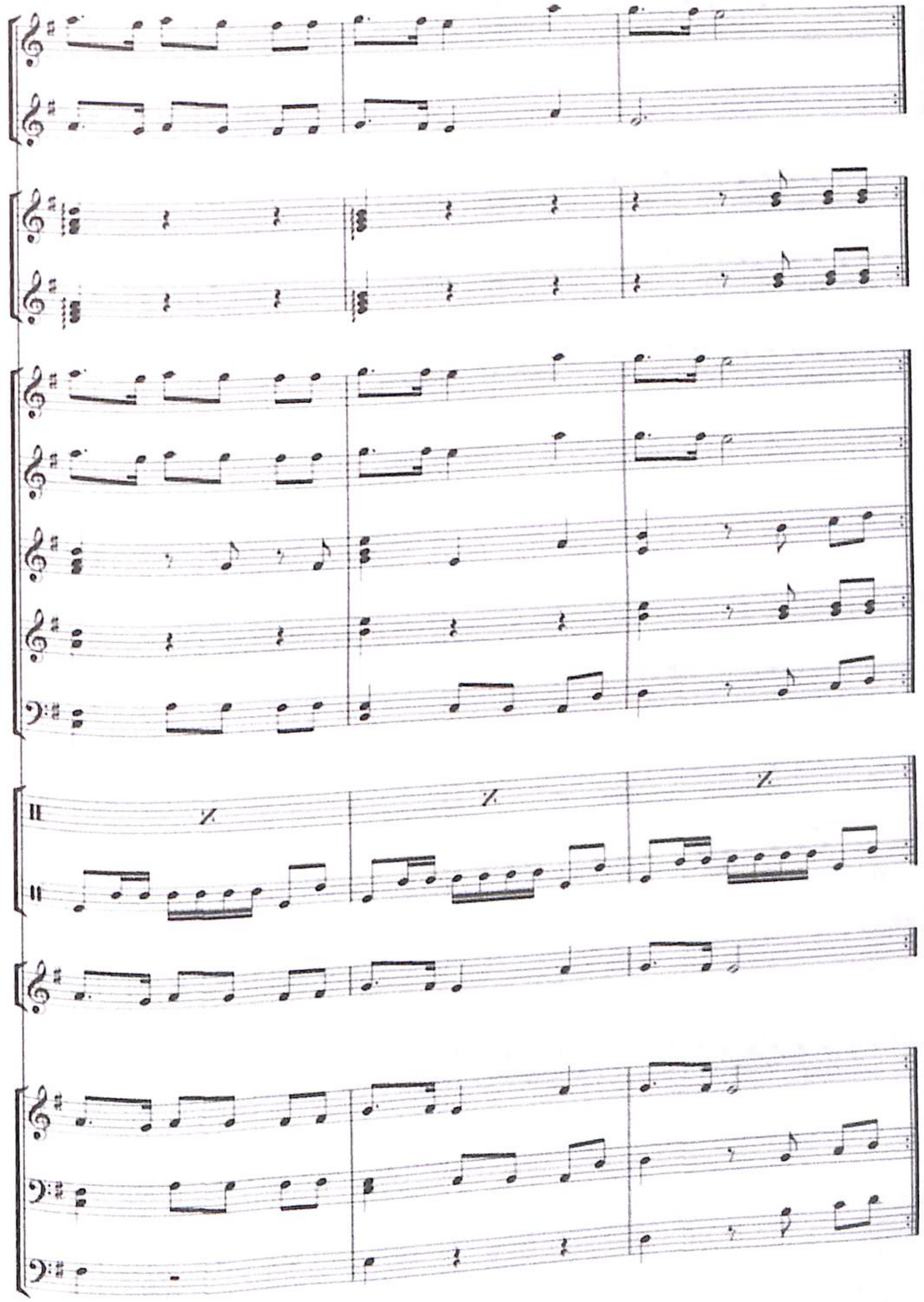

Palladio(To Deanna!)

Karl Jenkins
O. Xolmirzayev ansambl
uchun moslashtirgan

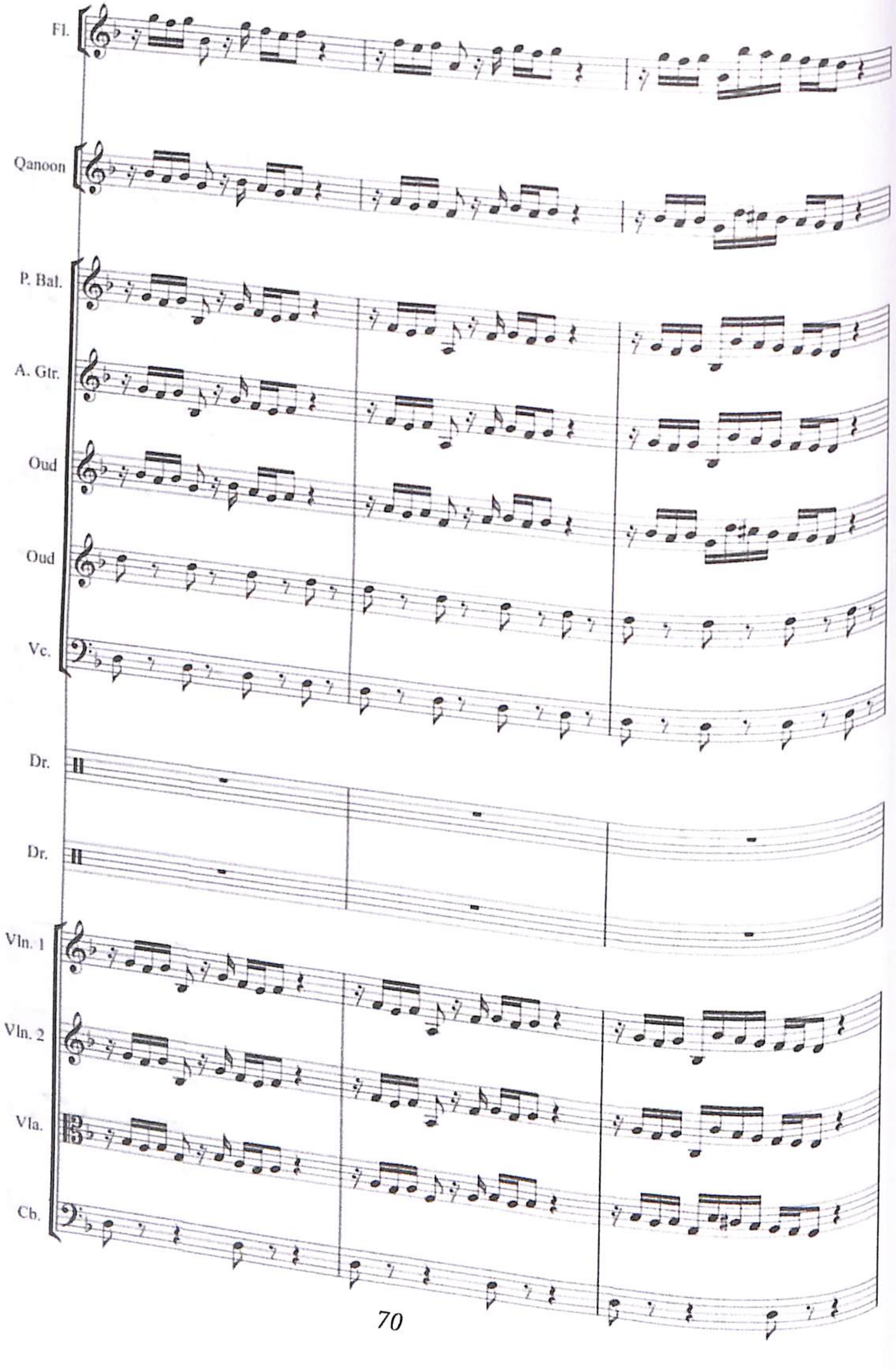
Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

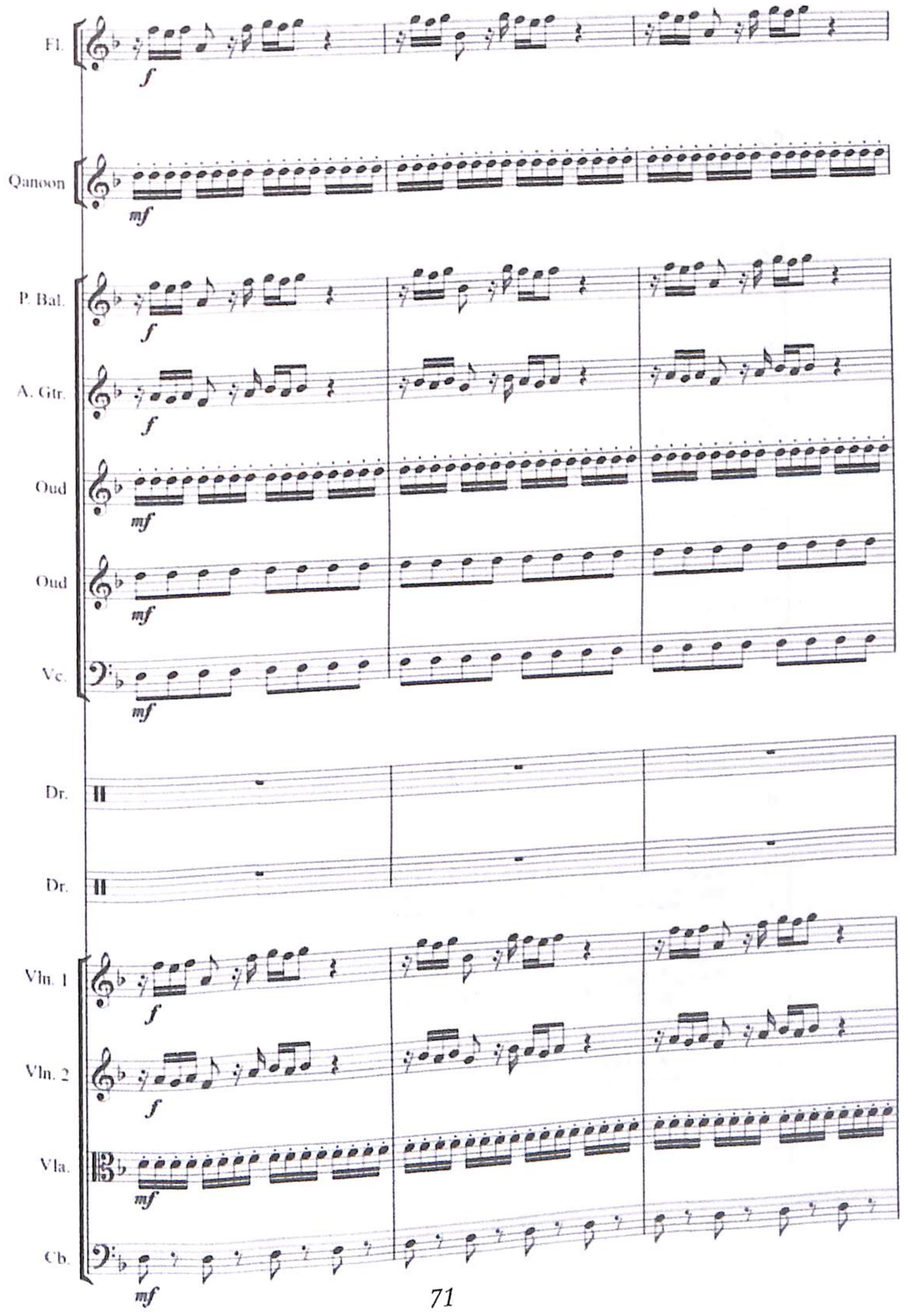
Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

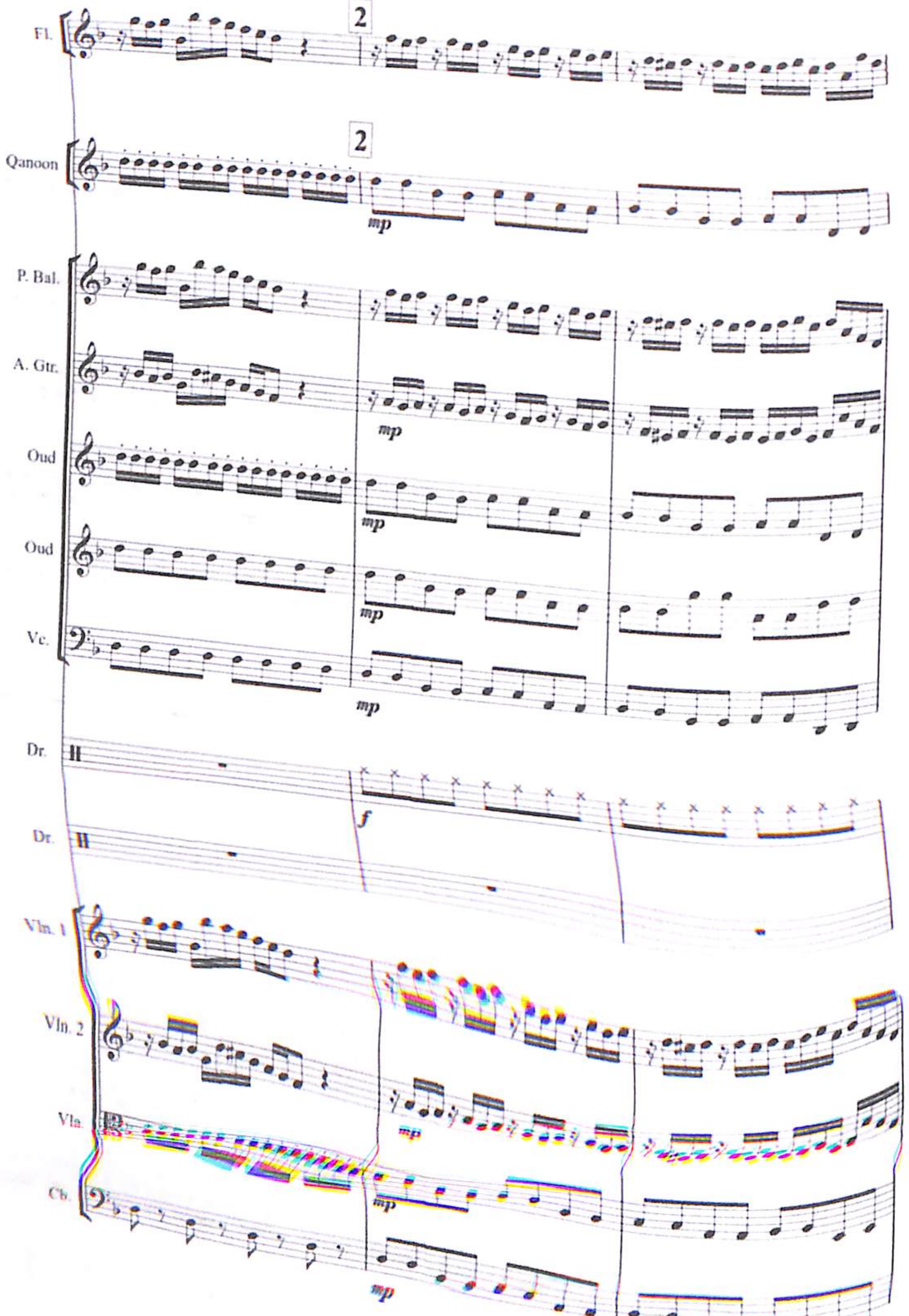
Fl.
2
Qanoon
2
mp
P. Bal.
A. Gtr.
mp
Oud
mp
Oud
mp
Vc.
mp
Dr.
f
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
mp
Cb.
mp

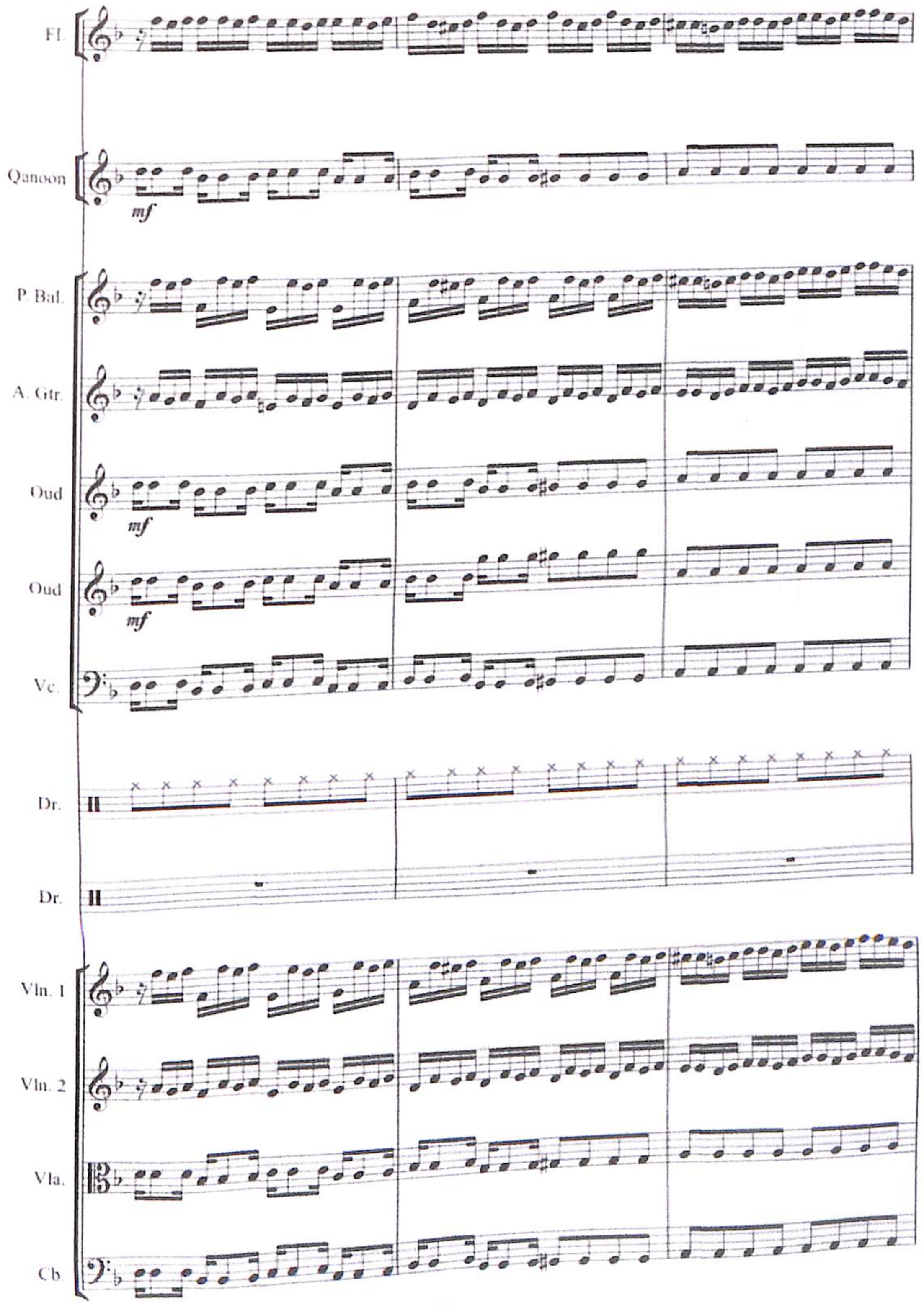
Fl.
Qanoon
mf
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
mf
Oud
mf
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
cresc.
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
cresc.
Oud
cresc.
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

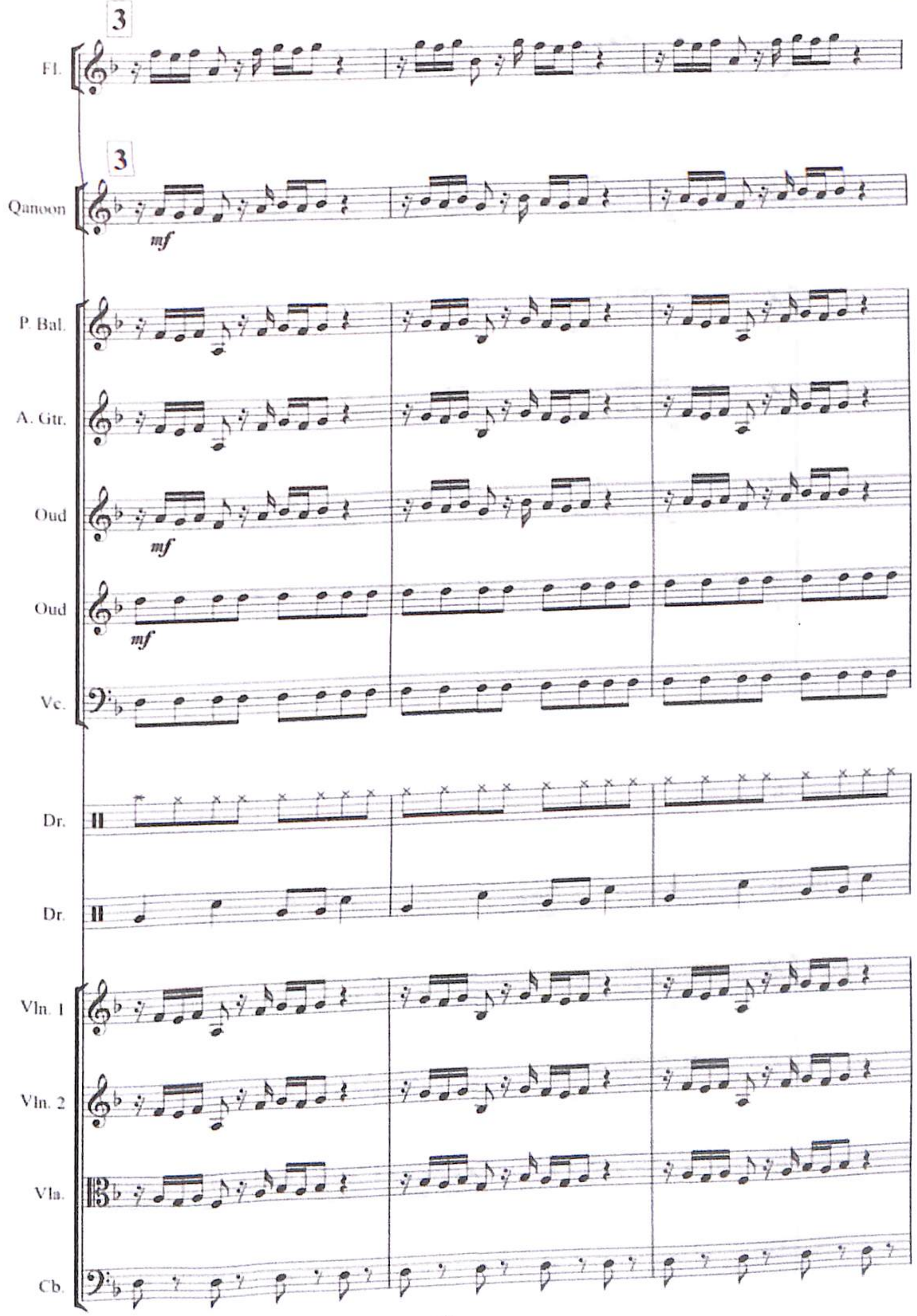
3
Fl.
3
Qanoon
mf
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
mf
Oud
mf
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

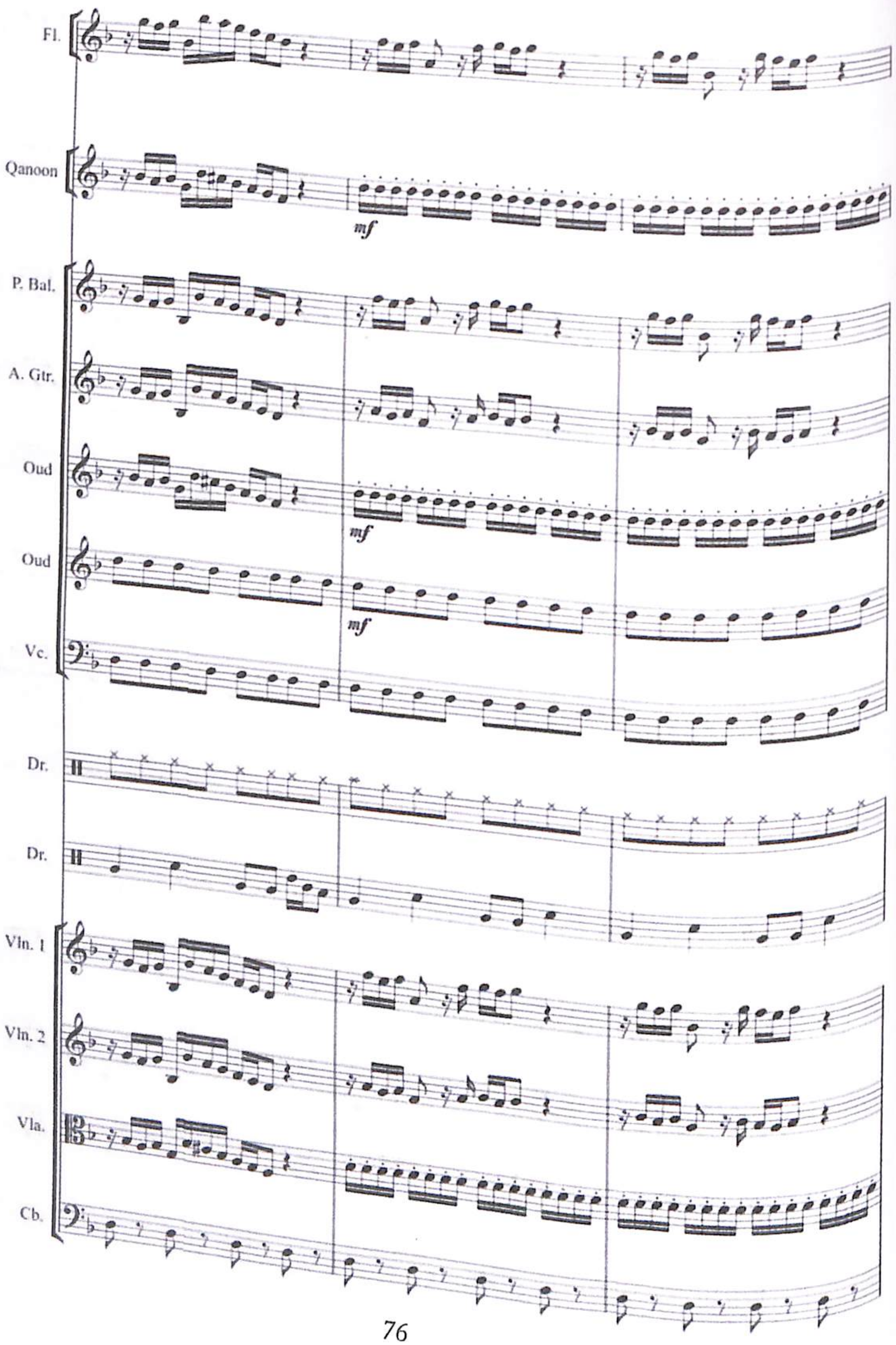
Fl.
Qanoon
mf
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
mf
Oud
mf
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

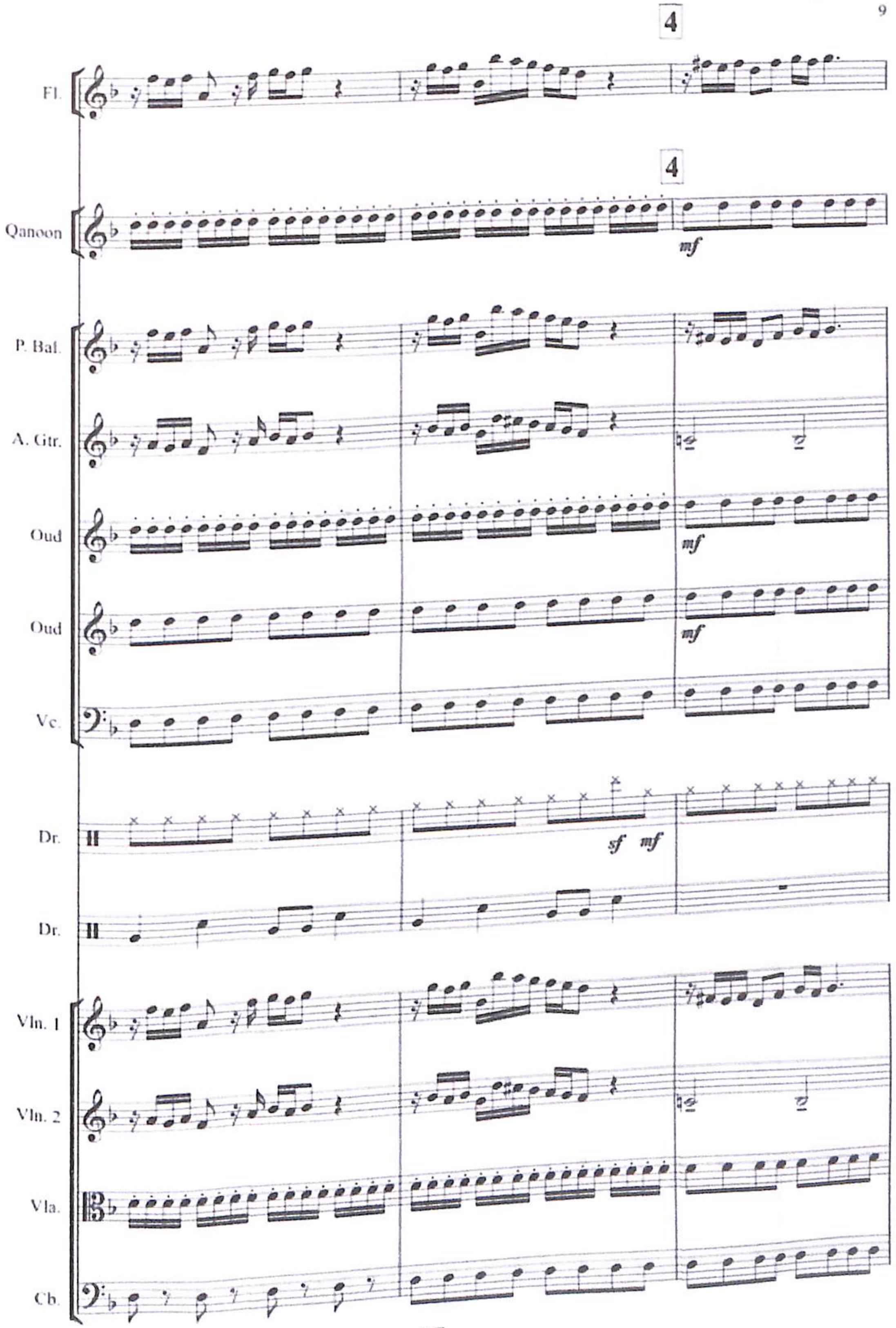
4
Fl.
4
Qanoon
mf
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
mf
Oud
mf
Vc.
Dr.
sf mf
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
5
Qanoon
cresc.
5
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
cresc.
Oud
cresc.
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

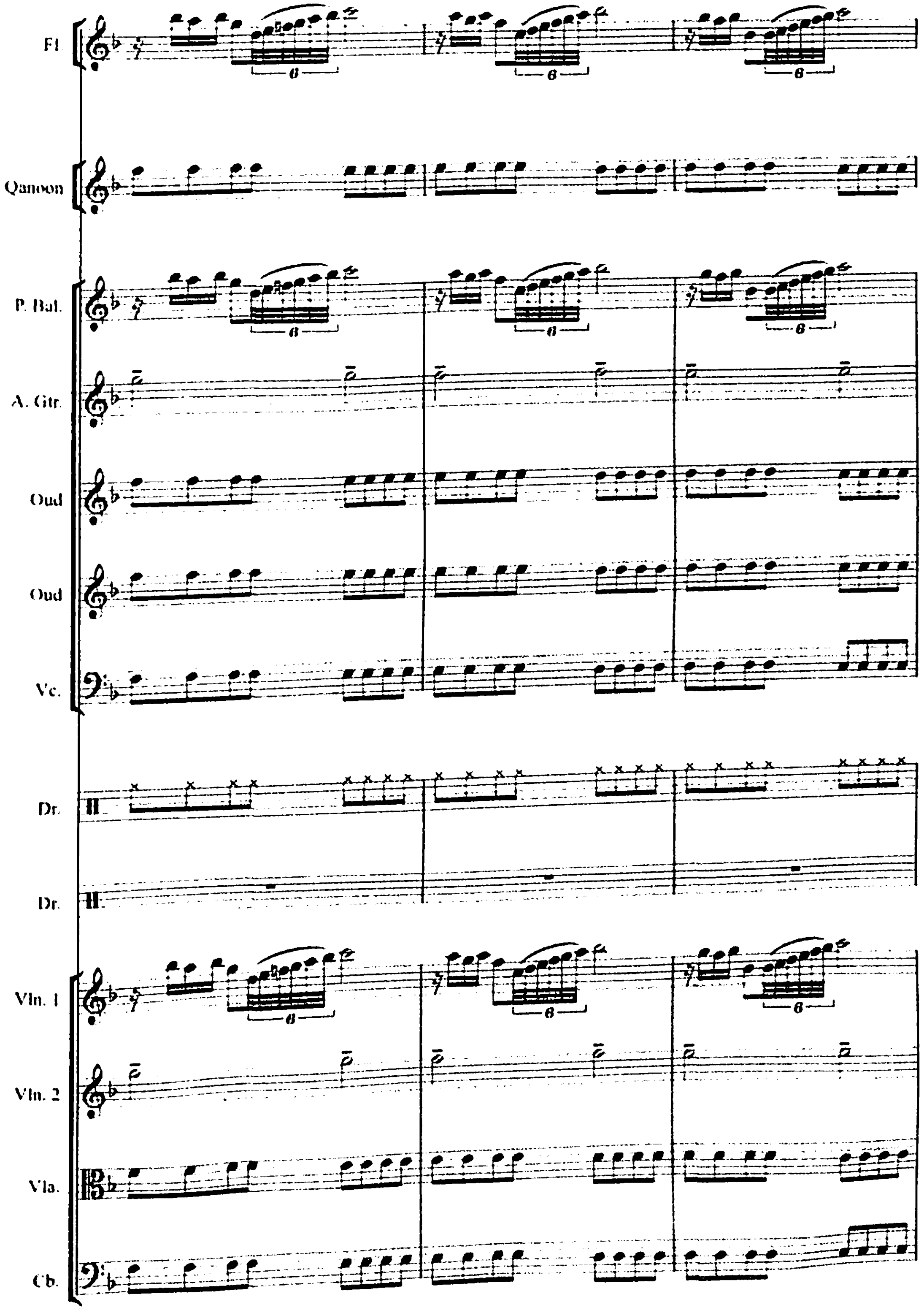
Fl
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

6
Fl.
6
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

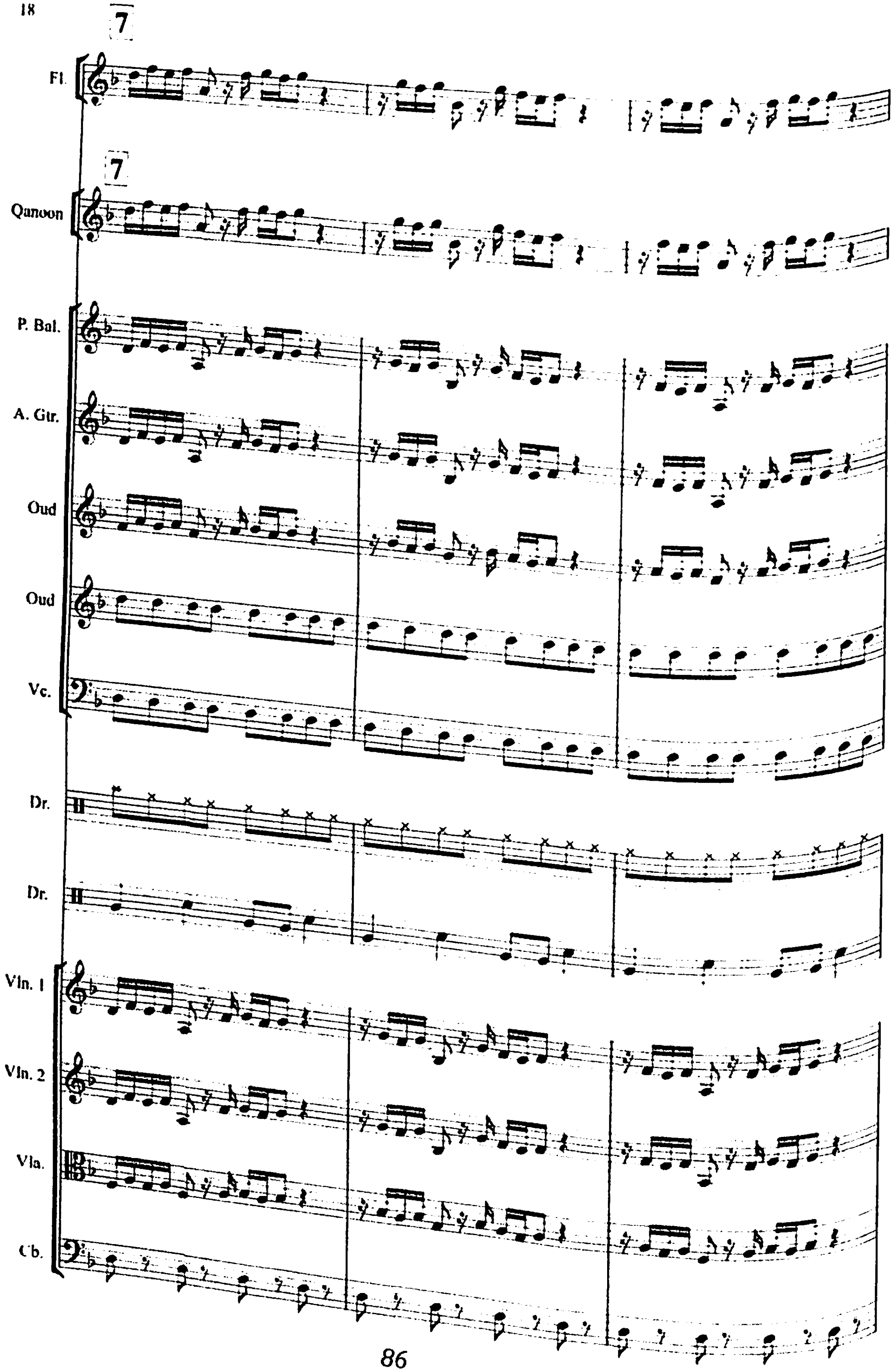
7
Fl.
7
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb

Fl.
8
f
Qanoon
8
P. Bal.
f
A. Gtr.
f
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
f
Vln. 1
f
Vln. 2
f
Vla.
f
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
f
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

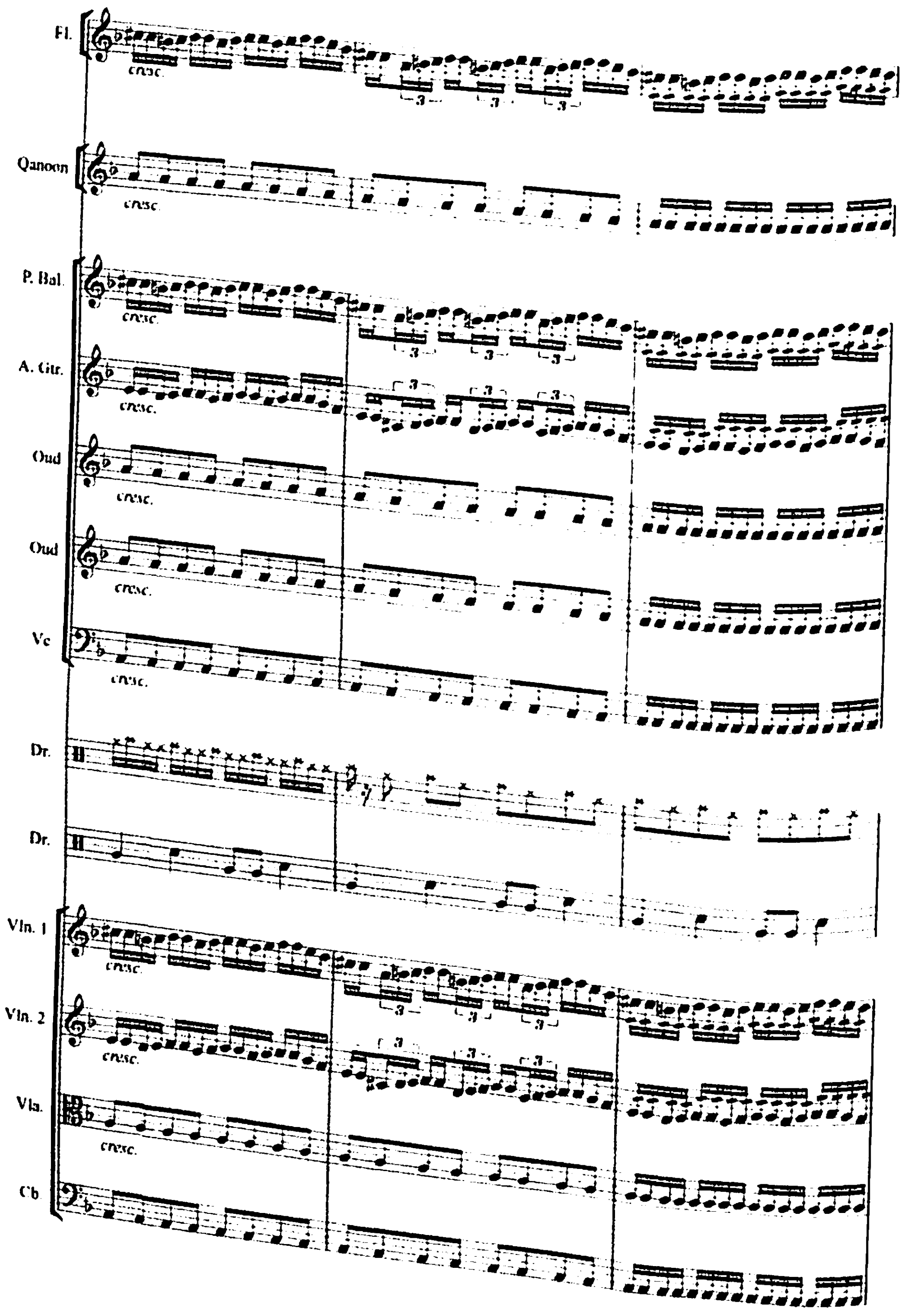
Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb
cresc.

9
Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

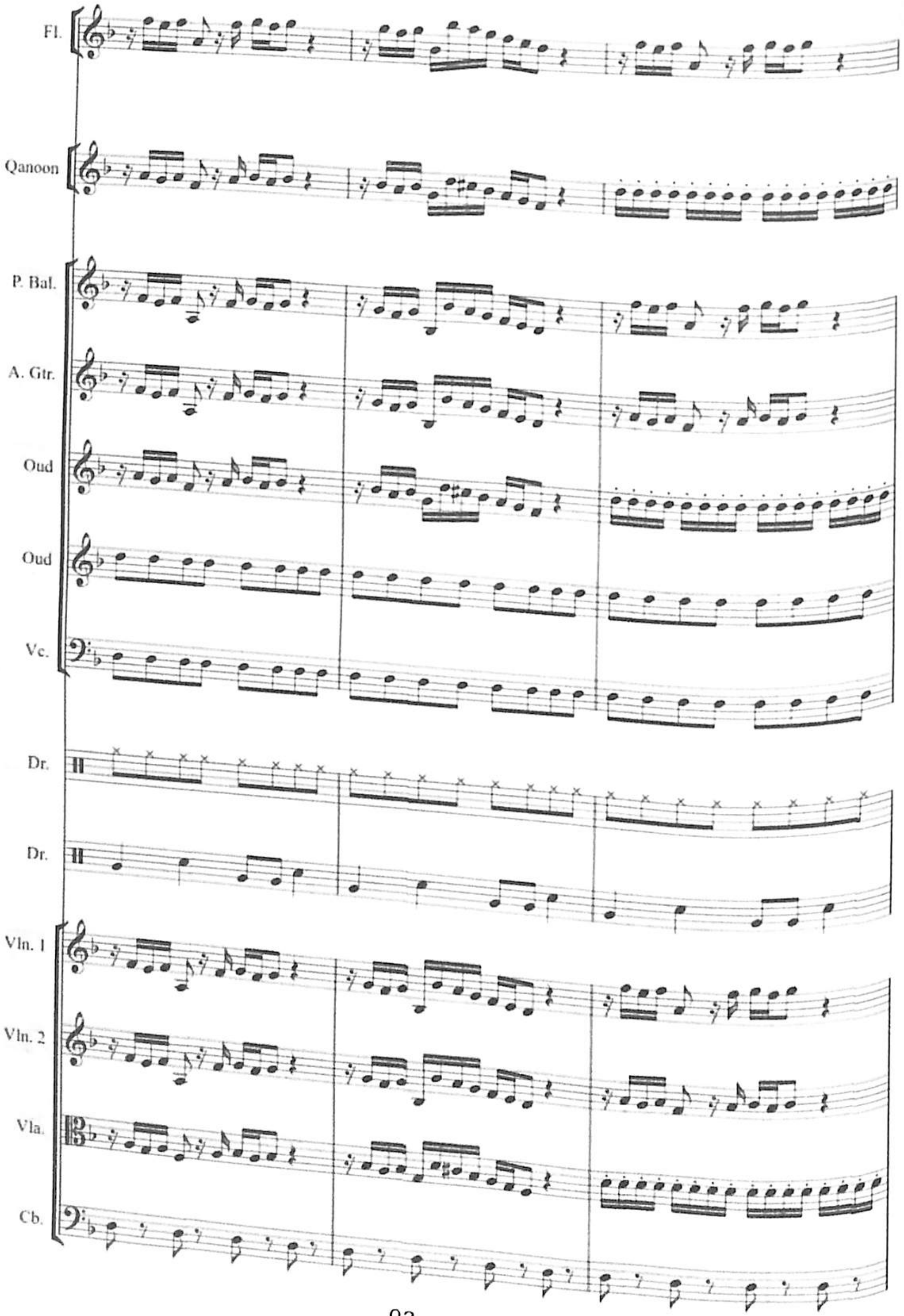
Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

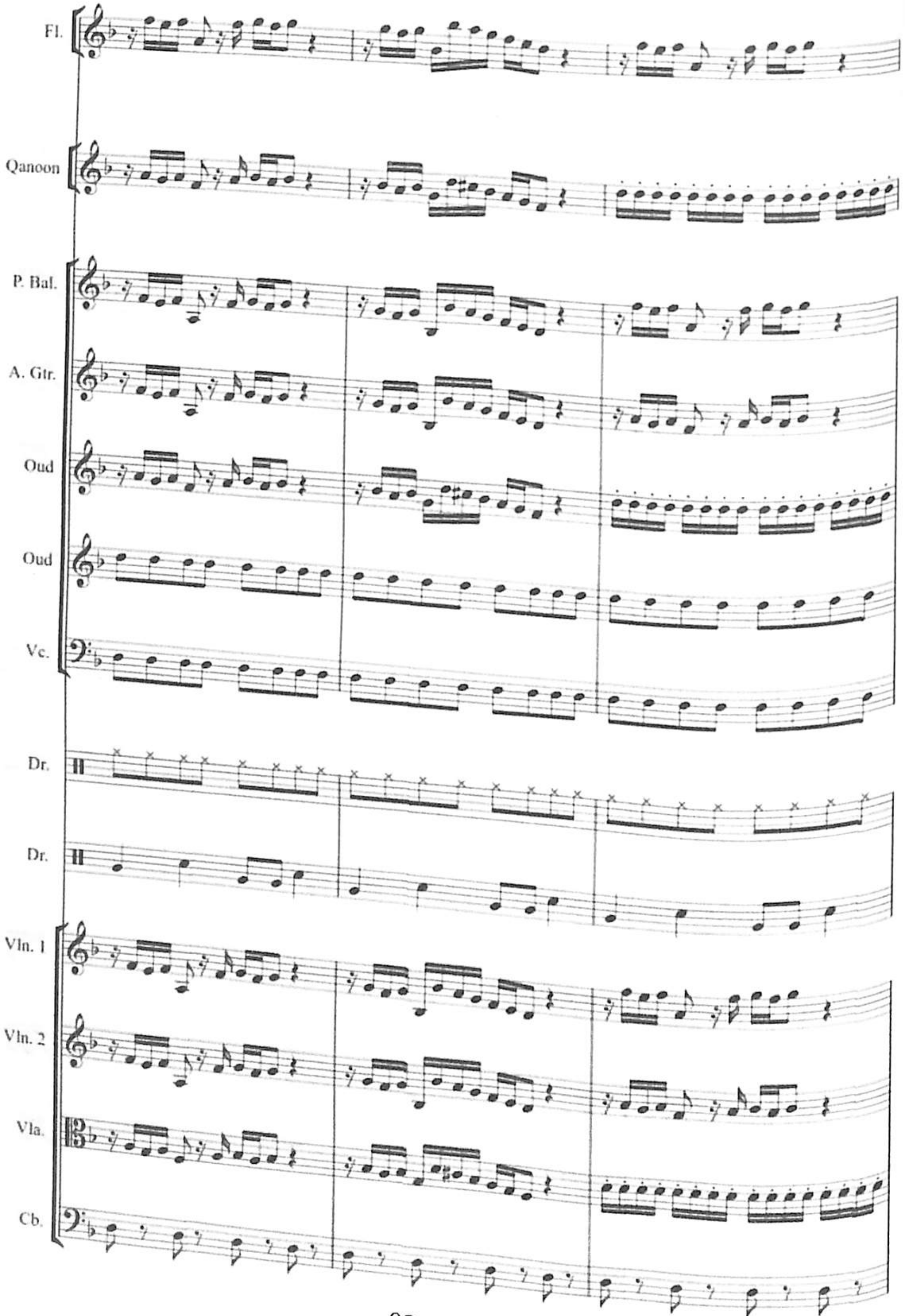
Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

Fl.
Qanoon
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
Oud
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

10
Fl.
10.
Qanoon
cresc.
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
cresc.
Oud
cresc.
Vc.
Dr.
cresc.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

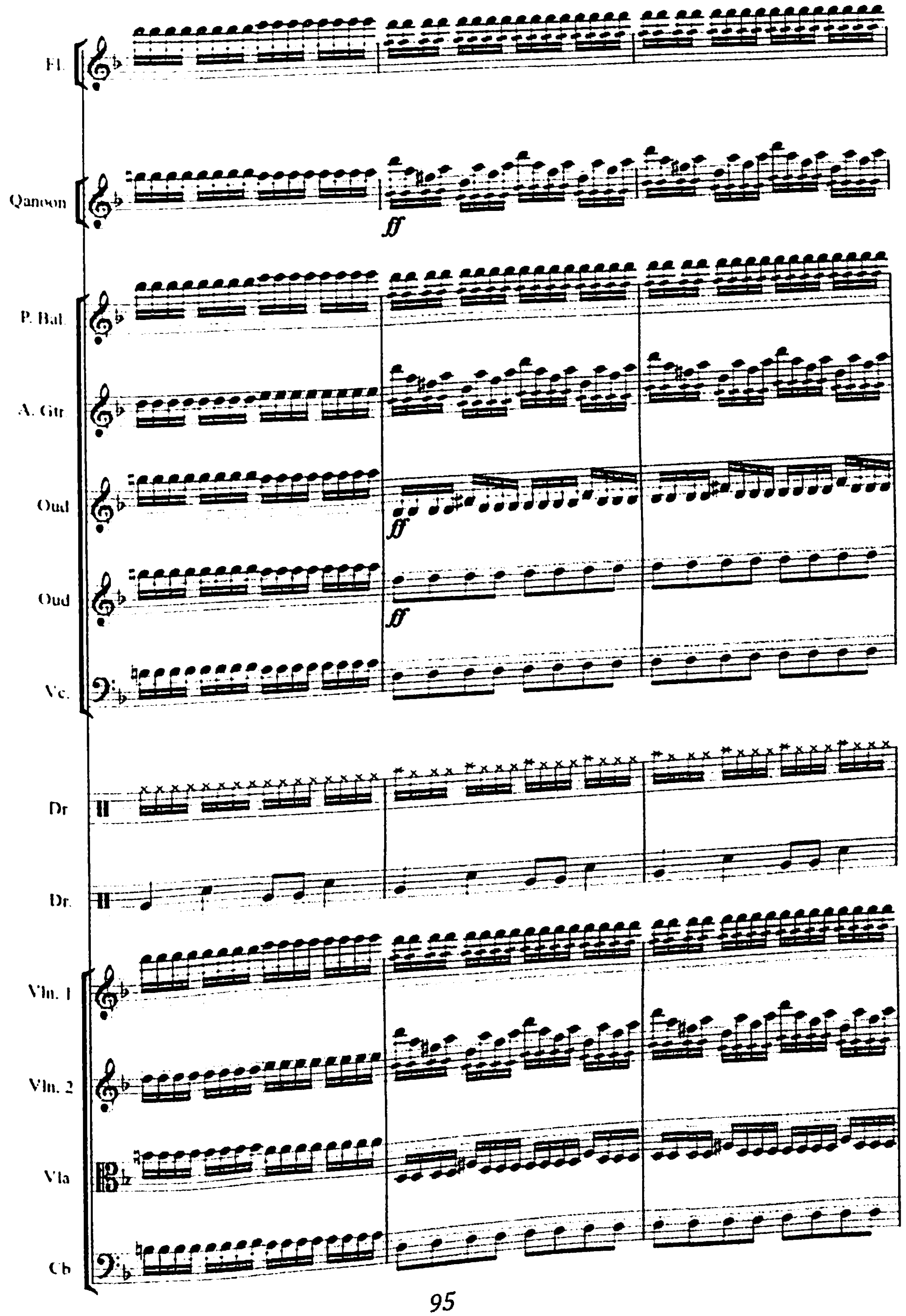
Fl.
Qanoon
ff
P. Bal.
A. Gtr.
Oud
ff
Oud
ff
Vc.
Dr.
Dr.
Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Cb.

QORABOG' MARVARIDI

Fikret Amirov

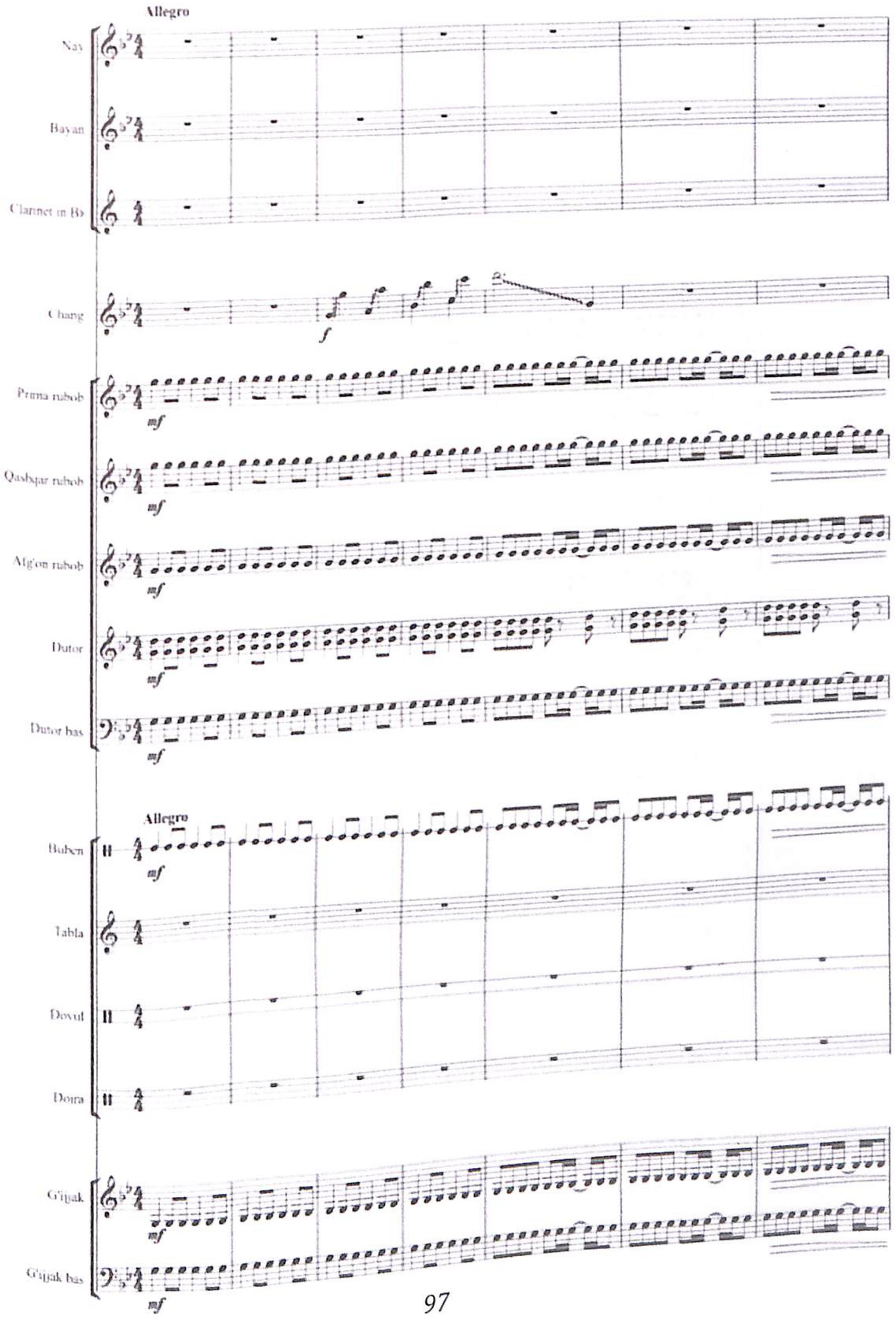

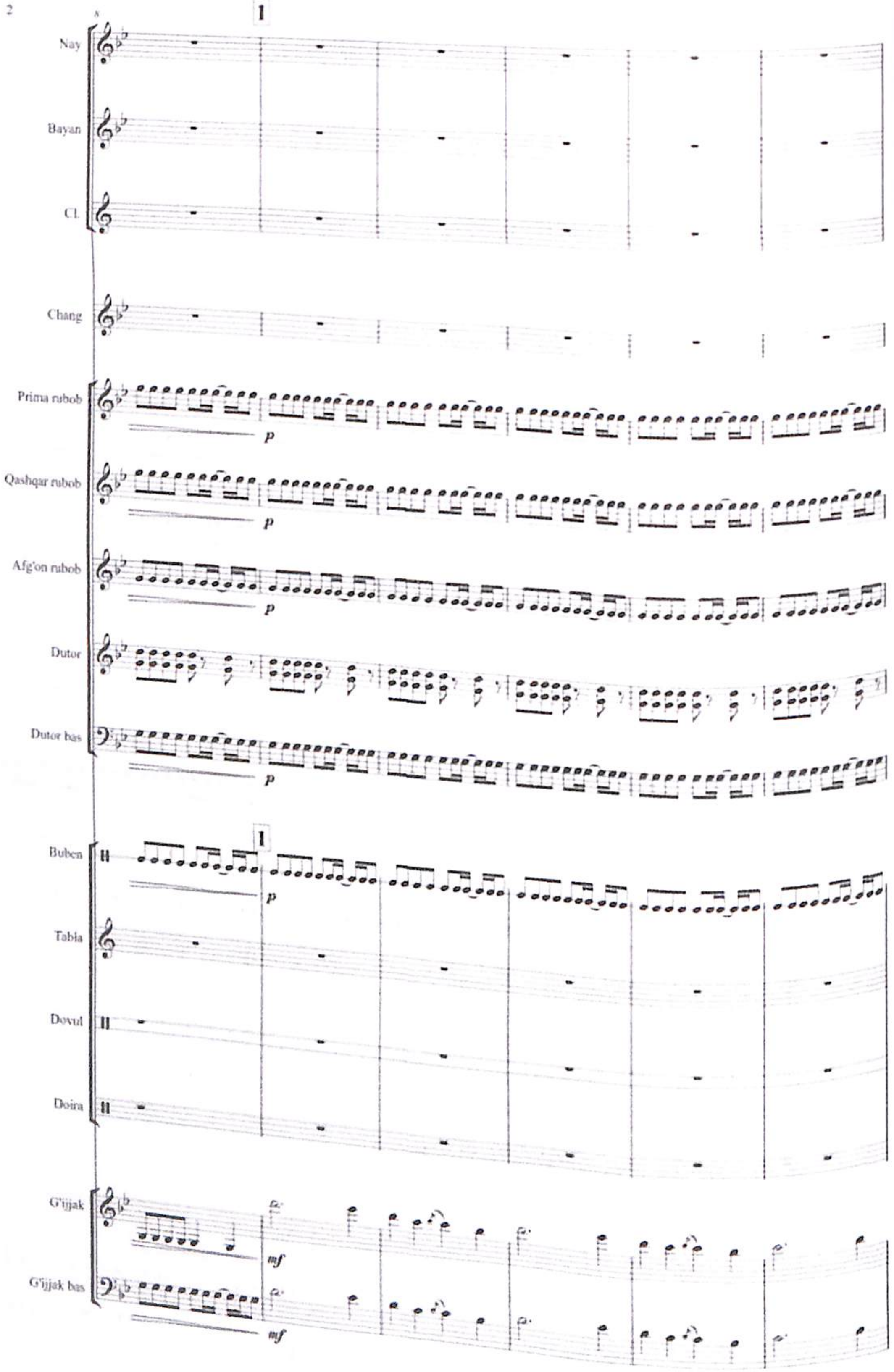
2
1
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
p
mf

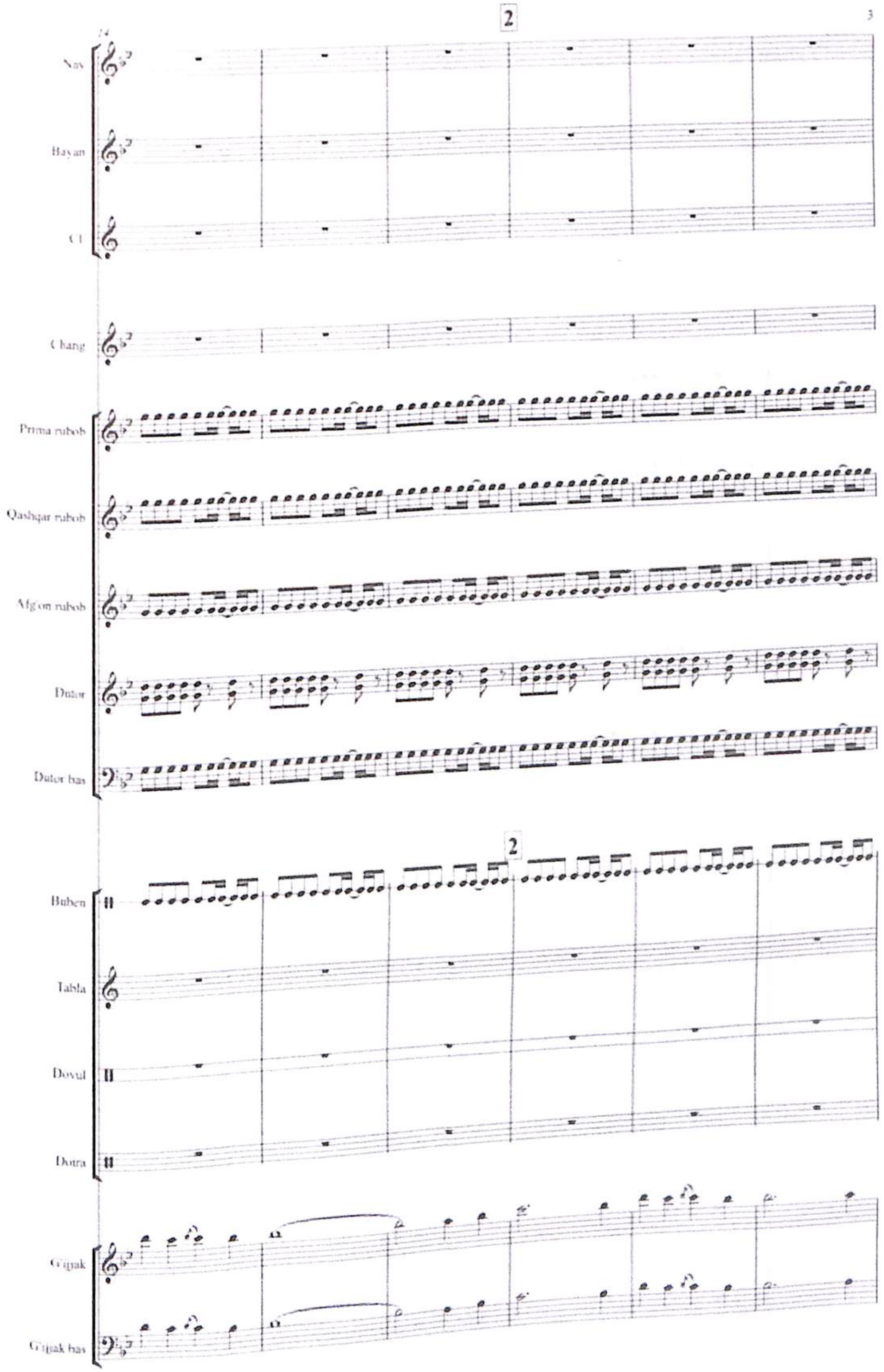
2
3
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

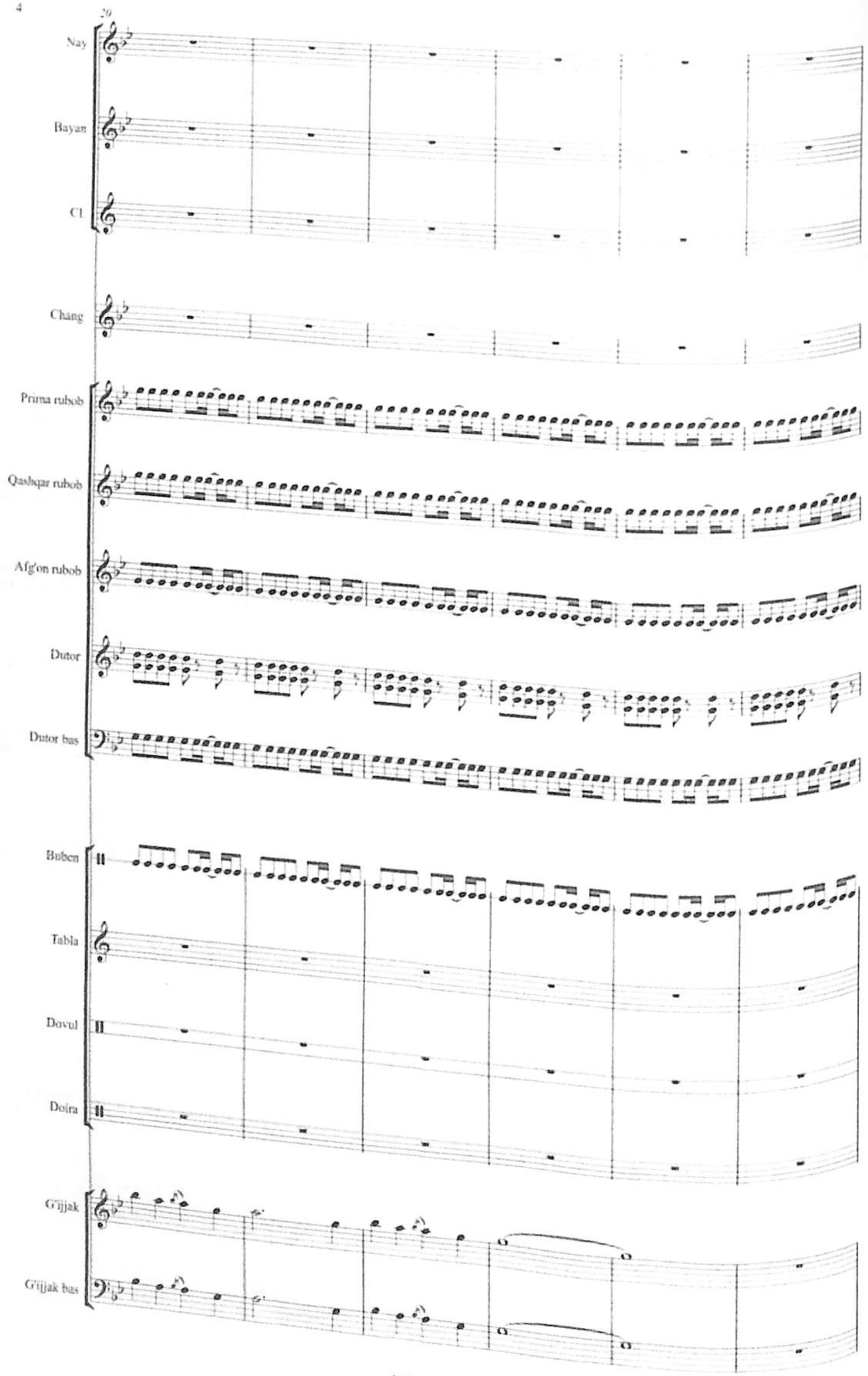
20
Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

3
Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
3
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

6
Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
4
f
mp

Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
5
7

44
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

6
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

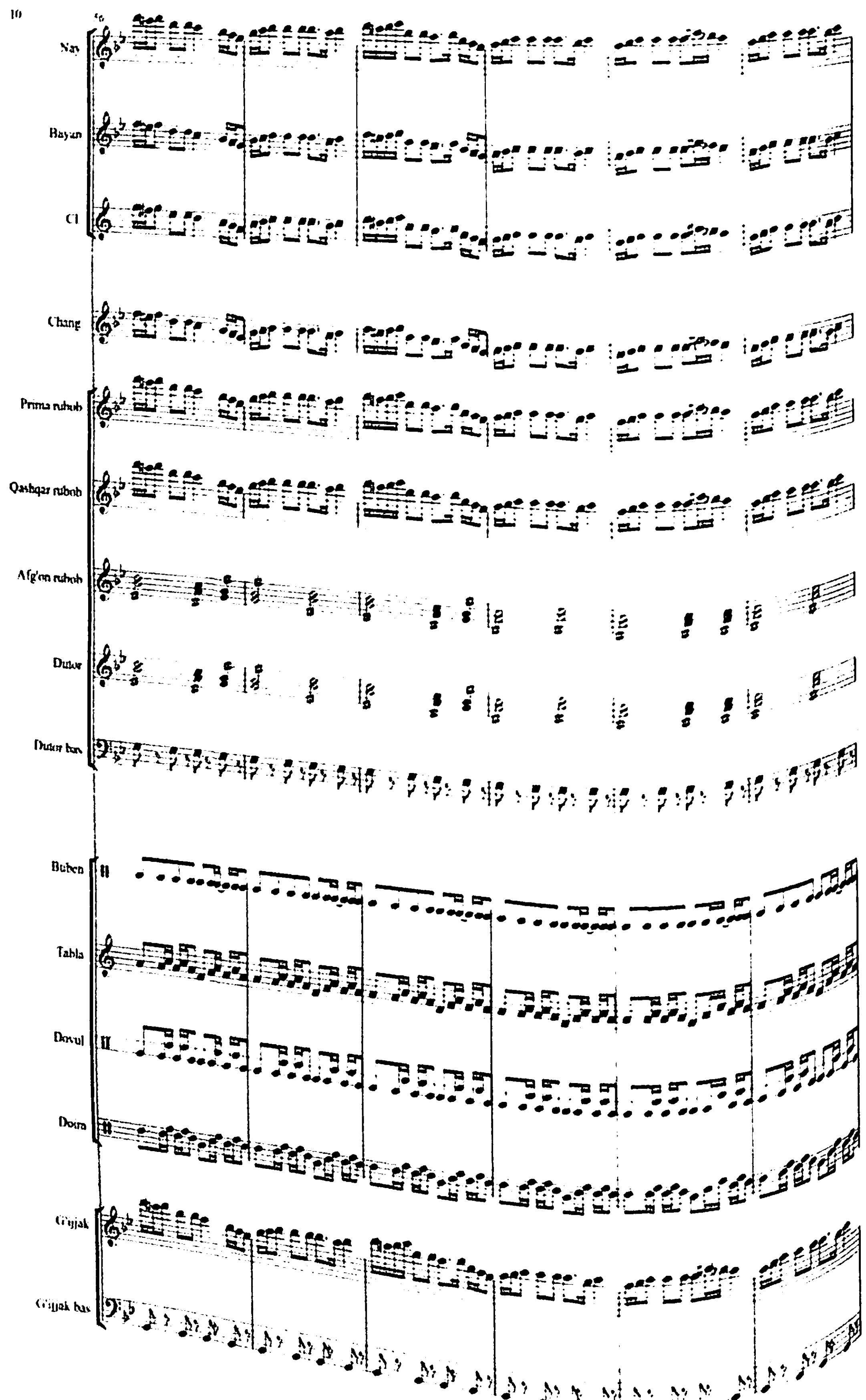
10
Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

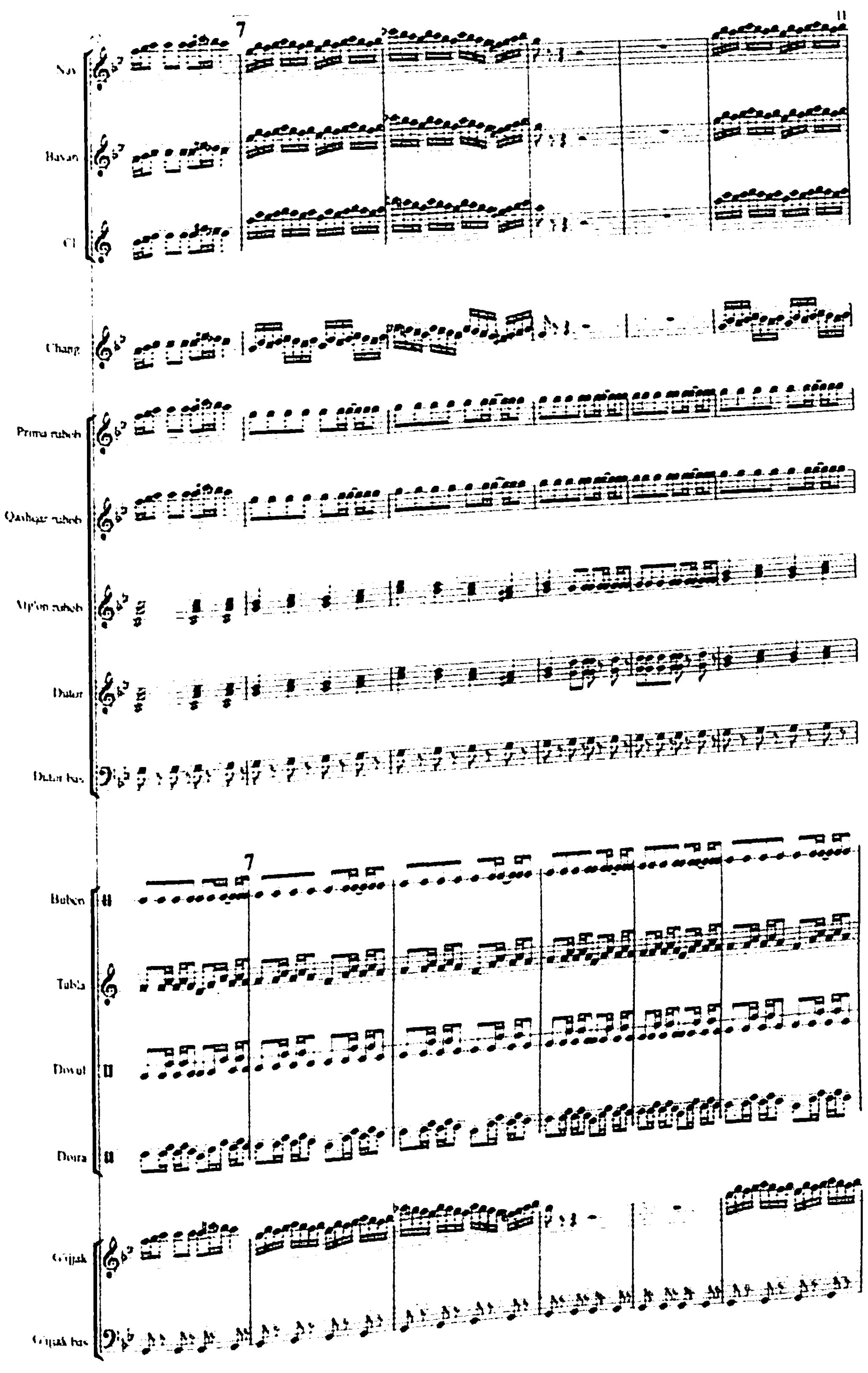
7
11
Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

12
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
8

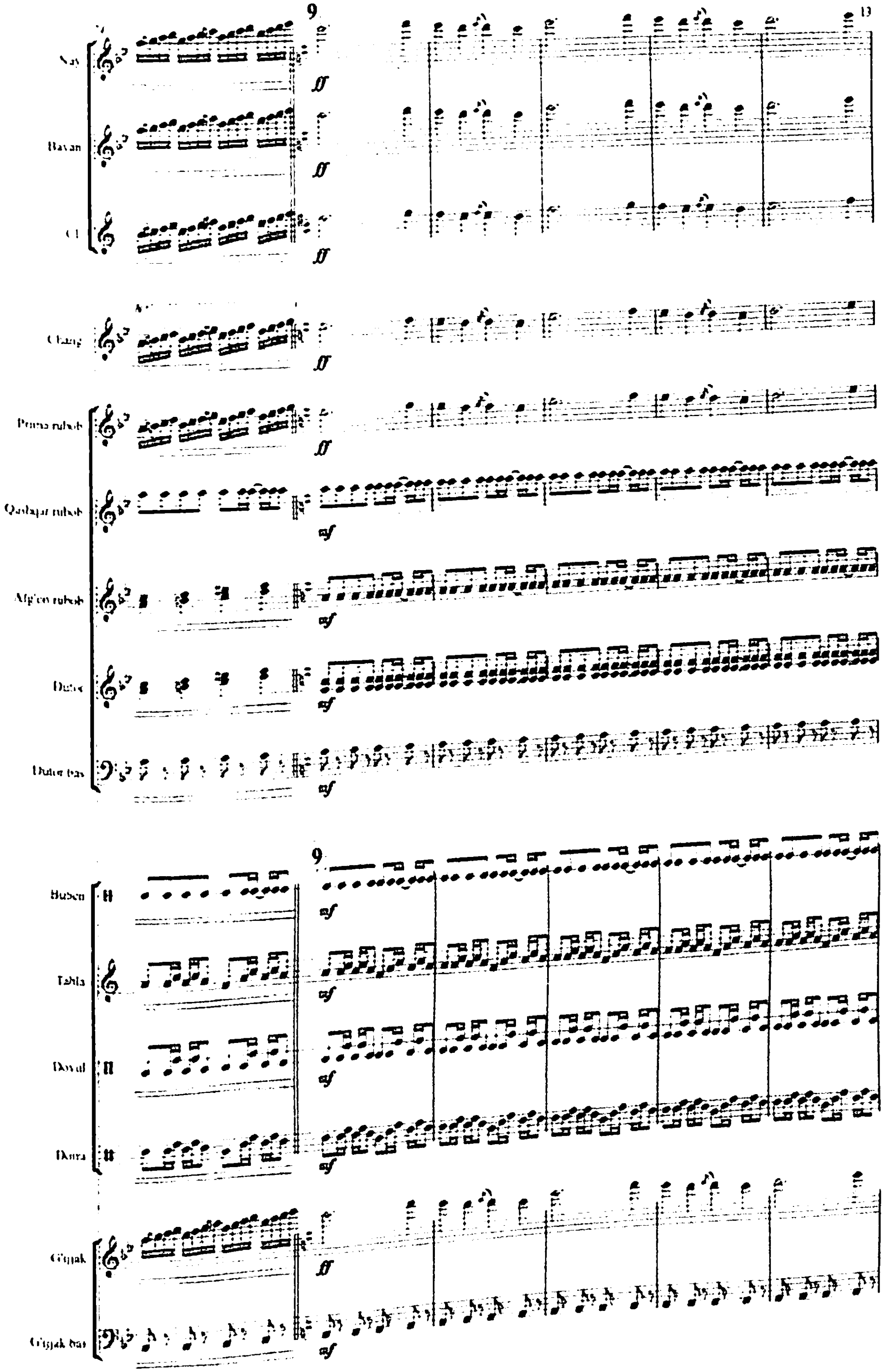
9
13
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
ff
mf

Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
10

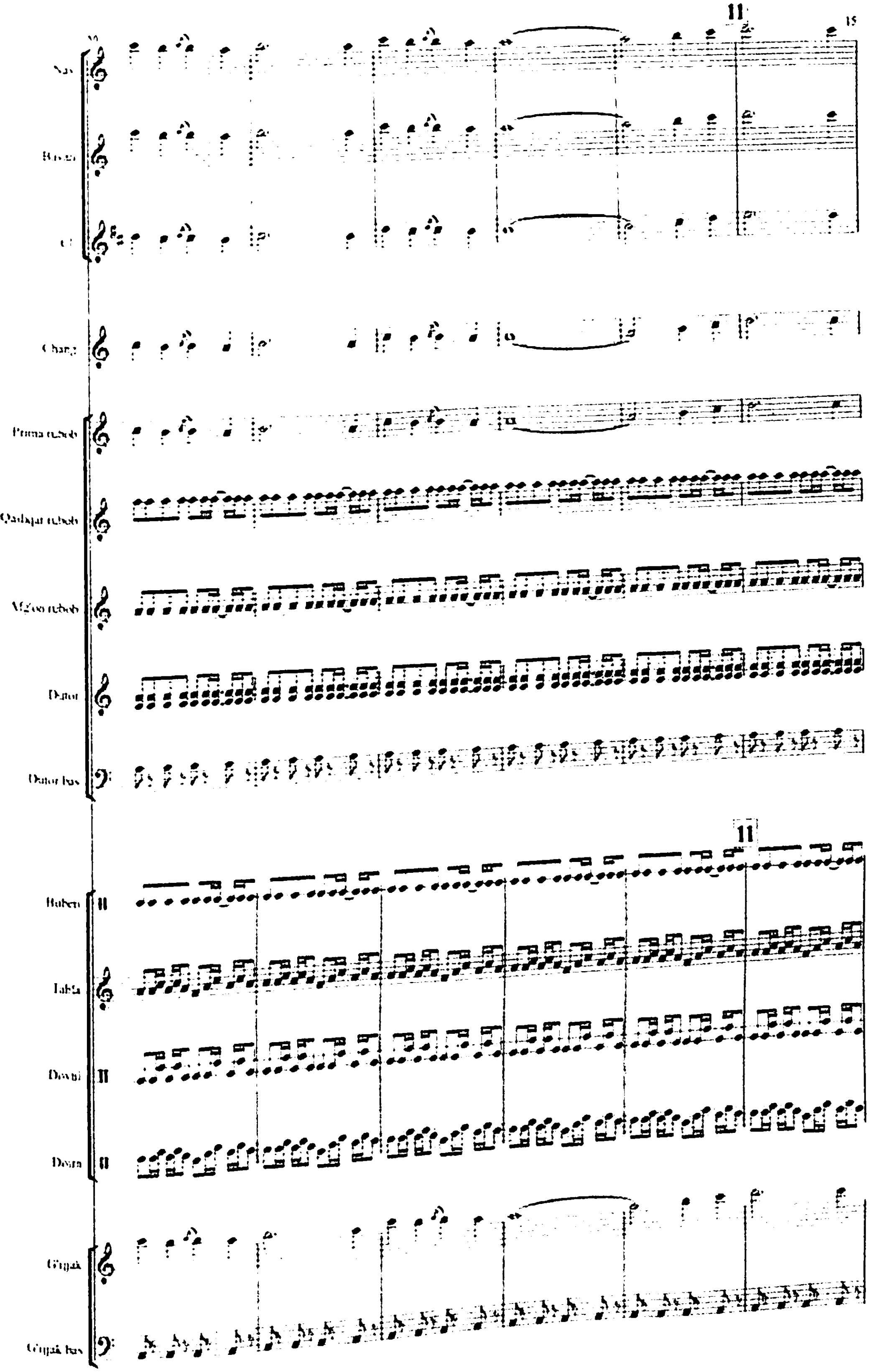
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Doira
G'ijjak bas
11

Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

12
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
12
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

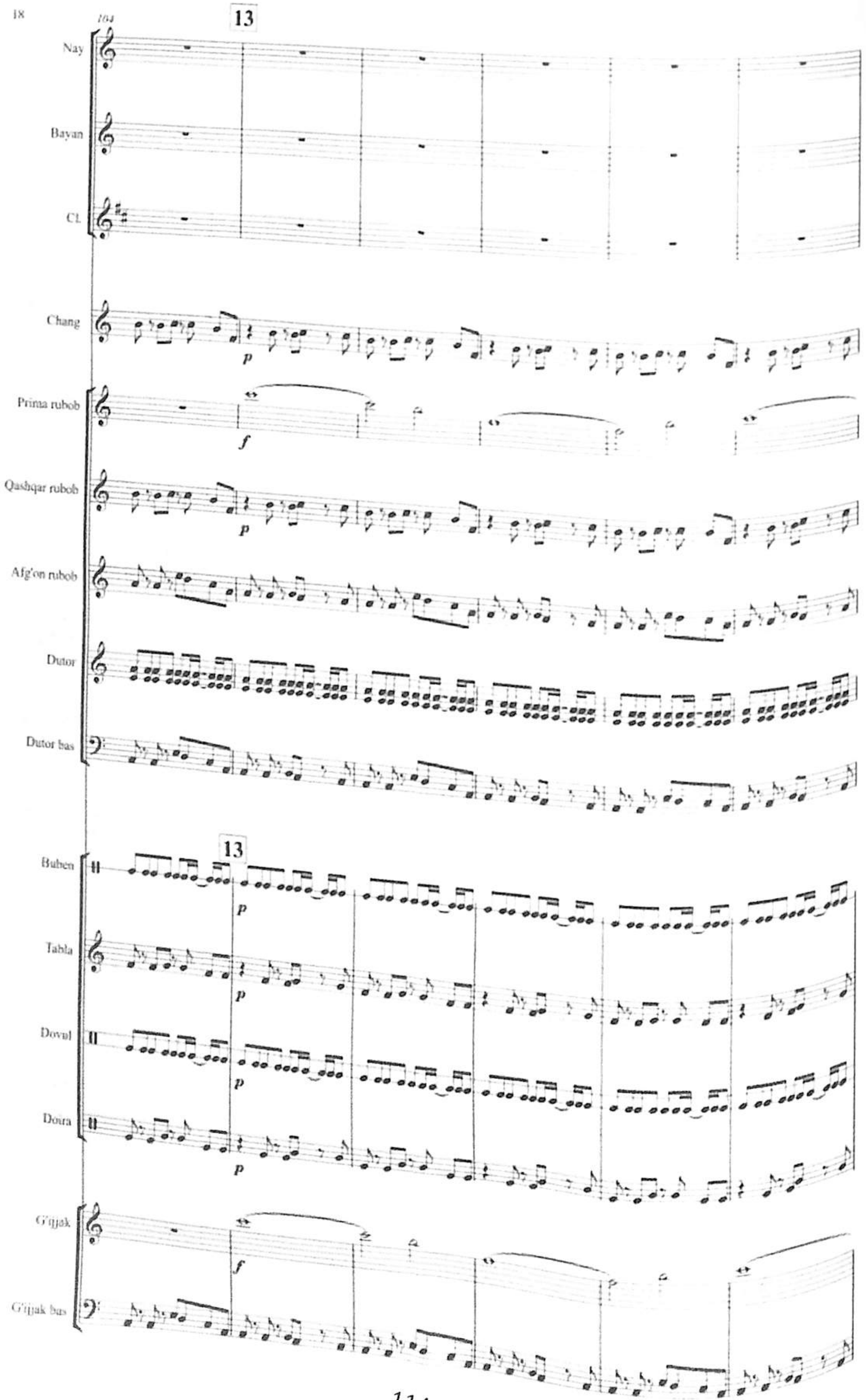
104
13
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

Nay
Bayan
Cl
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

14
Nay
Bayan
ff
Cl
ff
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
14
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

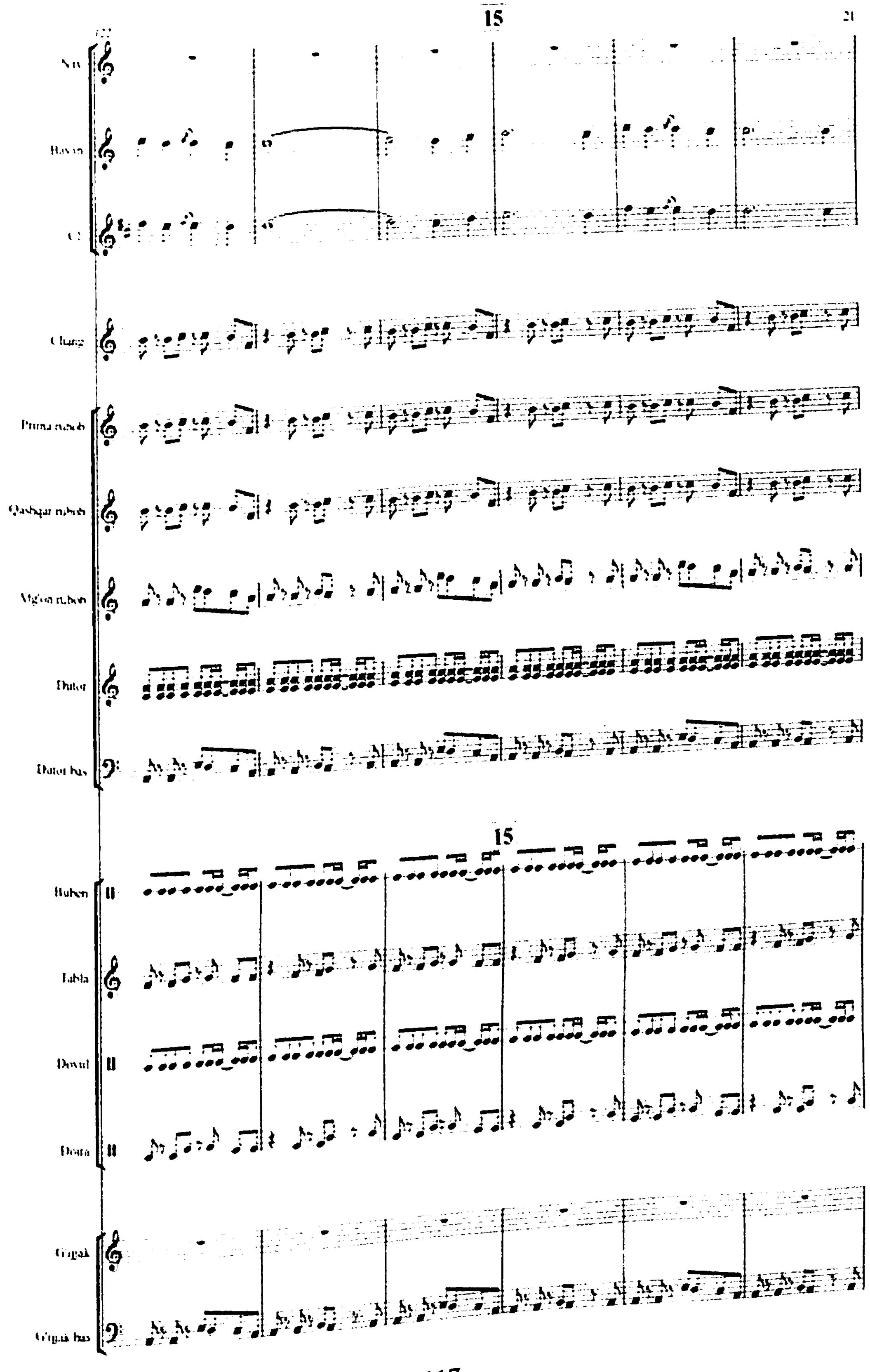
15
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
15
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas
16
16

Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

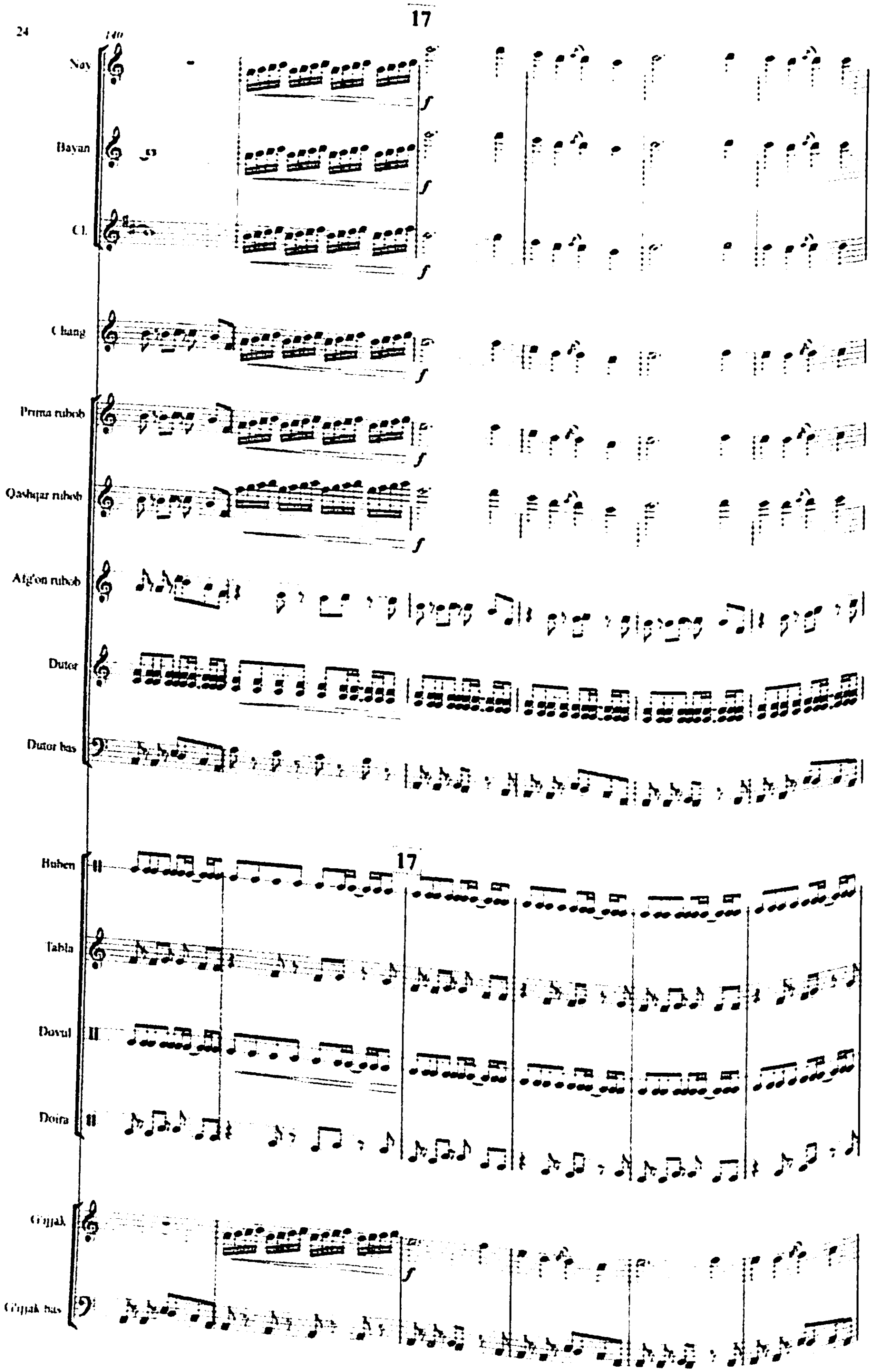
17
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

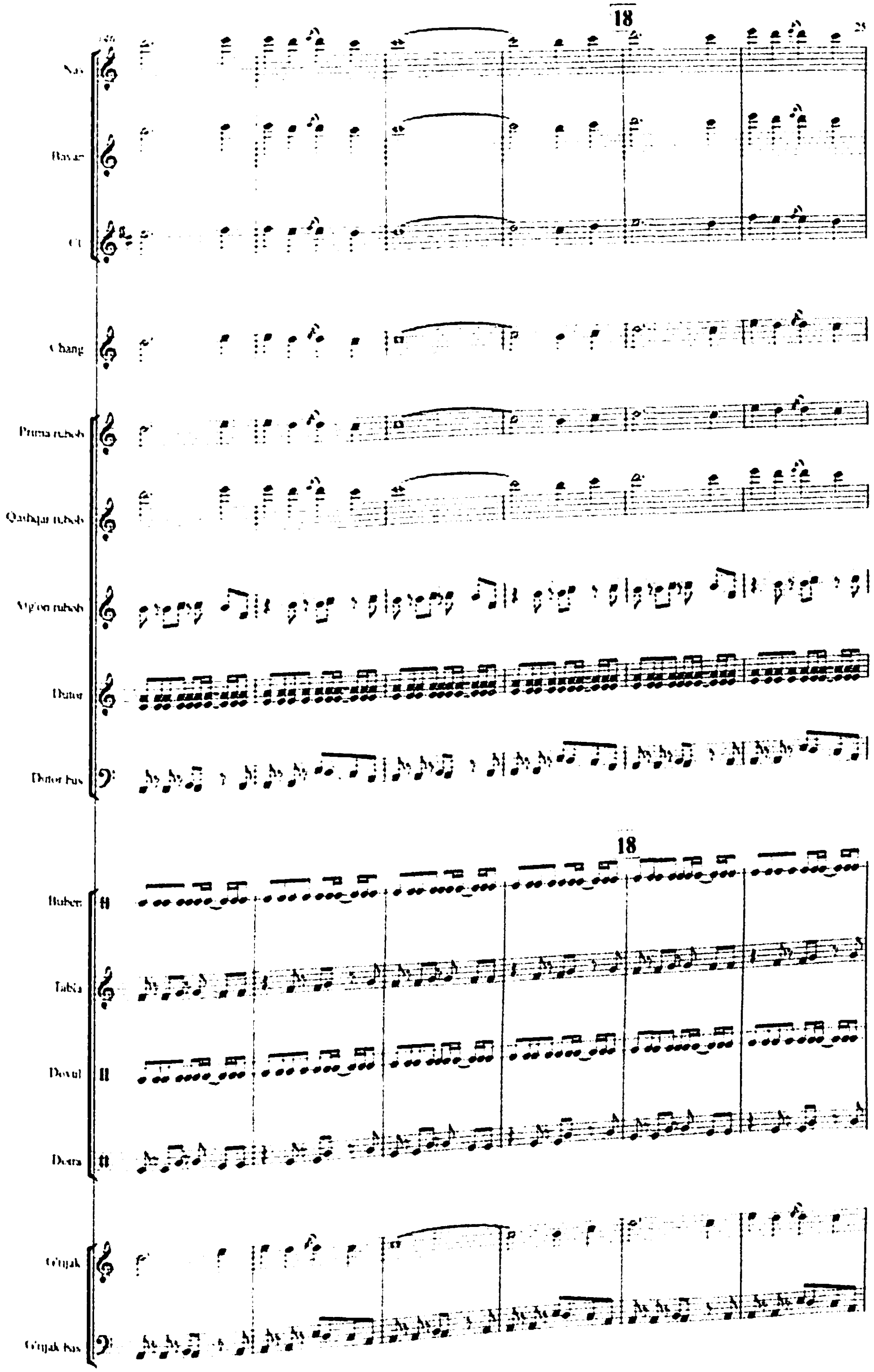
18
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

19
Nay
Bayan
Cl.
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
19
Buben
Tabla
Dovul
Doira
G'ijjak
G'ijjak bas

"Val's"

S.Rahmatov mus.
G'.Norboyev notalashtirgan

Copyright © KMN MC

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'
G'b
G'kb

2
N
Q
Ch
Q
P.r
Q.r
A.r
D.a
D.b
Tamb.
G'
G'b
G'kb
f

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'b
G'kb

N
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b
Tamb.
G'
G'b.
G'kb

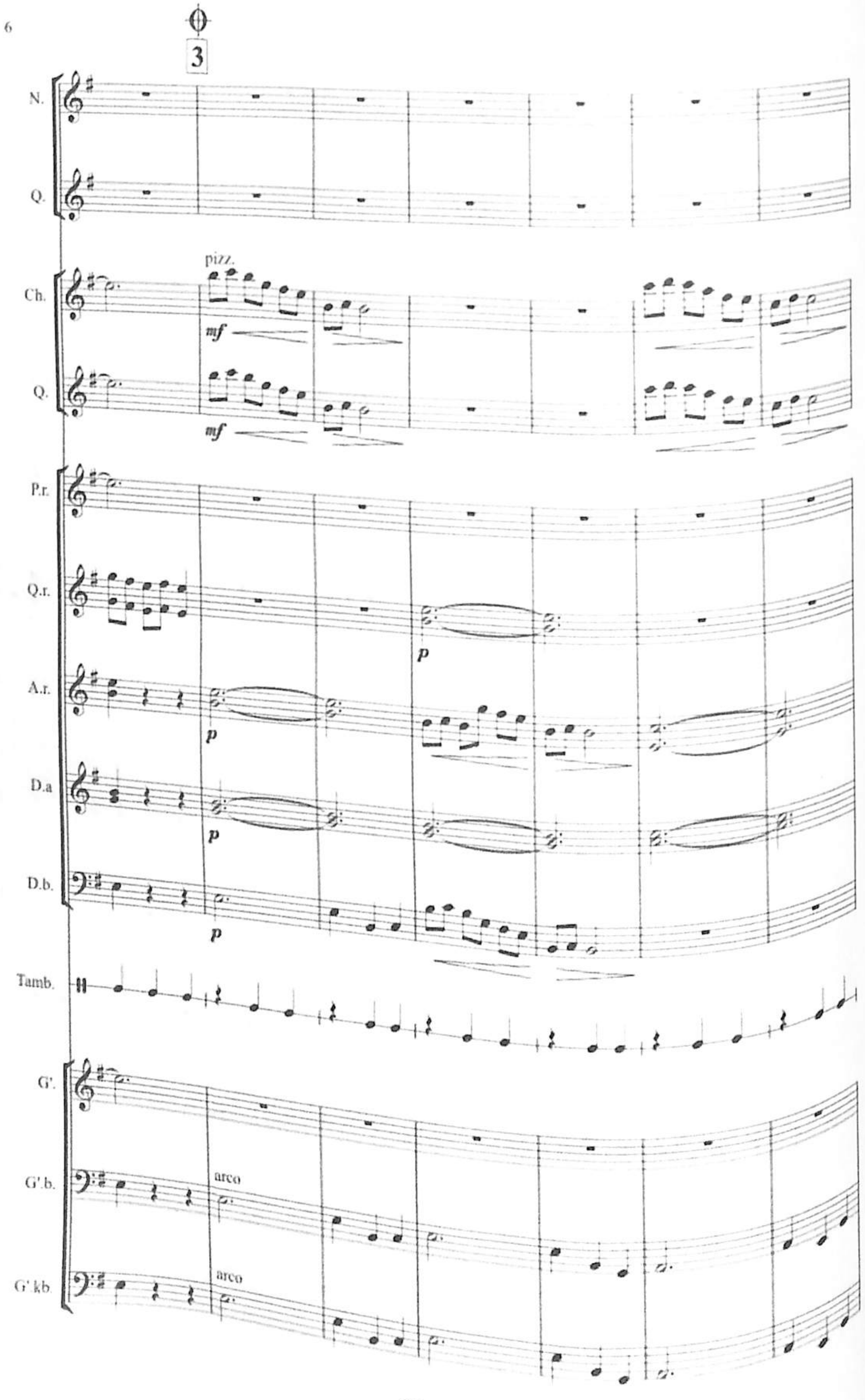
3
N.
Q.
pizz.
Ch.
mf
Q.
mf
P.r.
Q.r.
p
A.r.
p
D.a
p
D.b.
p
Tamb.
G'.
arco
G'.b.
arco
G'.kb.

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.

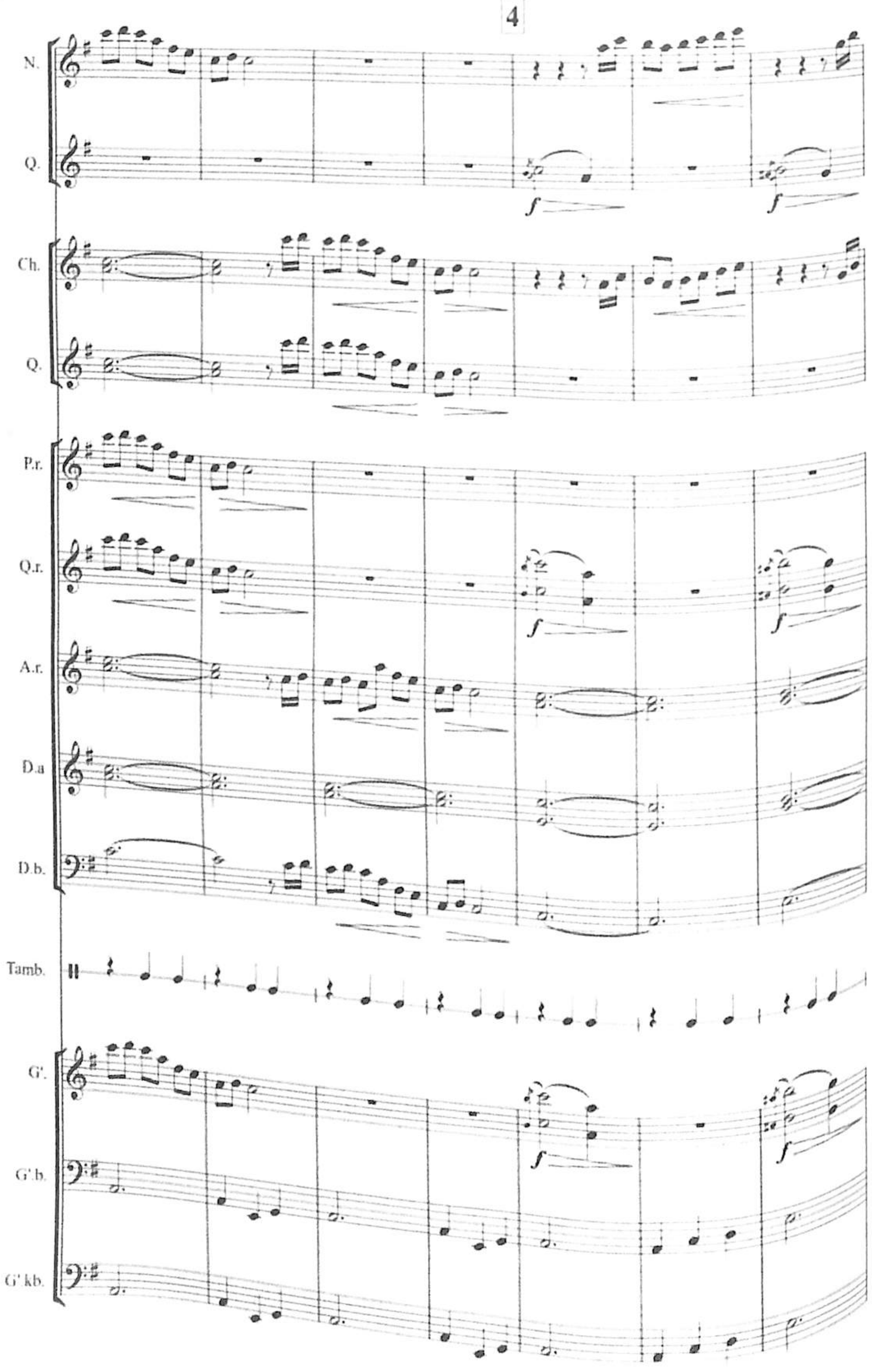
4
N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'b.
G'kb.

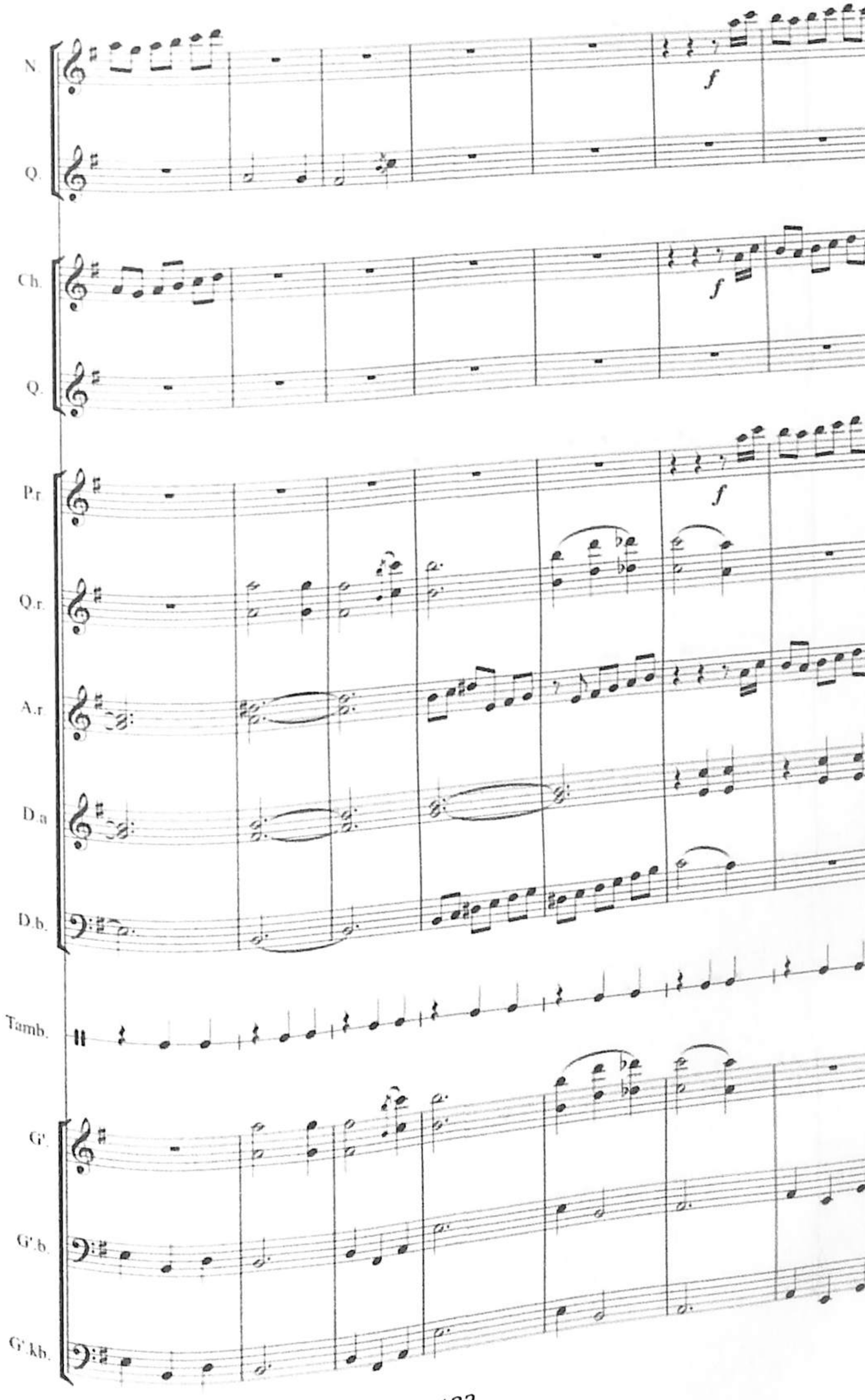
N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'b.
G'kb.

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.
pizz
f

5
N.
Q
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.
f
p
mf
arco

6
N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.
sub. p
sub. p
sub. p
sub. p
sub. p
sub. p
pizz.

7
N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.
tr
tr
tr
tr
tr
tr

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b
G'.kb.

8
N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.

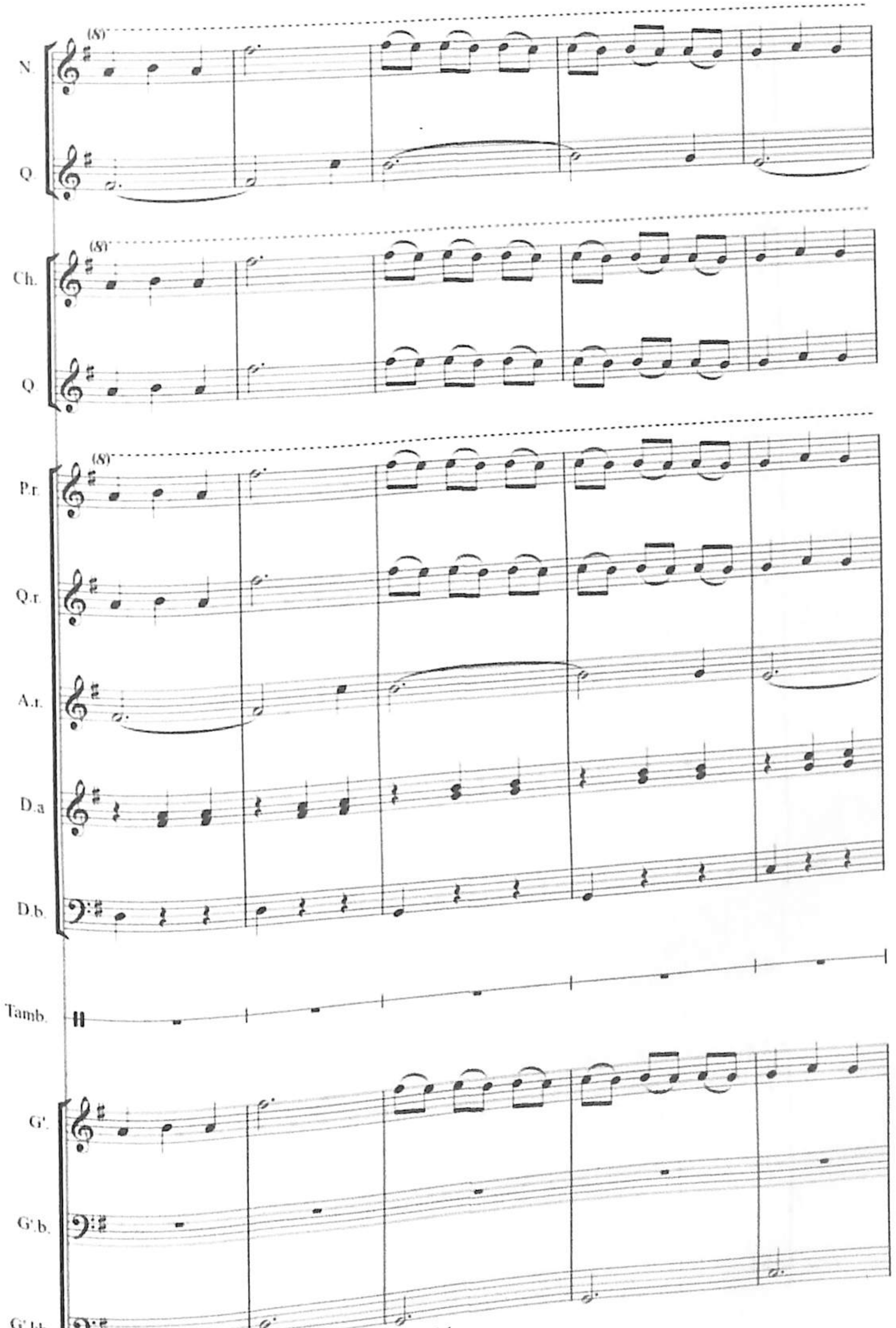
N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.

(8)
N.
Q.
(8)
Ch.
Q.
(8)
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.

9
(8)
N.
mf
Q.
mf
(8)
Ch.
Q.
(8)
P.r.
Q.r.
mf
A.r.
mf
D.a
mf
D.b.
mf
Tamb.
G'.
mf
G'.b
mf
G'.kb
mf

N.
Q
Ch
Q
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b
G'.kb.

N.
Q
Ch
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.

N.
Q.
Ch.
Q.
Pr
Qr
Ar.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
f
G'b.
G'kb.

N.
Q.
Ch.
Q.
Pr.
Qr.
Ar.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'b.
G'kb.

N
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q.r.
A.r.
D.a
D.b
Tamb.
G'.
G'b.
G'.kb.

N.
Q.
Ch.
Q.
P.r.
Q r.
A r.
D.a
D.b.
Tamb.
G'.
G'.b.
G'.kb.

Turkcha qo'shiq

O' Toshmatov qayta ishlagan
va orkestrga moslashtirgan

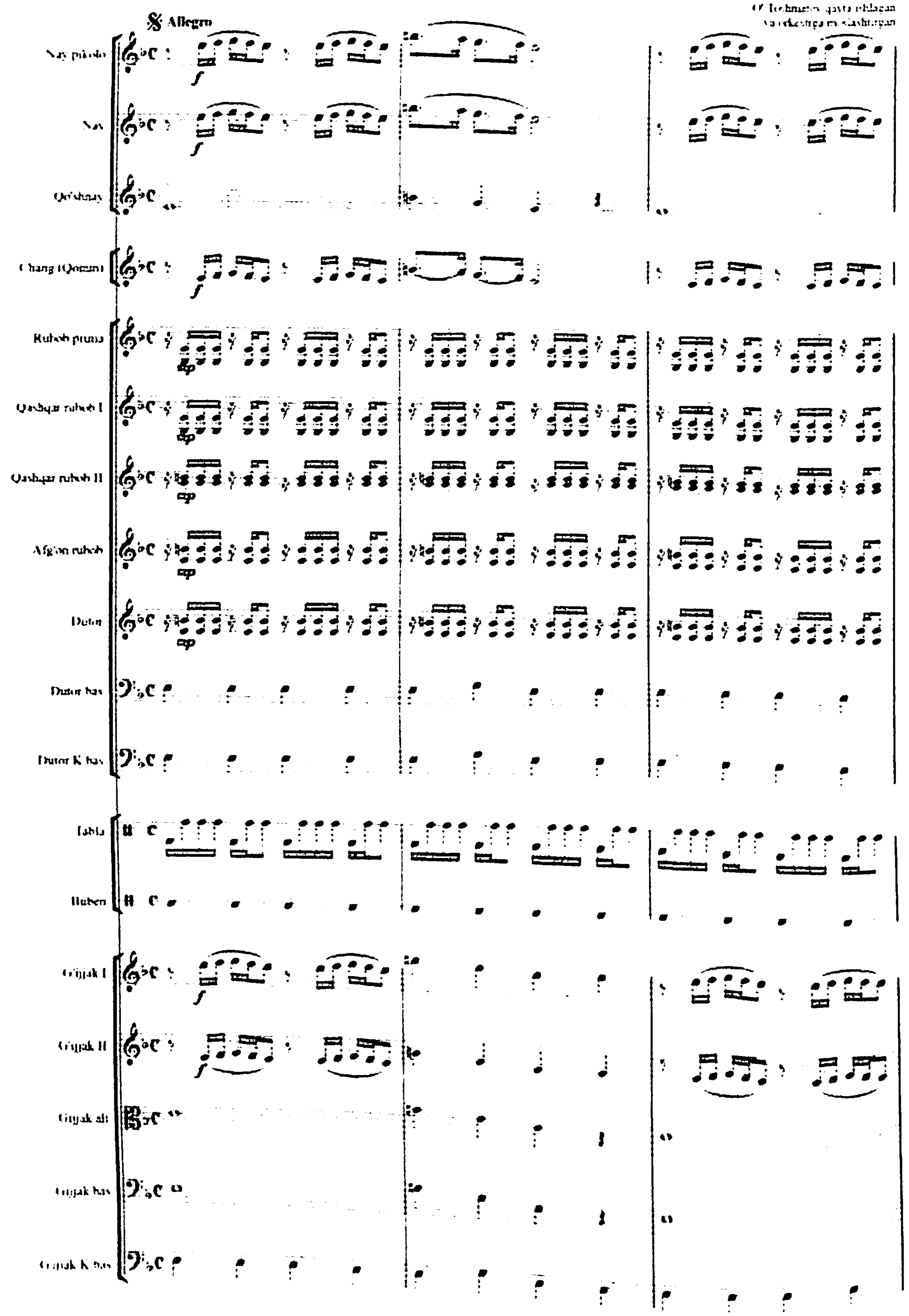

1

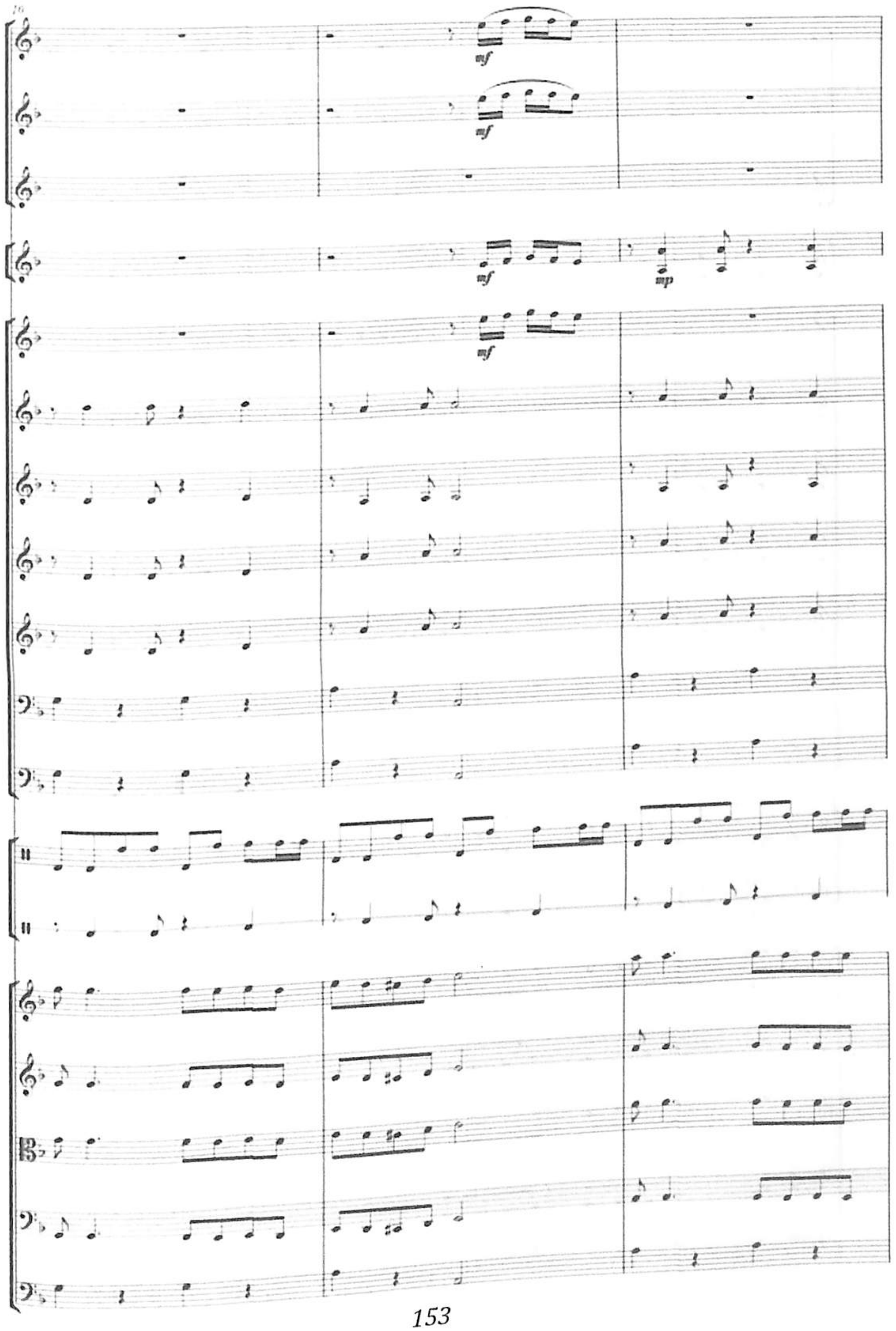

2
mf

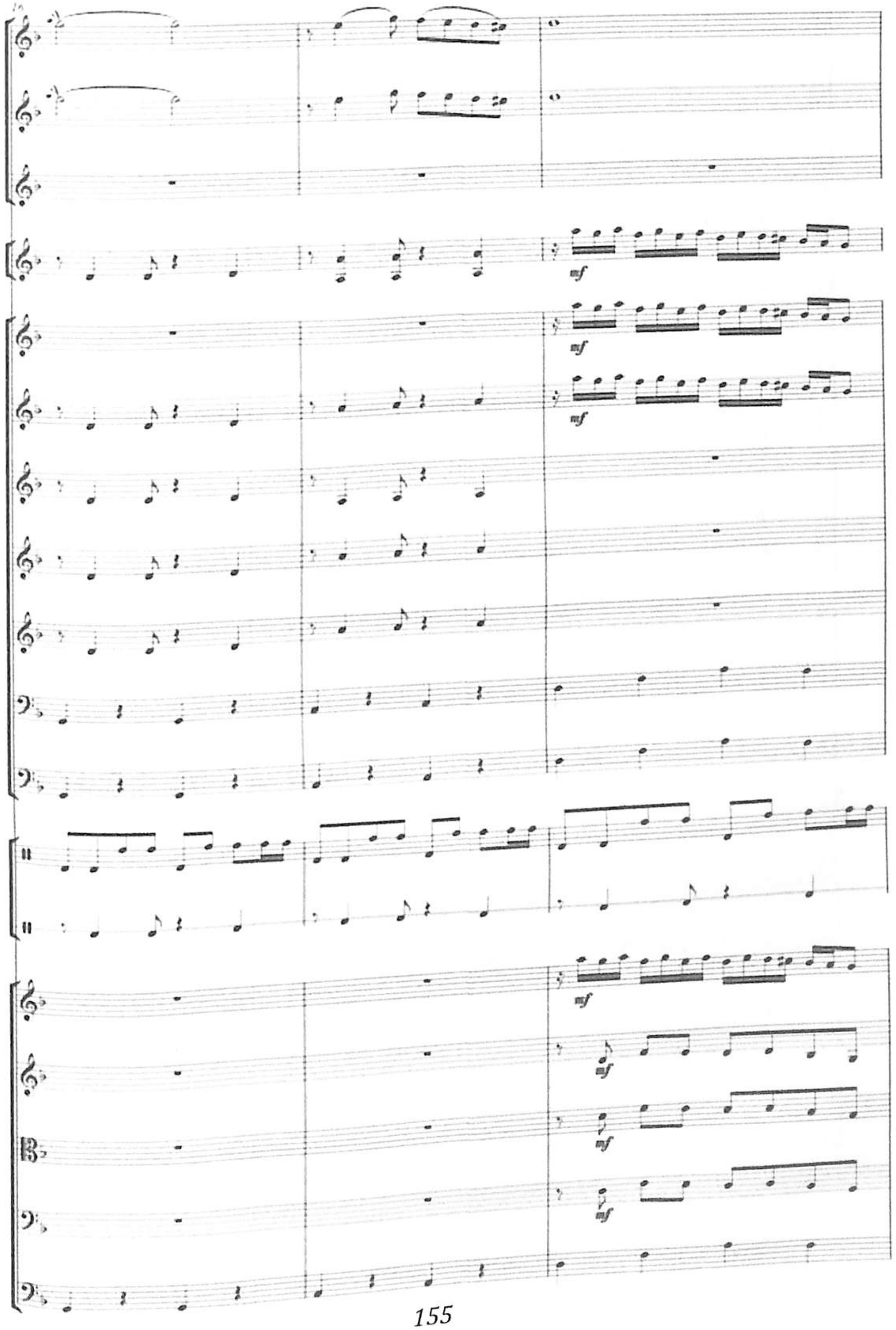
mf

mf
mp
mf
mp
mp
mp
mp
mp
mp
mf
mf
mf
mf

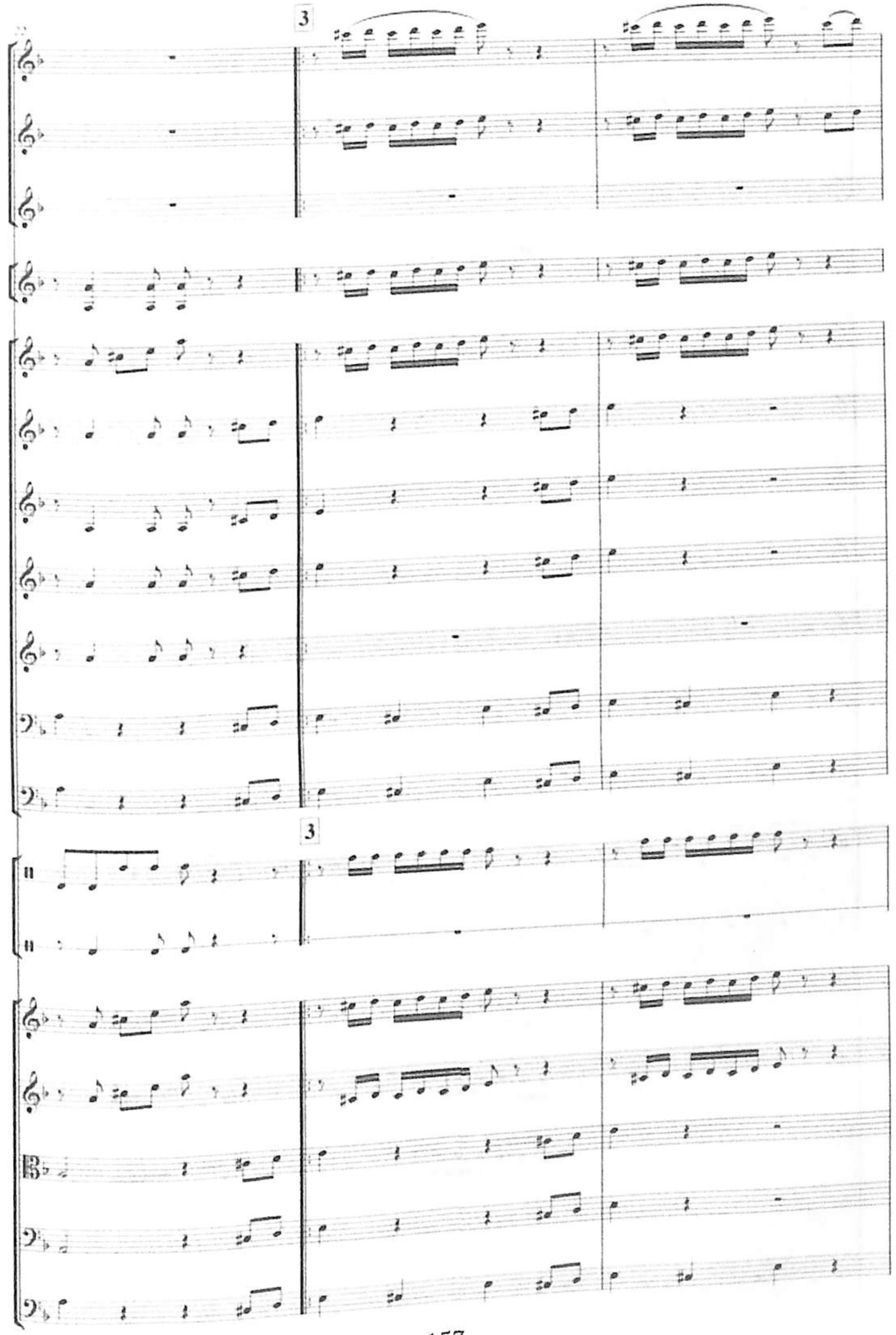
3
3

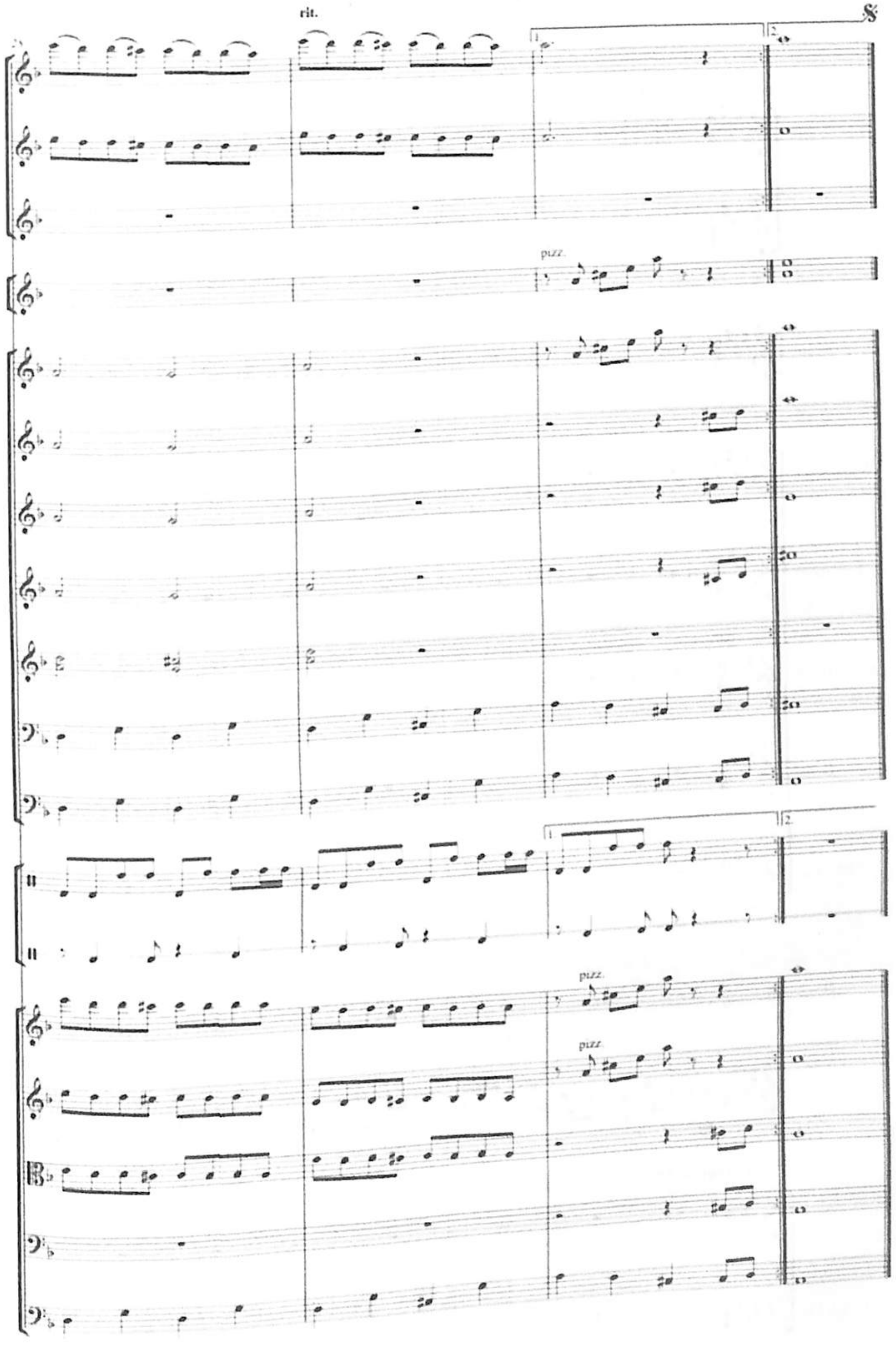
rit.
1
2
pizz.
1
2
pizz.
pizz.

KUJO RAFTI

Eron xalq kuyi
Odil Nazarov ijrosidan
Orif Xakimov notaga olgan

Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

2
Nay
Akkordeon
mf
Chang
p
Prima rubob
p
Qashqar rubob
p
Afg'on rubob
p
Dutor
p
Dutor bas
mp
Doira
Solo
f
2
G'ijjak
mf
G'ijjak bas
mp

5
33
3
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

6
41
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

4
Nay
f
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

5
Nay
Akkordeon
Chang
p
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
mp
Doira
Solo
f
G'ijjak
G'ijjak bas

Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

6
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
6
G'ijjak
G'ijjak bas

11
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

12
7
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
7
G'ijjak
G'ijjak bas

Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

105
8
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
8
G'ijjak
G'ijjak bas

113
9
15
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
9
G'ijjak
G'ijjak bas

16
121
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

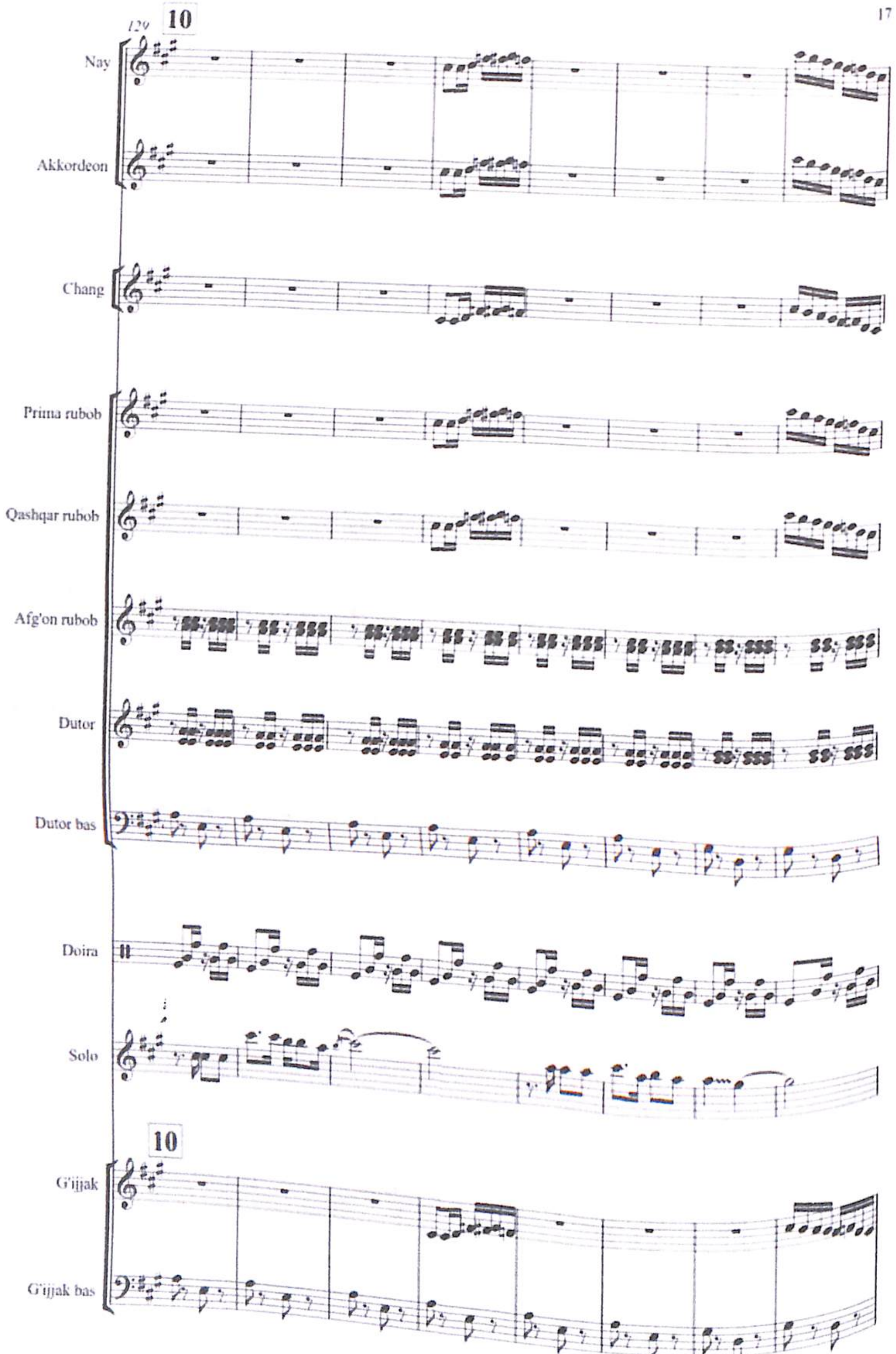
129
10
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
10
G'ijjak
G'ijjak bas

137
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
G'ijjak bas

19
145
Andante ♩=50
Nay
Akkordeon
Chang
Prima rubob
Qashqar rubob
Afg'on rubob
Dutor
Dutor bas
Doira
Solo
G'ijjak
Andante ♩=50
G'ijjak bas

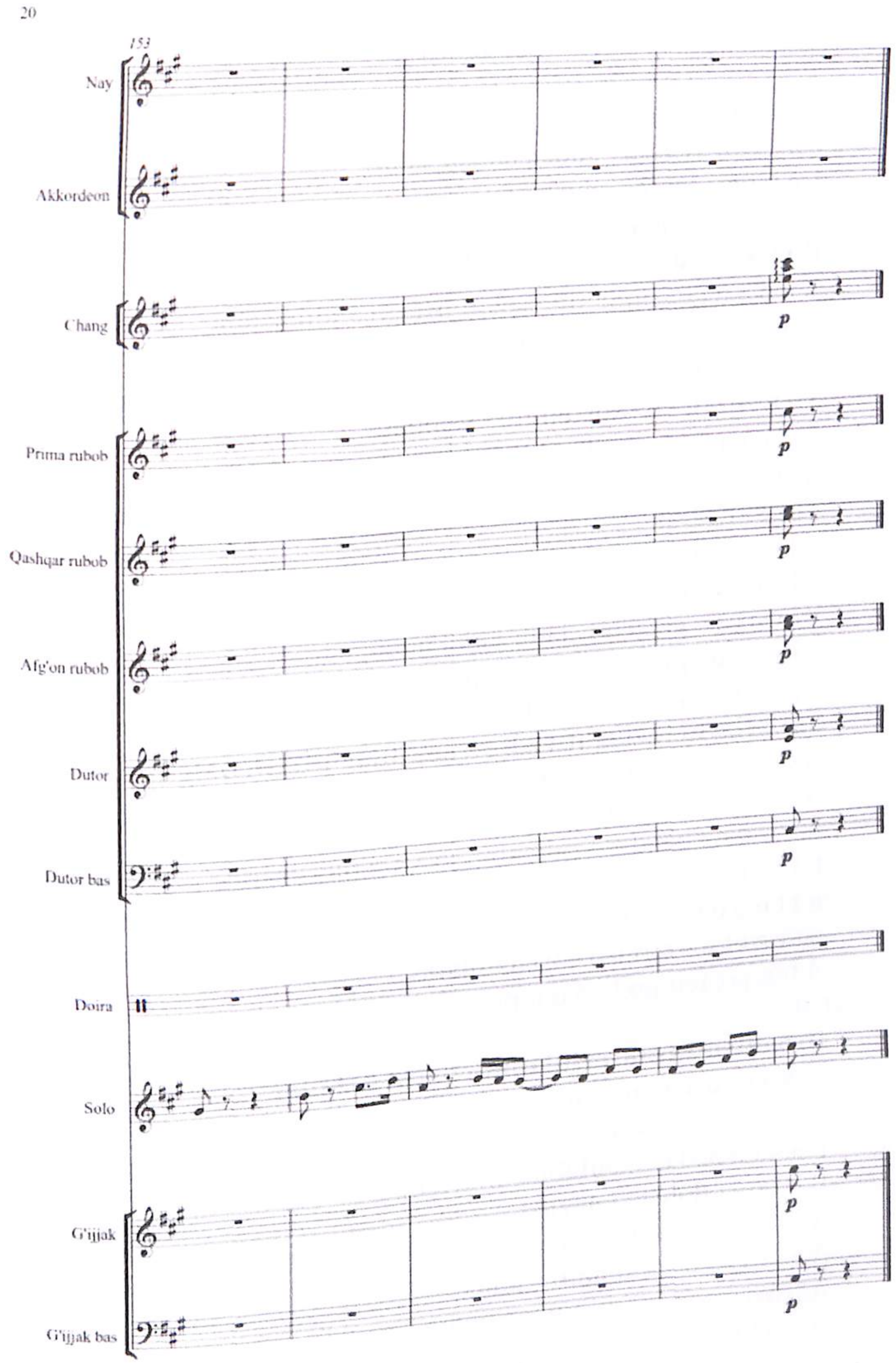
20
153
Nay
Akkordeon
Chang
p
Prima rubob
p
Qashqar rubob
p
Afg'on rubob
p
Dutor
p
Dutor bas
p
Doira
Solo
G'ijjak
p
G'ijjak bas
p

GLOSSARIY

Vazmin sur'atlar

L a r g o - lyargo – juda cho'zib, keng;
L e n t o – lento – cho'zib;
A d a g i o – adajio – og'ir, vazmin.

O'rtacha sur'atlar

A n d a n t e - andante - sekin-asta, oshiqmasdan;
A n d a n t i n o - andantino - andantedan sal tezroq;
M o d e r a t o - moderato - o'rtacha tezlikda, shoshilmay;
S o s t e n u t o - sostenuto - salobatli;
A l l e g r e t t o - allegretto - bir qadar tezroq;
A l l e g r o m o d e r a t o - allegro moderato - o'rtacha tez.

Tez sur'atlar

A l l e g r o - allegro - tez;
V i v o - vivo - jonli;
V i v a c e - vivache - jadu-jadal bilan;
P r e s t o - presto - tez, oshiqib;
P r e s t i s s i m o - prestissimo - juda tez, eng tez.

Sur'atlarni tezlashtirish va sekinlashtirish belgilari

A c c e l e r a n d o – achchelerando – tezlashtirib;
A n i m a n d o – animando – jonlantirib;
R a l l e n t a n d o – rallentando – sekinlashtirib;
R i t a r d a n d o – ritardando – og'irlashtirib, kechiktirib;
R i t e n u t o - ritenuto - sekin-asta to'xtatib;
S t r e t t o – stretto – ixchamlatib;
A tempo, tempo I - a tempo, tempo primo – avvalgi sur'atga qaytish.

Ijro etish xarakterini bildiruvchi belgilar

M a e s t o s o - maestoso - tantanali;
E k s p r e s s i v o – ekspressivo – ta'sirli;
C a n t a b i l e - kantabile - kuylab;
D o l c e - dolche - nozik;
G r a s i o z o – grasiozo – latif;
A n i m a t o – animato – jonli;
A p p a s i o n a t o – appasionato – zavqli;
N o n t r o p p o - non troppo - o'rtamiyona;

M o l t o – molto – juda, nihoyatda;
P o c o a p o c o - poko a poko - oz-oz, sekin-asta;
S u b i t o – subito – to'satdan;
S e m p r e – sempre – doimo, hamisha;
M e n o m o s s o – meno mosso – sekinroq;
L e g a t o – legato – bog'lab;
N o n l e g a t o – non legato – bog'lamasdan, legato yo'q;
S i m i l e – simile – shu tarzda, xuddi shunday davom ettirish.

Dinamik belgilar

mf – metsso forte – ortacha kuchli;
f – forte – kuchli;
ff – fortissimo – juda kuchli;
p – piano – mayin, kuchsiz;
pp – pianissimo – juda mayin, juda kuchsiz;
– kreshchendo – tovushni asta-sekin kuchaytirish;
– diminuendo – tovushni asta-sekin susaytirish;
sf – sforsando – keskin, kuchli zarb;
sp – subito piano – keskin, mayin zarb;
> – aksent – tovushni ajratib, baland chalish.

Avj [arab. – chuqqi] – musiqa bayoni va rivojida eng yuqori nuqta.

A kapella – sozsiz cholg'u jo'risiz odatda xor tomonidan ijro etiladigan musiqa asari .

Akkompanement – ashula aytganda yoki biror cholg'u asbobida chalganda unga jo'r bo'lish .

Akkord – turli balandlikdagi uch va undan ortiq tovushlarning qo'shilib yaxlit xolda yangrashi .

Aksent – biror tovush yoki akkordni qattiq chalish .

Alteratsiya – yetti pog'onadagi tovushlar [do, re , mi , fa , sol , lya , si] ning balandligini yarim yo butun Tonga o'zgartirish .

Ansammbl – vokal yo cholg'u musiqasi asarini bir necha ijrochi tomonidan ijro etilishi .

a tempo – ilgari suratda .

Ashula – keng tarqalgan vokal musiqa janri va shakli bo'lib unda sheriy va musiqiy obrazlar bir birga uyg'unlashgan holda gavdalanadi

Bastakor – [fors- toj , basta –bog'lov ,kor –ish , mashg'ulot] - monodiya uslubida asar asosan qo'shiq ashula cholg'u kuy Lar yaratuvchisi ijodkor .

Baxshi shoir – do'mbira yoki dutor jo'rligida doston yo'llarini ijro etish Bilan birga turli mavzularda o'zlari xam sher va dostonlar yaratuvchisi .

Garmoniya – bir yo'la eshitiladigan bir necha tovushlarning o'zaro bog'lanishda kelishi

Duet – ikki ijrojidan tuzilgan ansambl .

Improvizatsiya – musiqa asarining bir yo'la ijod qilinib badixa tarzida aytilishi .

Naqorat – ashulaning bir necha bor qaytariladigan qismi .

Pauza – vaqtincha jim turish yani musiqa asarining biror qismida yoki ayrim ovozlarida tovush chiqazmay to'xtash yo malum bir muddat to'xtash belgisi .

Solo – bir ijrochining yakka o'zi ijro etishi ansambl xor yoki arkestrdagi eng muxim partiya parcha .

Terma – o'zbek folklorlarining janr turlaridan bo'lib aytiladigan ashula so'zining xar bir bandi turlicha mazmundan iborat .

Transpoziya – tovushlarni boshqa balandlikka ko'tarish .

Tutti – musiqa asarining orkestrdagi xama musiqachi yoki butun xor tomonidan ijro etilishi .

Fermata – nota va pauzalarning uzunlik miqdorini istalgancha cho'zish uchun qo'llaniladigan maxsus belgi

Ballada – (italyancha «ballade») - adabiy-poetik janr bo'lib, xalq o'tmishi haqidagi she'riy qissa. Qissa yoki hikoya qilib aytib berish xarakterida yozilgan cholg'u yoki vokal musiqa asari.

Vals – (frantsuzcha «valse») - ikki birgalikda ohista o'ynaydigan raqs. Musiqa o'lchovi 3/4 bo'lib, tez, o'rtacha tez va vazmin sur'atlarda bo'ladi.

Kontsert - (lotincha «concertere» – musobaqalashmoq) - simfonik orkestr yoki xalq cholg'u asboblari orkestrining jo'rligi bilan, yolg'iz bir cholg'u yoki ovoz uchun yirik shaklda yozilgan musiqa asari. Kontsert ko'proq 3 qismdan iborat bo'lib, 1-qismi – dramatik xarakterda – sur'ati tez, asosan sonata allegrosi shaklida,

2-qismi lirik xarakterli - salmoqli suratda bo'lsa, 3-qismi – final, tantanali raqs shaklida yoziladi.

Kontsertino – (italyancha – «concertino») - bir qismdan iborat kichik hajmdagi kontsert.

Menuet - (frantsuzcha – «menuetto», «menu» – kichik, mayda) - tekis harakatlar bilan salmoqli sur'atda ijro etiladigan qadimiy frantsuz xalq raqsi. Takt o'lchovi uch hissali.

Menuet – shaxdam sur'atli, raqs xarakteridagi pesa.

Mazurka – (polyakcha – «mazur») - keskin ritmli va ildam xarakterdagi polyak xalq raqsi. Sur'ati turlicha bo'lib, takt o'lchovi 3/4 yoki 3/8, urg'u odatdagidek taktning kuchli hissasiga emas, balki boshqa hissalariga ham tushishi mumkin. **Polonez** – (frantsuzcha – «dance polonacie»ning qisqartirilgani) - ohista qadamlar bilan tantanali ijro etiladigan, 3/4 o'lchovli qadimiy polyak raqsi. XIX asrga kelib, kontsertlarda ijro qilinadigan cholg'u pesasi sifatida shakllandi va keng tarqaldi. **Polka** – (chex. «pulka»– yarim) - chex xalqining qadimiy raqsi. Raqqoslar juft-juft bo'lib, aylana shaklida ijro etiladilar. Musiqa o'lchovi 2/4 raqs, sho'x va jonli xarakterga ega.

Poema – (yunoncha «poema» – ijod qilaman) - 1) Uncha katta bo'lmagan lirik xarakterdagi cholg'u asari; 2) Orkestr ijrosi uchun hamda orkestr jo'rligida yakkaxon cholg'u yoki ovoz uchun yaratilgan bir qismli yirik musiqa asari. **Prelyudiya** – (lotincha – «prea» – oldin, «ludus» - o'yin) - asosiy musiqadan oldin ijro etiladigan kichik musiqiy pesa, muqaddima. XI asrdan boshlab, Yevropada qadimiy cholg'ular - lyutnya, klavesin va organ cholg'ulari ijrosida ommaviylashgan.

Popurri – (frantsuzcha – «pot pourry» – turli go'sht va sabzavotlardan tayyorlanadigan ovqat) – har-xil musiqa asarlaridan olingan parchalar asosida tuzilgan pesa.

Rapsodiya – (yunoncha «rapsody» – kuylanadigan yoki hikoya qilinadigan epik doston, qo'shiq) - xalq ohanglari asosida erkin yaratilgan cholg'u asari. Bunda bir necha xalq ohanglari erkin holda kengaytirilib, qayta ishlanadi.

Romans – (ispancha «romance» - roman) - 1)Yakka ovoz uchun yozilgan asar. Turli mavzu, xarakter va tuzilishga ega bo'lib,

cholg'u asboblari jo'rligida ijro etiladi; 2) Muayyan cholg'u uchun yozilgan ohangdor musiqiy pesa.

Rondo – (frantsuzcha «roundeau» - doira) - turli mazmundagi lavha (epizod)lar orasida bosh mavzu – refrenning - bir necha bor qaytarilishiga asoslangan musiqiy shakl. Rondoda bosh mavzu kamida uch marta asosiy tonallikda qaytarilishi shart. **Sonata** – (lotincha «conare» – tovush berish) - ommaviylashgan kamer cholg'u musiqa janri. XIV-XVII asrlardan yakkanavoz yoki turli cholg'u ansambllarga mo'ljallangan, odatda 3 qismli asar.

Sonatina – (italyancha «sonatina» – kichik sonata) – kichik hajmdagi sonata. **Serenada** – (italyancha «al cereno» – ochiq, ravshan) - ilgarilari oqshom paytlarida muhabbatga loyiq bo'lgan xotin-qizlar uyi oldida ijro etiladigan vokal musiqa asari. Odatda lyutnya, mandolina yoki gitara jo'rligida ijro etilib, asosan Ispaniya va Italiyada keng tarqalgan.

Syuita – (frantsuzcha «suite» – qator, tizma) - har bir qismi mustaqil, turli xarakterdagi musiqiy pesalarining bog'lanib kelishiga asoslangan musiqiy asar. **Tarantella** – (italyancha – «Toronto» – Italiyaning janubidagi shahar nomi) - juda tez sur'atda ijro etiladigan Italiya xalq raqsi. Musiqa o'lchovi 6/8 yoki 3/8 da bo'lib, odatda triolli ritmda kelishi bilan xarakterlidir.

Ufor: – 1) Yengil raqs musiqasi yoki doira usuli; 2) Shashmaqom va boshqa maqom turkumlaridagi Nasr (ashula) bo'limining oxirida keladigan ba'zan raqsli ashula yo'li.

Fantaziya – (yunoncha – «phantasy» – tasavvur etish, hayol qilish) - erkin shaklda yozilgan cholg'u asari, pesa. Dastlab, kamer janri tarzida vujudga kelgan, badiha (improvizatsiya) xarakterida, erkin shaklda bo'lgan. Ko'proq organ va klavesinlar uchun yaratilgan. XIX asrdan boshlab fortepiano uchun yozilgan, mahorat bilan ijro etiladigan pesalar ham fantaziya deb atala boshlangan.

Qo'shiq – she'r va kuyi keyinchalik muayyan muallif (shoir va bastakor yoki kompozitor) xalq tomonidan ijod qilinib, keng tarqalgan musiqa janri. Qo'shiq she'rlari bir necha banddan iborat bo'lib, ba'zan naqarotli bo'ladi.

Yumoreska – kichik hajmli yumoristik, hazil xarakteridagi pesa. Musiqa adabiyotida A.Dvorjak, P.Chaykovskiy, V.Raxmaninov va boshqa kompozitorlar yumoreskalari mashhur.

Applikatura (nem. Applicatur – qo'ymoq, bosmoq) – musiqa cholg'ularini ijro qilganda barmoqlarni to'g'ri qo'yish va almashtirish tartibi. Bu tartibning notalarda ko'rsatilishi ham applikatura deyiladi. Applikatura arab raqamlari bilan notalarning osti yoki ustiga qo'yiladi.

Ansambl (fr. Ensemble – birgalikda) 1. Vokal yoki cholg'u musiqa asarining bir necha ijrochi tomonidan ijro etilishi. 2. Bir to'da san'atkorlarning bir butun badiiy jamoa holda chiqishi. 3. U qadar katta bo'lmagan xonanda yoki sozandalar jamoasi uchun yaratilgan musiqa asari. Ijrochilar soniga qarab bu ansambllar turlicha ataladi. Ikki ijrochi – duet, uch ijrochi – trio yoki terset, to'rt ijrochi – kvartet, besh ijrochi – kvintet, olti ijrochi – sekstet, etti ijrochi – septet, sakkiz ijrochi – oktet va hokazo. Ba'zan ansambl so'zini orkestr yoki xor jamoasining kichraytirilgan turiga ham aytiladi.

Ad libitum – xohishga ko'ra, istalgancha.

Glissando – (italyancha "glissando" – sirg'anma) – bir tovushdan ikkinchi tovushga sirg'alib o'tish.

Diapazon (yun. Diapason – barcha (torlar) orqali)– xonandaning ovozi, cholg'uning tovush hajmi. Musiqiy matodagi eng pastki va eng yuqorigi tovush oralig'i.

Diatonika (yun. Diatonikos – bir tondan ikkinchi tonga o'tish) – ladning asosiy bosqichlari izchilligidan vujudga keladigan musiqiy tovushlar tizimi. Tabiiy major, minor va o'rta asr ladlari uchun asos bo'lgan asosiy yetti pog'onadagi ton va yarim tonlar diatonikaga kiradi.

Diatonik gamma – laddagi asosiy tovushlarning birin-ketin izchilligi. To'liq diatonik gammada yettita tovush bo'ladi.

Dinamika (yun. Dinamikos – kuchli) – musiqiy tovushlarning qattiq-sekin ijro qilinishi.

Intermesso (ital. intermezzo — tanaffus) — yakka soz, ansambl yoki orkestrga mo'ljallangan erkin shakldagi kichik musiqa asari. Interval (lot. Intervallum – oraliq, masofa) – ikki musiqiy tovush o'rtasidagi oraliq. Bunda tovushlar bir vaqtda

yangrasa garmonik interval, birin-ketin yangrasa – melodik interval deb ataladi. Asosiy intervallar – prima, sekunda, tersiya, kvarta, kvinta, seksta, septima, oktava.

Lad – turg'un va noturg'un musiqiy tovush pog'onalarining o'zaro bog'liqligiga asoslangan tovushlar tizimi. Zamonaviy musiqada yetti pog'onali major va minor ladlari asosiy ladlar hisoblanadi.

Orkestr (yun. Orchestra - qadimgi yunon teatri sahnasi oldidagi maydoncha) - turli cholg'ularda chalib, ijrochilarning ushbu guruhi uchun yozilgan musiqa asarini birgalikda ijro etuvchi sozandalarning katta jamoasi. Cholg'ularning tarkibiga ko'ra orkestrlarning turlari: simfonik – to'liq tarkibdan iborat, torli – kamonli cholg'ular, damli - yog'och va mis damli cholg'ular, shovqinli - urma-zarbli cholg'ular, shuningdek, milliy cholg'ulardan tuzilgan – xalq cholg'ulari orkestri.

Partitura (it. partitura – bo'lingan, taqsimlangan) – ansambl, xor, orkestr uchun yozilgan ko'p ovozli musiqiy asarning nota yozuvi. Unda barcha ovozlarning partiyalari jamlangan. Partiturada partiyalarning taqsimlanib kelishi yuqoridan quyi tomon turdosh cholg'ular bo'yicha keladi. o'z navbatida, bir turdagi cholg'ularning eng yuqori registrga mansubi yuqorida, qolganlari registri bo'yicha pastki satrlarda yoziladi.

Partiya – (musiqada) 1. Ansambl qatnashchilaridan birining nota yozuvi. 2. Sonata shaklining ekspozistiyasida asosiy mavzular bosh partiya, yordamchi partiya, yakunlovchi partiya sifatida keladi.

Pozitsiya – (lotincha "position" - vaziyat) – Cholg'ularda ijro etishda barmoqlar holati tushuniladi.

Registr (lot. Registrum – ro'yxat, yozib, qo'yish) – musiqiy matoda ohang yoki fakturani tovushqatorlarning yuqori, o'rta yoki pastki qismlariga mansubligi bo'yicha ajratish.

Rekonstruktsiya (lot. Re – "yangilanish" ma'nosini bildiruvchi so'z yasovchi qo'shimcha, va constructio – tuzilma) – qadimiy musiqiy cholg'ularni qayta tiklash. Ushbu atama zamonaviy musiqiy cholg'ushunoslikda xalq cholg'ularini tiklash va orkestrga mansub turlari (pikkolo, alt, bas va boshqalar)ni yaratish ma'nosida qo'llaniladi.

Simfonik poema — muayyan mavzu (yoki syujet)ga asoslangan bir qismli simfonik asar.

Soz – 1. Tovushlarning balandlik holati va munosabati. Cholg'ulardagi soz ularning tovushqatori tuzilishi va baland-pastligini aniqlaydi. Orkestr va ansambllar sozi shu jamoadagi cholg'ularning bir-biriga bo'lgan balandlik munosabatlariga ko'ra sozlanadi. 2. Torli musiqa cholg'u.

Temperatsiya (lot. Temperatio – to'g'ri munosabatda, bir o'lchamda) – musiqiy pog'onalar oralig'idagi intervallar munosabatining tengligi. Oktava oralig'ining teng 12 yarim tonga bo'linishi bir tekis temperatsiya bo'ladi.

Tovushqator – cholg'uda chalinishi yoki kishi ovozida aytilishi mumkin bo'lgan tovushqator. U yuqori ko'tarilayotgan yoki quyi tushayotgan qator tovushlar tizmasida tuziladi.

Transpozitsiya (lot. Transponere – joyini o'zgartirmoq) – tovushlarni boshqa balandlikka ko'chirish. Transpozistiya turli sharoitda qilinadi: yozilgan musiqa asari xonanda ovoziga noqulay bo'lsa; bir cholg'udan ikkinchisiga ko'chirish zarurati bo'lsa; yozilgan notalar o'qish uchun noqulay bo'lsa. Mazkur hollarda musiqa asarini bir tonallikdan ikkinchi tonallikka transpozistiya qilinadi; bunda uning xarakteri, ritmi va boshqa unsurlari o'zgarmaydi. Transpozitsiyalanuvchi cholg'ular – kuy ijro etilganida nota yozuvida yozilganiga ko'ra past yoki baland tovush bilan yangraydigan cholg'ular. Masalan, qashqar rubobi, afg'on rubobi yangrashiga nisbatan bir oktava yuqori yoziladi. Qadimiy nay cholg'umizning yangi turi - Nay pikkolo esa yangrashiga nisbatan bir oktava past yoziladi.

Tembr (fr. tembre - qo'ng'iroq, ajratish belgisi) – tovush tusi, har bir musiqiy cholg'u yoki xonanda ovozining o'ziga xos tovush xarakteri. Cholg'uning tuzilishi va shakliga ko'ra uning tembri turlicha bo'ladi.

Uvertyura (lotincha apertura — ochish, boshlanish) — opera, balet, oratoriya, drama, kinofilm va boshqa janrlarning muqaddimasidan iborat cholg'u pyesa; shuningdek, orkestr uchun yozilgan konsert asari. Tinglovchini opera, balet va musiqali dramadagi voqealarga tayyorlaydi, undagi jo'shqin muhitga olib

kiradi. Uvertyura, odatda, asarning xarakteri, g'oyaviy maqsadi, asosiy obrazlarini umumlashtirgan holda ifodalaydi.

Unison (it. unisono – bir xil sado) – bir xil balandlikdagi ikki (yoki bir necha) tovushning bir vaqtda yangrashi.

Xromatizm (yun. Chroma – rang) – diatonik laddagi pog'onalarning yarim tondan o'zgarishi. Ular alterastiya belgilari – diyez yoki bemol bilan ko'rsatiladi. Xromatik yarim ton bir pog'onadagi ikki turli tovushdan tuziladi. Masalan, "do" va "do-diyez". Xromatik gamma – kuyning yarim tonlar bo'yicha baland-pastga izchil harakati. To'liq xromatik gamma 12 tovush (yarim ton)dan iborat. Gammadagi xromatik va diatonik yarim tonlarni tartibli almashinib kelishi lad tuzilishi (major va minor) va harakat yo'nalishi (yuqorilanishi yoki pasayishi)ga bog'liq. Xromatik gamma diatonik gammadagi butun ton pog'onalarini ko'tarish yoki pasaytirish yo'li bilan to'ldiriladi.

Detache - detashe - (fransuzcha detacer - alohida degan ma'noni bildiradi) mizrobning zarblari ishtirokida har bir tovush yetarli darajada cho'zib alohida ijro qilinadi. U nota yozuvida maxsus belgilar bilan ifodalanmaydi.

Marcato - markato (italyancha «marcare» - ajratib ko'rsatish, urg'u berish) - mizrobning keskin zarblari ishtirokida kuch bilan urg'u berilgan tovushlar chalinadi. Bunda har bir tovush oxirigacha cho'ziladi va shunisi bilan sfortsandodan farq qiladi.

Staccato - Stakkato(italyancha alohida, qisqa-qisqa degan ma'nolarni bildiradi) u mizrobning keskin lekin tez va yengil uriladigan zarblari natijasida har bir tovush yarmigacha qisqartirib chalinadi.

Staccatissimo — stakkatissimo - stakkatoga qaraganda ham qisqa (yozilgan tovush cho'zimining to'rtdan biriga qisqaradi) vastaccatissimo yozuvi bilan ifodalanadi.

Martele - martele (fransuzcha "marteler"-cho'kichlamoq, zarb urmoq) bunda tovushlar mizrobning zarbi va kuchli bosimi bilan bir xil dinamikada alohida bo'rttirib chalinadi.

Tenuto - tenuto — mizrobning qattiq zarblari yordamida, ammo urg'u bermasdan har bir tovush oxirigacha cho'zib ijro qiiinadi.

Non legato - non legato - mizrobning yumshoq zarbi natijasida tovushlar bir-biriga bog'lanmasdan chalinadi. Bunda har bir tovush orasida kichkina pauza hosil bo'ladi.

Portato - portato - mizrobning yumshoq harakati natijasida tovushlar cho'zibroq bir biriga bog'langan holda ijroqilinadi.

Portamento - portamento - vokal ijrochiligi tajribasidan olingan shtrix bo'lib, tovushdan tovushga yengil, nozik sirpanib o'tishni ifodalaydi.

Legatissimo - tovushlarning yanada ko'proq bog'liqligini talab qiladigan shtrix

"ORKESTR SINFI" fanidan TEST savollari

1. O'zbek xalq cholg'ulari orkestridagi urma zarbli cholg'u asboblarini belgilang?
A.*Doira, nog'ora, litavra
B.Doira, baraban, litavra
C.Nog'ora, udarnik, litavra
D.Udarnik, baraban, litavra

2. Orkestrni kim boshqaradi?
A. Doirachi
B. Solist
C. *Dirijyor
D. Hechkim boshqarmaydi

3. Nay qaysi cholg'u guruxiga mansub?
A. Urma zarbli
B. Mezrobli
C. Kamonli
D.* Puflama

4. O'zbekiston davlad madhiyasi qaysi o'lchovda yozilgan?
A. *4/4
B. 2/4
C. 3/4
D. 6/8

5. Bir oktava oralig'i nechta tondan iborat?
A.7
B.8
C.*6
D.5

6. Bir vaqtda yangragan intervallar qanday ataladi?
A.*Garmonik
B.Melodik

C.Xramatik
D.Nona

7.Bir oktava yuqori eshitiladigan cholg'u nomini ayting?
A.Chang prima
B.Rubob prima
C.*Nay pikkalo
D.Dutor prima

8. Re bemol majorda nechta belgi bor?
A.4
B.*5
C.6
D.7

9. O'zbekistonda birinchi ayol dirijyor kim?
A.*D.Abdurahimova
B.F.Abdurahimova
C.D.Malikova
D.S.Fozilova

10. Dirijyor aparatiga nimala kiradi?
A.*Tana, qo'llar, bosh, mimika
B.Dirijyor tayoqchasi, notasi, orkestr kitobchasi
C.Dirijyor tayoqchasi, bosh, qo'llar, yelka oyoqlar
D.Tana va oyoqlar

11."Largo" tempi qanday ijro etiladi?
A.Tezroq
B.Juda tez
C.Ohista
D.*Juda sekin cho'zib

12.Unison so'zining ma'nosi qanday?
A.Vokal ijrosi
B.Jo'rli ijro

C.*Bir xil balandlikdagi ikki yoki bir necha ovoz bilan bir vaqtda eshitilishi.
D.Ovoz partiyasi

13. Bastakor so'zining ma'nosini aniqlang?
A.*Bog'lovchi-yaratuvchi
B.Xonanda
C.Sozanda
D.Raqqosa

14.Aksent belgisi nima vazifani bajaradi?
A.Baland ijro qilish
B.Yumshoq ijro etish
C.Ritm buzulishi
D.*Zarb, urg'u berish

15.Akolada nechi turda bo'ladi?
A.*2
B.3
C.4
D.5

16.Nota nima?
A.Lad
B.Musiqiy holat
C.*Musiyqiy tovushlarning belgisi
D.Alteratsiya belgilari

17.4/4 o'lchovida nechta kuchli hissa bor?
A.4
B.5
C.*2
D.3

18.Tovushni bir ton ko'taradigan belgini aniqlang?
A.*X
B.#

C.b
D.bb

19.Staccato nima?
A.Mayin ijro etish
B.Uzmasdan ijro qilish
C.*Uzib ijro qilish
D.Tog'ri javob yo'q

20.Diminiendo belgisi nima vazifani bajaradi?
A.Tovushni sekin ijro etish
B.Tovushni asta sekin kuchaytirish
C.Tovushni birxil balandlikda ijro etish
D.*Tovushni asta sekin pasaytirish

21.G'ijjak cholg'usi okestrda qaysi guruhga kiradi?
A.*Kamonli
B.Urma zarbli
C.Mezrobli
D.Puflama

22.Alteratsiya belgilari nechta?
A.3
B.4
C.*5
D.6

23.Fermato belgisi nima vazifani bajaradi?
A.Tovushni uzish
B.Tovushni akord bilan chalish
C.Tovushni cheklash
D.*Asarni mazmunidan kelib chiqgan xolda cho'zish

24.Lya majorning paralel minori aniqlang?
A.Mi minor
B.*Fa # minor
C.Do # minor

D.Sol # minor

25.Bitta kuchli hissa qatnashgan o'lchovni aniqlang?
A.8/12
B.3/4
C.4/4
D.*2/4

26.Dirijyor tayoqchasining vazifasi?
A.O'ng qo'l davomchisi
B.Chap qo'l davomchisi
C.*Ko'rsatkich barmoq davomchisi
D.To'g'ri javob yo'q

27.Orkestrda solistga qaysi qo'l yordamida ishora beriladi?
A.*Chap qo'l
B.O'ng qo'l
C.Chap va o'ng
D.Tog'ri javob yo'q

28.O'zbekiston davlad madhiyasi qaysi intervalda boshlanadi?
A.Prima-tertsiya
B.Prima-kvinta
C.*Prima-kvarta
D.Prima-septema

29.Oddiy intervallar nechtadan iborat?
A.7
B.*8
C.12
D.9

30. Bir tondan ikkinchi tonlikga o'tish nima deb ataladi?
A.*Modulyatsiya
B.Sinkopa
C.Og'ushma
D.Fraza

31.Sonata nechi qismdan iborat?
A.4
B.5
C.*3
D.2

32.V.Monti "Chardash" asari qaysi asarlar shakliga kiradi?
A.Yirik
B.Raqs
C.Quvnoq
D.*Moxirona

33.Sof kvarta intervali nechi tondan iborat?
A.2
B.*2.5
C.3
D.3.5

34.Dutorbas asbobi qaysi cholg'u asboboi bilan birxil sozlanadi?
A.*G'ijjak bas
B.Dutor kontrbas
C.G'ijjak kontrbas
D.Dutor alt

35.Notalarni bir-biriga ulab ijro etishni bildiradigan belgi nima deb ataladi?
A.*Legato
B.Dimunendo
C.Aksent
D.Detashe

36.Auftakt nima?
A.Nim chorak
B.Gavda
C.Qo'l
D.*Nafas

37.Oddiy o'lchovlarga qaysi o'lchovlar kiradi?
A. 2/4, 5/7, 8/12
B. 2/4, 4/4, 2/2
C. 4/4, 6/8, 5/8
D. *2/4, 3/4, 2/2

38."Piano"- dinamik belgisi nimani anglatadi?
A.Tovushni baland ijro etish
B.*Tovushni past ijro etish
C.Tovushni pastdan yuqoriga qaratib ko'tarib borish
D.Tovushni o'rta balandlikda ijro etish

39.O'zbek xalq cholg'u orkestri nechta guruhdan iborat
A. 3
B. 4
C. *5
D. 6

40.Xarakat tezligi bu nima?
A. *Temp
B. Aksent
C. Forte
D. Dinamika

41. Turg'un tovushlar?
A. 1-3-3
B. *1-3-5
C. 3-5-7
D. 2-4-6

42. O'zbekistondagi "Sug'diyona" orkestri dirijyori kim?
A. F.Sodiqov
B. D.Mutalov
C. K.o'rinboyev
D. * F.Abduraximova

43. Qaysi orkestr O'zbekistonda birinchilardan bo'lib paydo bo'ldi?
A. Kamer orkestr
B. Xalq cholg'ulari orkestri
C. Simfonik orkestr
D. *Damli orkestr

44. Fa # majorda nechta belgi bor?
A.5
B.6
C.7
D.4

45."So'g'diyona" kamer orkestri nechanchi yilda tashkil etilgan?
A. *1990 yilda
B. 1998 yilda
C. 1991 yilda
D. 1995 yilda

46.Ilk bora O'zbekistonda nota orkestrini tuzgan musiqashunos qaysi bandda to'g'ri ko'rsatilgan?
A. *Nikolay Mironov
B. Viktor Uspenskiy
G. Ashot Petrosyans
D. Hamza Niyoziy

47.Qaysi shahardagi ko'rgazmada o'zbek xalq cholg'ulari namoyish etilgan?
A. Ukrainada
B. Qozog'istonda
C. Nijniy Novgorodda
D. *Moskvada

48.O'zbekiston Davlat akademik xalq cholg'ulari orkestrining dirijyori qaysi bandda to'g'ri ko'rsatilgan?
A. Sherzod Umarov

B. Feruza Abduraximova
C. *Dilshod Mutalov
D. Kamolliddin o'rinboyev

49.O'zbek xalq cholg'ularini orkestr ijrosi uchun moslashtirib rekonstruksiya qilgan tadqiqotchi olim qaysi bandda to'g'ri ko'rsatilgan?
A. *Petrosyants
B. V. Uspenskiy
C. T.Jalilov
D. N.Mironov

50. Doni Zokirov nomidagi xalq cholg'ulari orkestri nechanchi yil tashkil topgan?
A. *1957 *yili*
B. 1955 yil
C. 1956 yili
D. 1958 yili

51.To'xtasin Jalilov nomidagi O'zbekiston davlat akademik xalq cholg'ulari orkestri ga qachon "Davlat orkestri maqomi berilgan?
A. 1955 yilda
B. 1966 yilda
C. 1980 yilda
D. *1957 yilda

52."Rubob –prima" cholgu'sining diapozoni qaysi bandda to'g'ri ko'rsatilgan?
A. kichik oktava soldan to'rtinchi oktava migacha
B. katta oktava soldan uchinchi oktava solgacha
C. kichik oktava soldan uchinchi oktava migacha
D. kichik oktava sidan uchinchi oktava lyagacha

53.To'xtasin Jalilov nomidagi o'zbekiston Davlat Akademik xalq cholg'ulari orkestri ga qachon "Akademik orkestr" unvoni berilgan?

A. 1994 yilda
B. 1998 yilda
C. *1991 yilda
D. 2010 yilda

54. "To'fon" kuyi muallifini aniqlang.
A. * B.Mortazavi
B. P.Chaykoviski
C. Yunus Rajabiy
D. Saidjon Kalonov

55. O'zbek xalq cholg'ulari orkestridagi guruxlar ketma-ket nomini aniqlang?
A. *Damli, urma torli, mezrobli va chertma torli, urma zarbli, kamonli torli
B. *Mezrobli va chertma torli, zarbli, kamonli torli*
C. Urma torli, mezrobli va chertma torli
D. Mis damli, urma torli, mezrobli va chertma torli

56. Alterastiya belgilarining vazifasi nima?
A. Tovushning bezagi
B. Tovushning o'rnini almashtirish
C. *Tovushning bir yoki yarim tonga pastga, yuqoriga ko'tarish
D. Tovushning dinamikasi

57. Cholg'uning eng pastidan eng balandigacha bo'lgan tovushlar oralig'i qanday nomlanadi?
A. Registr
B. Diviziya
C. Dinamika
D. *Diapazon

58. Xalq cholg'ulari orkestrining beshinchi guruhini aniqlang?
A. *Kamonli torni
B. Damli
C. Urma zarbli

D. Mizrobli

59. Mizrobli cholg'ular guruhida eng yuqori registrga ega cholg'u?
A. Dutor prima
B. *Rubob prima
C. Afg'on rubob
D. Qashqar rubob

60. Qashqar rubobi xalq cholg'ulari orkestridagi qaysi guruhga mansub?
A. Zarbli cholg'ular
B. Damli cholg'ular guruhi
C. *Mizrobli cholg'ular
D. Kamonli cholg'ular

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. *Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. T, 2017-yil.*
2. *Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, Demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda. barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatasining qo'shma majlisidagi nutq. T., 2017-yil.*
3. *Mirziyoyev Sh.M. 2017-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini. rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi. (elektron versiyasi).*
4. *A.Fitrat. O'zbek klassik musiqasi va uning tarixi. Toshkent., "Fan", 1993-yil.*
5. *A.Lutfullayev. O'zbek xalq cholg'ularida ijrochilik san'ati tarixi. Toshkent.,2010-yil.*
6. *F.Abdurahimova Orkestr sinfi. O'quv qo'llanma. T., 2012.*
7. *F.Abdurahimova O'zbekiston taronalari. So'gdiyona orkestri repetuari.*
8. *M.Akmaljonova Dirijorlik. T, 2017.*
9. *A.Tashmatova. Ijrochilik san'ati tarixi. Toshkent.,2017-yil.*
10. *F.Abdurahimova. Anvar Liviyev. Toshkent , 2004-yil.*
11. *F.Abdurahimova "Orkestr sinfi" o'quv qo'llanma Toshkent 2017.*
12. *Sh.Umarov "Dirijyorlik" o'quv qo'llanma Toshkent Musiqa nashiryoti 2016.*

MUNDARIJA

KIRISH........ 3
I BOB. NAZARIY QISM........ 5
ORKESTR SINFI RAHBARI VAZIFALARI VA DARS JARAYONINING PSIXOLOGIK JIHATLAR........ 5
O'ZBEK XALQ CHOLG'ULARI ORKESTRINING YARATILISHI........ 6
YANGI ASARLAR BILAN TANISHUV........ 7
NOTA O'QISH MAHORATI........ 8
DINAMIKA USTIDA ISHLASH........ 9
XALQ VA O'ZBEK KOMPOZITORLARI ASARLARI IJROCHILIGI........ 9
II BOB. AMALIYQISM. ORKESTR SINFI FANI UCHUN ASARLAR........ 11
"VALS" MAHALLADA DUV-DUV GAP K/F M.LEVIYEV MUSIQASI........ 12
"MAFTUN BO'LDIM " M.BURHONOV MUSIQASI........ 19
"EL BIMBO" K.MORGAN MUSIQASI, A.KARABAYEV NOTAGA OLGAN........ 34
"HAYOT" MAHALLADA DUV-DUV GAP K/F M.LEVIYEV MUSIQASI........ 57
"PALLADIO" K.JENKINS MUSIQASI, O.XOLMIRZAYEV ANSAMBL UCHUN MOSLASHTIRGAN........ 69
"QORABOG' MARVARIDI" F.AMIROV MUSIQASI........ 97
"VALS" S.RAXMATOV MUSIQASI, G'.NORBOYEV NOTALASHTIRGAN........ 125
"TURKCHA QO'SHIQ" O'.TOSHMATOV QAYTA ISHLAGAN VA ORKESTRGA MOSLASHTIRGAN........ 150
"KUJO RAFTI" ERON XALQ KUYI, O.XAKIMOV NOTAGA OLGAN........ 160
GLOSSARIY........ 180
"ORKESTR SINFI" FANIDAN TEST SAVOLLARI........ 190
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI........ 201

Kosimov Abdulaziz Durdikulovich

ORKESTR SINFI

O'QUV QO'LLANMA

Toshkent: "METODIST NASHRIYOTI" - 2026

Muharrir: Xolsaidov F.B.

Bosishga 04.02.2026.da ruxsat etildi.
Bichimi 60x90. "Cambria" garniturasi.
Shartli bosma tabog'i 13. Nashr bosma tabog'i 13.
Adadi 100 nusxa.

***"METODIST NASHRIYOTI"** MCHJ matbaa bo'limida chop etildi.*
Manzil: Toshkent shahri Shota Rustaveli 2-vagon tor ko'chasi, 1-uy.

+99893 552-11-21

Nashriyot roziligisiz chop etish taqiqlanadi

Kosimov Abdulaziz Durdikulovich

Pedagog, sozanda, dirijor

1990-yil 13-sentabrda Surxondaryo viloyatining Termiz tumanida ziyoli oilasida tug'ilgan. Millati – Turkman.

1997 – 2006-yillarda Termiz shahridagi 7-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabida tahsil olgan. Mazkur davr mobaynida 1-Bolalar musiqa va san'at maktabiga borib, otasi Kosimov Durdikul Maratkulovichdan G'ijjak cholg'usidan musiqa saboqlarini olgan va san'atga bo'lgan qiziqish uni Termiz san'at kollejiga yetakladi.

2006–2009-yillarda Termiz san'at kollejida tahsil olgan. Shu yillar mobaynida ko'plab xalqaro va respublika tanlovlarida g'olib va sovrindor bo'lgan.

2010-yili Termiz Davlat universiteti musiqa ta'limi yo'nalishiga grand asosida o'qishga kirdi va 2014-yil bakalavriat bosqichini tamomladi. 2020-yili Termiz Davlat universitetining magistratura bo'limini imtiyozli ravishda tamomlagan. Musiqa ta'limi va san'at mutaxassisligiga ega.

2009-yilda Termiz shahridagi 1-Bolalar musiqa va san'at maktabida o'qituvchi vazifasida ishladi. 2014–2016-yillarda Termiz san'at kolleji (hozirgi Termiz ixtisoslashtirilgan musiqa va san'at maktabi)da Xalq cholg'u kafedrasida G'ijjak cholg'usidan dars bergan. 2016–2018-yillarda Termiz san'at kolleji xalq cholg'u bo'limi kafedrasi mudiri lavozimida ishlagan.

2020–2023-yillarda Termiz Davlat universitetining Musiqa ta'limi kafedrasiga o'qituvchi lavozimida ishlagan. 2023- yildan Denov Tadbirkorlik va pedagogika institutida katta o'qituvchi lavozimida ishlab kelmoqda.

Kosimov Abdulaziz Durdikulovich ko'plab shogirdlarning ustozi hisoblanadi. Shogirdlari bilan bir qancha xalqaro va respublika tanlovlarida samarali natijalar ko'rsatib kelmoqda. Faoliyati davomida bir nechta O'zbek xalq cholg'ulari orkestri va Kamer orkestr jamoalari hamda ansambllarni ("Surxon yoshlari", "Simfoniya" va "Nurli ohang") tuzib, o'zi dirijor va rahbarlik qilib kelmoqda.

ISBN 978-9910-12-096-1
9 789910 121074
METODIST NASHRIYOTI